

ΣΑΙΚΣΠΕΙΡΟΥ ΔΡΑΜΑΤΑ

ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΝΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ

ΥΠΟ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΙΚΕΛΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΗΡ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

44— Όδος Σταδίου—44

1914

ΤΑ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

Λήρ, βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας.

Δοῦξ τῆς Βουργουνδίας.

Δοῦξ τῆς Κορνουάλης.

Δοῦξ τῆς Ἀλδανίας.

Κόμισ Κέντ.

Κόμισ Γλόστερ.

Ἐδγαρ, υἱὸς τοῦ Γλόστερ.

Ἐδμόνδος, νόθος υἱὸς τοῦ Γλόστερ.

Κουράν, αὐλικός.

Ἄσθάλδος, οἰκονόμος τῆς Γονερίλης.

Γελωτοποῖδς τοῦ Λήρ.

Γέρων χωρικός.

Ἰατρός.

Ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐδμόνδου.

Ἄρχων, ἀκόλουθος τῆς Κορδηλίας.

Κήρυξ.

Ἐπιθρέται τοῦ δουκὸς Κορνουάλης.

Γονερίλη,

Ρεγάνη,

Κορδηλία,

} θυγατέρες τοῦ Λήρ.

Ἰσπύται ἀξιωματικοί, ἀγγελιαφόροι.

στρατιῶται καὶ ἐπιθρέται.

Ἡ σκηνὴ ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ.

ΒΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΕΙΣΑΓΟΓΗ

136044

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΗΡ¹

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Αίθουδα ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Λήρ.

[Εισέρχονται ὁ ΚΕΝΤ, ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ].

ΚΕΝΤ Ἐνόμιζα ὅτι ὁ βασιλεὺς εὐνοοῦσε τὸν δοῦκα τῆς Ἀλ-
βανίας περισσότερον ἀπὸ τὸν δοῦκα τῆς Κορνουάλλης.

ΓΛΟΣΤ. Κ' ἐγὼ τὸ ἐπίστευα· ἀλλ' ἀπὸ τῆν σημερινῆν
διαίρεσιν τοῦ βασιλείου δὲν φαίνεται διόλου, εἰς ποῖον
ἀπὸ τοῦς δύο δίδει τῆν προτίμησιν. Τοῦς τὸ ἐμοίρασε
εἰς τρόπον, ὥστε δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῆ τίνας
μερίδιον εἶναι τὸ καλλίτερον.

ΚΕΝΤ Υἱός σου εἶναι αὐτός, αὐθέντα μου ;

ΓΛΟΣΤ. Ἡ ὑπαρξίς του εἶναι εἰς βάρος μου. Μ' ἔκαμε νὰ
κακκινίσω τόσαις φοραῖς, ὥστε κατήντησα νὰ μὴ τὸ
ἔχω πλέον ἐντροπήν νὰ τὸν ἀναγνωρίζω.

ΚΕΝΤ. Δὲν σὲ νοιώθω.

ΓΛΟΣΤ. Ἡ μάνα του ἔμωσ μ' ἐγνωίωσε ἀξιόλογα καὶ τὸ

1.—Ἴδε τὰς σημειώσεις εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

ἀποτέλεσμα ἦτο, ὅτι εἶχε μωρὸ εἰς τὴν κούβια τῆς, πρὸ τοῦ ἔχει σύζυγον εἰς τὸ κρεβάτι τῆς². Ἐμυρρί-
σθηκες τώρα τί λάθος ἔγινε :

KENT Ὅθ ἦτο κρίμα νὰ μὴ ἐγίνετο, ἀφοῦ εἶχε τόσον καλὸν
καρπὸν.

ΓΛΟΣΤ. Ἔχω καὶ ἄλλον υἱὸν γνήσιον, κανένα χρόνον μεγα-
λείτερον ἀπὸ τοῦτον· καὶ ὅμως δὲν ἔμπορῶ νὰ εἰπῶ
ὅτι τὸν ἀγαπῶ ἐκείνον περισσότερον. Τὸ παληόπαιδο
αὐτὸ μοῦ ἐξεφύτρωσε ὀλίγον ἀδιάντροπα, καὶ πρὶν νὰ
τοῦ εἰπῶ κανεὶς νὰ ἔλθῃ. Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις ; Ἡ
μητέρα του ἦτο μία ὥραία γυναῖκα, καὶ ἀφοῦ ἔγινε
ποῦ ἔγινε πλέον, δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸν ἀποκηρύξω. Τὸν
γνωρίζεις αὐτὸν τὸν ἄρχοντα, Ἐδμόνδε :

ΕΑΜ. Ὅχι, ἀθθέντα μου.

ΓΛΟΣΤ. Εἶναι ὁ Κόμης Κέντ. Νὰ τὸν θεωρῆς ὡς ἓνα καλὸν
μου φίλον.

ΕΑΜ. Εἶμαι ταπεινὸς σου δοῦλος, ἀθθέντα μου.

KENT Σοῦ χρεωστῶ φίλιαν καὶ ἐπιθυμῶ νὰ κάμω τὴν
γνωριμίαν σου.

ΕΑΜ. Ὅθ πασχίσω νὰ φανῶ ἀξίος τῆς ἀγάπης σου, ἀθ-
θέντα μου.

ΓΛΟΣΤ. Ἐλείπειν ἐννέα χρόνους τώρα, καὶ πάλιν ἔχει νὰ
φύγῃ ἀπ' ἐδῶ . . . Ὁ βασιλεὺς ἔρχεται !

[Εἰσέρχονται ὁ ΑΗΡ, οἱ δοῦκες τῆς ΚΟΥΡΝΟΥΑΛΛΗΣ
καὶ τῆς ΑΛΒΑΝΙΑΣ, ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ, ἡ ΡΕΓΑΝΗ,
ἡ ΚΟΡΔΗΑΙΑ καὶ συνοδεία].

ΑΗΡ Πήγαινε, Γλόστερ, νὰ συνοδεύσῃς ἐδῶ τοὺς ἡγεμόνας
τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Βουργουνδίας.

ΓΛΟΣΤ. Ὁρισμὸς σου, ἀθθέντα μου.

(Ἐξέρχεται μετὰ τοῦ ΕΑΜΟΝΑΟΥ)

ΑΗΡ Ὅτὸ μεταξὺ τοῦς μυστικοῦς σκοποῦς μου νὰ διηλώσω³.

Τὸν χάρτην δότε μου ἐδῶ. — Ἐμοίρασα εἰς τρία
τὸ κράτος μου, καὶ σταθερὰ ἀπόφασίς μου εἶναι
νὰ βγάλω κάθε συλλογὴν ἀπ' τὰ γηρόματά μου,
εἰς σῶματα νεώτερα νὰ δώσω τὸ φορτίον,
κ' ἐλαφρωμένους ἔς τὸ ἐξῆς νὰ σέρνωμαι ἔς τὸν τάφον.
Ἀγαπημένα μου γαμβρό, τῆς Κορνούαλλης δοῦκα,
ἐξ Ἰσου δὲ ἀγαπητὲ καὶ σύ, τῆς Αλδωνίας⁴,
ἀπόφασιν ἀκλόνητον ἐπήρα ἀπὸ τώρα
εἰς κάθε θυγατέρα μου τὴν προικὰ τῆς νὰ δώσω,
ὅστε νὰ λείψουν ἀφορμαὶ συγχύσεων κατόπιν.

Κ' οἱ δύο ξένοι πρίγκιπες, ὁ Βουργουνδὸς καὶ ὁ Ἰάλλος,
ποῦ καὶ οἱ δύο μοῦ ζητοῦν τὴν τρίτην μου τὴν κόρην
καὶ δι' αὐτὸ χρονοτριβοῦν μὲ πόθον ἔς τὴν αὐλήν μας,
ἀπόκρισίν μου σήμερον θὰ λάβουν καὶ οἱ δύο.

Ἀφοῦ τὸ ἀπεφάσισα λοιπὸν νὰ παραιτήσω
καὶ κράτος κ' εἰσοδήματα καὶ τῆς ἀρχῆς φροντίδα,
εἰπήτε, θυγατέρες μου, νὰ ἰδῶ ἀπὸ τῆς τρεῖς σας
ποιὸ μ' ἀγαπᾷ πλείοτερον· ὥστε κ' ἐγὼ νὰ δώσω
τὸ δῶρον πλουσιώτερον ἐκεῖ, ὅπου ἀξίζει
νὰ εἶμαι γονναιώτερος. Λοιπὸν, ὦ Γονερλίη,
ἡ πρωτογέννητη ἐσύ, ἐμίλησε καὶ πρώτη.

Γ'ΟΝΕΡ. Αθθέντα, πόσον σ' ἀγαπῶ λόγια νὰ πῶ δὲν ἔχω.
Μοῦ εἶσαι ἀκριβότερος ἀπ' τὴν ἐλευθερίαν,
ἀπὸ τὸ φῶς, ἀπ' τ' ἄπειρον, ἀπ' ὅ,τι καὶ ἂν εἶναι
παλύτιμον καὶ σπάνιον, — καὶ ἀπ' τὴν ζωὴν αὐτὴν μου,

κι' ἄς τὴν σπογγὴ εὐμορφιά, χάρις, τιμὴ, κ' ὕψος!
 Σὲ ἀγαπῶ ὅσον παιδί ἀγάπησε ποτὲ του,
 ἢ ὅσον ἀγαπήθηκε ποτὲ ἴς τὴν γῆν πατέρας!
 Γλώσσα δὲν εἶναι ἱκανὴ κι' ἀγαπνοῦ, δὲν φθάνει
 τὴν ἀμετρὴν ἀγάπην μου μὲ λόγια νὰ ἐκφράσῃ.

ΚΟΡΔ. (καθ' ἑαυτήν).

Κ' ἡ Κορδηλία τί νὰ ἴπῃ : "Ἄς ἀγαπᾷ ἐκείνη,
 κι' ἄς σιωπᾷ.

ΑΗΡ

"Ἀπὸ ἐδῶ ἕως αὐτὴν τὴν ἄκρην,
 ὄλην τὴν ἔκτασιν αὐτὴν μὲ τὰ πυκνά της δάση,
 μὲ τοὺς μεγάλους ποταμούς, μὲ τοὺς πλουσίους κάμπους,
 τ' ἀπέρκεται λιθάδια της, τὴν δίδω εἰς ἐσένα
 καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους σου διὰ παντός! —Τί λέγει
 καὶ ἡ δευτέρα κόρη μου, ἡ ἀκριεὴ Ρεγάνη,
 τῆς Κορνούλλης δούκισσα : —"Ομιλήσε, Ρεγάνη.

ΡΕΓ. Εἴμεθ' ἀπ' ἕνα μέταλλον κ' ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφὴ μου
 ὅσον ἐκείνην ἐκτιμᾷς, τόσον κ' ἐγὼ ἀξίζω.

Τὰ λόγια της τὸ αἶσθημα ἐκφράζουσι τῆς καρδίας μου,
 ἀλλὰ δὲν εἶπε ἀρκετὰ πόσον ἐγὼ ἐντός μου
 αἰσθάνομαι ὅτι μισῶ καθ' ἑαυτήν ἄλλην
 καὶ μόνον τὴν ἀγάπην σου ἔχω ἀπόλαυσιν μου!

ΚΟΡΔ. (καθ' ἑαυτήν).

"Ὁ Κορδηλία, τί πτωχὴ ποῦ εἶσαι σύ! Ἄλλ' ὄχι!
 "Στὰ λόγια εἶν' ἡ πτώχεια μου, δὲν εἶναι ἴς τὴν ἀγάπην!

ΑΗΡ Ἴδού τοῦ βασιλείου μου τὸ τρίτον εἰς ἐσένα
 κ' εἰς τὴν κληρονομίαν σου διὰ παντός θ' ἀνήκη!
 Εἰς πλοῦτον, ἴς ὠραιότητα κ' εἰς ἔκτασιν ἀξίζει
 ὅσον καὶ τὸ μερίδιον τῆς Γονερίλλης. —Τώρα

ἐσὺ χαρὰ μου, κόρη μου ὑπερογεννητὴ μου,
 ἀλλ' ὄχι ὑπεροακριεὴ, ἐσὺ ποῦ σὲ γυρεύουν
 τῆς Βουργουνδίας εἰ ἀγροί, τ' ἀμπέλια τῆς Γαλλίας,
 λέγει, τί ἔχεις νὰ μου ἴπῃς, ὅσπερ τὸ μερικόν σου
 νὰ γίνῃ πλουσιώτερον παρὰ τῶν ἀδελφῶν σου :

ΚΟΡΔ. Τίποτ', αὐθέντα.

ΑΗΡ Τίποτα!

ΚΟΡΔ. Τίποτα.

ΑΗΡ

Δὲν ἐδοχναίει

τίποτα ἀπ' τὸ τίποτα. Ὅμιλήσε καὶ πάλιν.

ΚΟΡΔ. Ν' ἀνασκιάσω δὲν ἔμπορῶ ἴς τὰ χεῖλη, τὴν καρδίαν μου,
 ἢ δυστυχίης! —Σὲ ἀγαπῶ, αὐθέντα, κατὰ χρέος,
 ὡς κόρη σου, ἢ λιγώτερον ἢ περιπλέον, ὄχι!

ΑΗΡ Πῶς εἶπες : πῶς; —Διόρθωσε τὰ λόγια σου ὀλιγον,
 νὰ μὴ χαλάσῃ ἡ τύχη σου.

ΚΟΡΔ. Αὐθέντα σεβαστέ μου,

μ' ἐγέννησες, μ' ἀνέθρεψες, μ' ἀγάπησες ἐμένα·
 κ' ἐγὼ τὸ ὅ,τι χρεωστῶ σοῦ τὸ ἀνταποδίδω :

σὲ ἀγαπῶ, σὲ σέβομαι, —σοῦ εἶμ' ὑποταγμένη.
 Καὶ διατί νὰ ἴπανδρευθοῦν λοιπὸν αἱ ἀδελφαί μου,
 ἂν, καθὼς λέγουσι, ἀγαποῦν ἐσένα κι' ὄχι ἄλλον;
 Ἐγὼ, ἀνίσως ἴπανδρευθῶ, ὁ ἄνδρας ποῦ μὲ πέρη
 καὶ τὴν μισὴν ἀγάπην μου, καὶ τὸ μισό μου χρέος
 καὶ τὴν μισὴν φροντίδα μου ἐκείνος θὰ τὰ ἔχη.
 Ἄν εἶναι τὸν πατέρα μου καὶ μόνον νὰ λατρεύω,
 ἐγὼ δὲν ὑπανδρεύομαι ποτέ.

ΑΗΡ

Αὐτὰ τὰ λέγεις

μὲ τὴν καρδίαν σου :

ΚΟΡΑ. Μάλιστα, αθιέντα σεβαστέ μου.
 ΑΗΡ. Τι νέα και ανάσθητα!
 ΚΟΡΑ. Κ'ελληκρινής, αθιέντα.
 ΑΗΡ. Λοιπόν, νά ἔχῃς προΐκα σου τὴν ελληκρινεῖάν σου!
 Λίσσι, μὰ τῆς ἱερᾶς ἀκτίνης τοῦ Ἥλιου,
 μὰ τῆς Ἐκάτης σ' ἄγια μυστήρια, μὰ ὄλην
 τὴν ἀστρὴν τὴν ἐνέργειαν, ἀπ' ὅπου ἐξέρχεται
 καὶ θάνατός μας καὶ ζωή, ἐδῶ σ' ἀποκηρύττω!
 Σ' ἀρνοῦμαι κάθε πατρικὴν φροντίδα, σοῦ ἀρνοῦμαι
 καὶ αἱματος συγγένειαν καὶ σχέσιν, κ' ἀπὸ τώρα
 εἰς τὴν καρδίαν μου ἔγινες καὶ εἰς ἄμείνα ξένη
 διὰ παντός! Καλλίτερα τὸν βάρβαρον τὸν Σκύθην,
 καλλίτερα τὸν ἄνθρωπον, ποῦ τρώγει τὸ παιδί του
 νὰ χορτασθῇ, —καλλίτερα αὐτοὺς νὰ ἐλεήσω,
 καὶ νὰ τοὺς δώσω συνδρομήν, καὶ νὰ τοὺς ἀγκαλιᾶσω,
 παρὰ ἐσέ, ποῦ κόρηγ μου ἕνα καιρὸν σὲ εἶχα!

KENT. Καλὴ αθιέντα!...

ΑΗΡ. Σὴπα, Κέντ! Ἀνάμεσα τοῦ δράκου
 καὶ τῆς ὀργῆς του μὴ χωθῆς! Πλειότερον ἀπ' ὅλαις
 τὴν ἀγαποῦσα, κ' ἄλλοιζα παρηγοριὰν νὰ εἶρω
 μὲ ἡμέρα ἔς τὴν ἀγάπην τῆς. —Νὰ μὴ σὲ βλέπω· φύγει!
 Ὅσον τάφον μου ἀνάπαυσιν κ' εἰρήνην νὰ μὴν ἔχω,
 ἐν τοῦ πατρός τῆς τὴν καρδίαν ποτὲ τὴν ξαναύρη! —
 Ποῖδες εἶν' ἐκεῖ; —Πηγαίνετε νὰ φέρετε τὸν Γάλλον.
 Νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Βουργουνδός. — Ἀγαπητοὶ γαμβροὶ μου,
 ἔς τῶν δύο θυγατέρων μου τὴν προΐκα καὶ τῆς τρίτης
 ἄς χωρευθῇ τὸ μερτικόν· ἡ δὲ αὐθάδεια τῆς,
 ποῦ λέγει ελληκρινεῖαν, ἡ προΐκα τῆς νὰ εἶναι!

Τὸ κράτος μου εἶ τὸδε δύο σας μεταδιείξω τόσα
 μὲ τῆς τιμῆς, ποῦ τὴν πομπὴν τοῦ θρόνου συνοδεῶσιν.
 Μένον ἱππότης ἑκατὸν ἐγὼ κρατῶ κοντὰ μου,
 διὰ νὰ μοῦ τοὺς τρέφετε καὶ νὰ τοὺς συντηρῆτε,
 καὶ μὲ αὐτοὺς νὰ κατοικῶ ἔς ἑσᾶς μὲ τὴν ἀρῆδα.
 τὸν ἕνα μὴνα ἔς τοῦ ἐνός, τὸν δεύτερον ἔς τοῦ ἄλλου.
 Τὸν πῆλον καὶ τὸ ὄνομά θὰ ἔχω βασιλέως,
 ἀλλὰ ἐσεῖς νὰ ἔχετε, ἀγαπητοὶ γαμβροὶ μου,
 κυβερνήσιν καὶ δυνάμιν καὶ πλοῦτη, κ' ἐξουσίαν.
 Ἴδού· εἰς ἐπικύρωσιν μοιράσατε εἰς δύο
 αὐτὸ τὸ στέμμα μου.

Τῶς ἐγγειρίζε τὸ διλήμμα αὐτοῦ!

KENT

Ὁ Αἴρ, πορφυρογεννημένε,
 ἐσύ, ὅπου σ' ἐτίμησα ὡς βασιλέα πάντα,
 κι' ὡς δοῦλος σ' ὑπηρέτησα, καὶ σ' εἶχα ὡς πατέρα,
 ἐσύ, ποῦ προστάτην μου ἔστην προσευχὴν μου σ' εἶχα...

ΑΗΡ. Τὸ τέξον μου ἐτέντωσα· τραδιῆξο ἀπ' τὸ βέλος!

KENT. Ἄς πεταχθῇ καλλίτερα κι' ἄς ἐμῶν ἔς τὴν καρδίαν μου!
 Ἄφου ὁ Αἴρ εἶναι τρελλός, ἄς εἶν' ὁ Κέντ αὐθάδης!
 Τι θέλεις, γέρε; Τι ζητεῖς; Θαρρεῖς ὅτι τὸ χρέος
 θὰ φοδηθῇ νὰ ὀμιλῇ, ἐνῶ ἡ κολακεία
 ἐξαπατᾷ τὴν δυνάμιν; Νὰ ὀμιλῇ μὲ τόλμην
 εἶναι τὸ χρέος τῆς τιμῆς, ἐὰν ἡ ἐξουσία
 γυρνᾷ ἔς τὴν τρέλλαν. —Πρόσβαινε μὴ τὴν καταδικάζης·
 σκέψου καλὰ· χαλίνωσε τὴν βίαν τὴν φοικτὴν σου.
 Ἢ κεφαλὴ νὰ μοῦ κοπῇ, ἐν ἡ μικρὴ σου κόρη
 σὲ ἀγαπᾷ ἄνωγτερον· ἐκείνη ἀπ' ἄλλαις.

"Αδεια δὲν εἶναι ἡ καρδιά πού δὲν ἀντιδρῶζει
μὲ κούρια λόγια !

ΑΗΡ

Σώπα, Κέντ. ἂν θέλησε τὴν ζωὴν σου !

KENT Δὲν τὴν ἐψήφησα ποτὲ ἔμπρός εἰς τοὺς ἐχθρούς σου,
κι' οὔτε ποτὲ θὰ φοδηθῶ μὴ τύχη καὶ τὴν χάσσω,
ἐνόσφ τρέχεις κίνδυνον ἐσύ !

ΑΗΡ

Νὰ μὴ σὲ βλέπω !

KENT "Ὁ ! ἀνοιξε καλλίτερα τὰ μάτια, κι' ἀφῆσέ με,

νὰ μ' ἔχη πάντοτε, ὦ Λήρ, τὸ βλέμμα σου σγμᾶδι.

ΑΗΡ Τώρα, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα . . .

KENT

Τί τοὺς ἐπικαλεῖσαι :

εἰς μάτην τώρα τοὺς θεούς :

ΑΗΡ Σύρων τὸ ἔϊρα.

"Ὁ ἄπιστε προδότη !

ΔΟΥΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ καὶ ΚΟΥΡΝΟΥΛΛΑΔΗΣ

"Ψούχασε, αὐθέντα μου !

KENT

Φόνευσε τὸν ἱατρόν σου

νὰ ἱατρευθῇ τὸ πάθος σου ! Πῆρε τὰ δῶρα πίσω,
ἢ ἔσον ἔγραίνει μιὰ φωνή ἀπὸ τὸν λάρυγγά μου
θὰ κράζω : "Ἐκμας κακά !

ΑΗΡ

Προδότη, ἀκουτέ με !

"Ἐξήγησες τοὺς ἔρκους μου νὰ τοὺς καταπατήσω,
πράγμα πού δὲν τὸ ἔκαμα ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν μου,
κι' ἐτόλμησες μ' ἀθάδαιαν μεγάλην ν' ἀψήφησῃς,
ἐπίβουλε, τὸ κράτος μου καὶ τὴν ἀπόφασίν μου !
Κι' ἡ φύσις μου κι' ἡ θέσις μου αὐτὸ δὲν τὸ σιγῶναι.
Τὴν ἔπαρσίν σου τιμωρῶ, κι' ἰδοὺ ἡ πληρωμὴ σου !

Πῆντε καὶ μόνον ἡμέρων τοῦ εἶδῶ προσημαῖον
νὰ περιστῆς τὸ χρέισμα εἰς τὴ θευὰ τοῦ μου,
εἰς δὲ τὴν ἔκταν γύρισε τὴν μισοτὴν σου ῥάχην
καὶ φύγε ἀπ' τὸ κράτος μου ! Πῆν εἰς τὴν δοκάτην
ἐδῶ ἀκόμη εὐρεθῇ, εἰς τὸ βασιλείόν μου,
τὸ ἄνομον κι' ἐξῆριστον κορμί σου, θάνατός σου
θὰ εἶν' ἐκεῖνη ἡ στιγμή ! Νὰ φύγῃς ! Μὰ τὸν Δία,
αὐτὴν μου τὴν ἀπόφασιν δὲν θὰ τὴν πάρω πίσω !

KENT Ὑγίαινα. Ἄν φέρεσαι, ὦ Λήρ, μ' αὐτὸν τὸν τρόπον,
ἐλευθερία εἶν' ἄλλοῦ, κι' ἐδῶ εἶν' ἐξορία !

"Ὁ Κορδηλία, οἱ Θεοὶ ἔς τὴν σκέπην των νὰ σ' ἔχουν,
ἐσέ, πού σκέπτεσαι σωστά καὶ δίκαια τὰ λέγεις !

(Πρὸς τὴν Ρεγάλην καὶ τὴν Γουερλίην).

Σεῖς, εἴθε μὲ τὰ λόγια σας νὰ συμφωνοῦν τὰ ἔργα
κι' ἡ γλῶσσα ἀπὸ τὰ χεῖλη σας καλοῦς καρπούς νὰ φέρῃ !

(Πρὸς τοὺς δοδκας).

Μ' αὐτά, ὦ ἄρχοντες, ὁ Κέντ ὑγείαν σας ἀφίνει
καὶ νέους τόπους θὰ πατῇ, πλὴν τρέπους δὲν ἀλλάζει !
(Ἀναχωρεῖ).

(Εἰσερχεται ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ τῆς ΓΑΛΛΙΑΣ, ὁ ΔΟΥΣ
τῆς ΒΟΥΡΓΟΥΝΔΙΑΣ, ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ προπορευόμενος καὶ συνοδεία).

ΓΛΟΣΤ. Ἰδοὺ, αὐθέντα, ἔρχονται οἱ δύο ἡγεμόνες.

ΑΗΡ Ὡς ἐσένα πρῶτον στρέφομαι, τῆς Βουργουνδίας δούκα,
πού ἐρχεσαι ἀντιζήλος αὐτοῦ τοῦ βασιλέως,
καὶ μοῦ ζητεῖς τὴν κόρην μου. Τί προῖκα περιμένεις,
κι' ἀλλέως ἀποσύρεσαι, ἂν δὲν τὴν δώσω :

ΒΟΥΡΓ.

Μόνον

ὅ,τι μὲν ἔταξες ζήτηῶ, καὶ οὕτε περιμένω
νὰ δώσῃς ἐλιγώτερον.

ΑΗΡ

Ὡ Βουργουνδὲ γενναία,
ἀλήθεια τόσον ἤξιζεν, ὅταν τὴν ἀγαποῦσα,
ἀλλ' ἀπὸ τότε ἐξέπεσε. Ἴδού, ἐμπρὸς σου στέκει.
"Ἄν βλέπῃς τίποτ' ἀρεστὸν εἰς τὸ ὑποκαίμενόν της,
ἢ καὶ ἂν δλόκληρη αὐτὴ σ' ἀρέσῃ, προικισμένη
μὲ ὄχι ἄλλο τίποτε παρὰ μὲ τὴν ὀργὴν μου,
εἶν' ἰδική σου, πάρε την!

ΒΟΥΡΓ.

Τί νὰ εἰπῶ δὲν ἔξέρω.

ΑΗΡ Ψεγάδιασμένη, ἔρημη καὶ ἀποκηρυγμένη,
μὲ προῖκα τὴν κατάραν μου, ἀντί μ' εὐχὴν μ' ὀργὴν μου,
εἰδὼ τὴν θέλῃς πάρε την· ἂν ὄχι, ἀφῆσέ την.

ΒΟΥΡΓ. Αὐθέντα μου, συμπόθησε, ἀλλὰ μ' αὐτοὺς τοὺς ὄρους
μ' ἀλλάξῃς τὴν ἀπόφασιν.

ΑΗΡ

Λοιπὸν παραίτησέ την,
διότι, μὰ τὸν Πλάστην μου, ἄλλην δὲν ἔχει προῖκα.
Καὶ σύ, μεγάλε βασιλεῦ, τὸ ἄδικον νὰ κάμω
δὲν θέλω ἔς τὴν φίλιν μας, νὰ σὲ παρακινήσω
τὴν θυγατέρα ποῦ μισῶ γυναῖκα νὰ τὴν πάρῃς.
Νὰ στρέψῃς τὴν ἀγάπην σου ἐκεῖ ὅπου τ' ἀξίζει,
καὶ ὄχι εἰς ἓνα σίγαμα, ποῦ τῶχει ἐντροπήν της
καὶ ἢ φύσις πῶς τὴν ἔπλασε!

ΒΑΣ. ΤΗΣ ΓΑΛ.

Ἄπιστευτον μοῦ εἶναι,
αὐτὴ, τῶν γηρατειῶν σου τὸ βάλσαμον ὡς τώρα
ποῦ λόγια μόλις εὑρισκεις νὰ μοῦ τὴν ἐπαινήσῃς,
ἢ ζηλευτὴ, ἢ ἐκλεκτὴ, ἢ ἀκριβὴ σου κόρη,
νὰ ἔπταισε διὰ μιᾶς ἐνώπιόν σου τόσον

καὶ ν' ἀνεπεθογύρισε τίσις ἀγάπῃς διπλάσι;
Τὸ πταίσιμόν της μέτακα ἴσ' εἶναι παρὰ σῶμα,
ἐκτός ἂν ἐξεπύρισε ἢ παλκιὰ σπυρί, του.
ἼΑΚΚ' ὅτι τόσον ἔπταισαν αὐτὴ, δὲν τὸ πιστεύω.
οὕτε ὁ νοῦς μου τὸ χωρεῖ, ἐκτός ἂν ἀπὸ ἑαυτοῦ!

ΚΟΥΡΑ. Παρακαλῶ, ἀφοῦ ἔγῳ τὴν τέχνην δὲν τὴν ἔχω
ἀλλὰ νὰ ἔχω εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς τὴν γλώσσαν ἄλλα,
καὶ ἀφοῦ τὸ ὅ,τι σκέπτομαι πρὶν τὸ εἰπῶ τὸ κάμνω,
παρακαλῶ καὶ δέομαι φανέρωσας, αὐθέντα,
ὅτι δὲν μ' ἀπαρνήθηκα τὴν γάρον καὶ εὐνοϊάν σου
διότι μ' ἐκηλίδωσε φόνος ἢ ἐγκλημα ἄλλο,
ἢ ἀσεμνον ἀτόπημα ἢ σφραδοπάτημά μου.
ἀλλὰ διότ' εἶμαι πτωχὴ—ἂν καὶ τὸ ἔγω πλοῦτον.—
ὥστε μοῦ λείπει καὶ ἢ ματιὰ ποῦ ἔξέρει νὰ ζητεῖν,
καὶ ἢ γλώσσα... ὅπου κούχημα τὸ ἔχω νὰ μοῦ λείπῃ,
καὶ ἂν χάνω τὴν ἀγάπην σου, διότι δὲν τὴν ἔχω!

ΑΗΡ Ποτὲ μὴν εἶχες γεννηθῆ παρὰ νὰ μὲ πικράνῃς!

ΒΑΣ. ΓΑΛ. Τὸ πταίσιμόν της εἶν' αὐτὸ λοιπὸν. — ὁ
δισταγμὸς της
τοῦ νὰ κηρύξῃ φανερὰ ὅ,τι διανοεῖται;

(Πρὸς τὸν Βουργουνδόν).

Εἰπέ, τί ἔχεις νὰ εἰπῆς, αὐθέντα μου, ἔς τὴν νέαν;
Ἄγάπη, δὲν λογίζεται ἀγάπη ἐνωμένη,
μ' ἄλλης λογῆς λογαριασμούς, εἰς τὴν ἀγάπην ξένους.
Τὴν θέλεις; Προῖκα εἶν' αὐτὴ καὶ μόνη!

ΒΟΥΡΓΟΥΝΔΟΣ (πρὸς τὸν Αἰήρ)

Ὡ αὐθέντα,

τήν προίκα, ὅσην μόνος σου εἶχες προσαίνει, δὲς τήν.
κ' εὐθύς, ἰδοὺ τὸ χέρι μου, ἡ κόρη σου θὰ γίνῃ
τῆς Βουργουνδίας δοῦκισσα.

ΑΗΡ

Τὸ εἶπα· δὲν ἀλλάζω!

ΒΟΥΡΓ. Αὐποδομαί· ἀφοῦ ἔχασες πατέρα, εἰς ἀνάγκης
χάνεις καὶ ἄνδρα.

ΚΟΡΔ.

Ὁ Θεός, ὦ Βουργουνδέ, μαζί σου!

Δὲν γίνομαι γυναϊκὴ του ἐκείνου, ποὺ ζυγίζει
μὲ πλοῦτη τὴν ἀγάπην του.

ΒΑΣ. ΓΑΛ.

Ὁραία Κορδηλία,

ἡ πτώχεια εἶναι πλοῦτός σου! Ἀφοῦ σ' ἀποκηρύττουν
σὲ βλέπω πλέον ἐκλεκτήν· καὶ καταφρονημένη,
μοῦ εἶσαι ἀκριβότερη. Σὲ θέλω ἰδικήν μου
κ' ἐσένα καὶ ταῖς χάρισ σου. Ἴδου, ἐγὼ τὸ παίρνω,
ἐγὼ τὸ ἀπορριξιμό! Ἡ περιφρόνησίς σας
μ' αὐξάνει περισσότερο κ' ὑπόληψιν κ' ἀγάπην.

Ἡ κόρη σου ἡ ἀπρικοκὴ ἔς τὸν κληρὸν μου πεσμένη,
ἰδοὺ, εἶν' ἡ βασίλισσα κ' ἐμοῦ καὶ τῶν ἰδικῶν μου
καὶ τῆς καλῆς Γαλλίας μου! Ὅλοι τῆς γῆς οἱ δοῦκες
αὐτὸν ἐδῶ τὸν θησαυρόν, ποὺ δὲν τὸν ἐκτιμᾶτε,
ἀπὸ ἐμὲ δὲν ἤμποροῦν νὰ τὸν ἐξαγοράσουν!

Ἄν καὶ σὲ διώχουν, ἄφες τους υγιάν, Κορδηλία.
Χάνεις ἐδῶ, ἔμως ἄλλοῦ καλλίτερα θὰ εὑρης.

ΑΗΡ

Τὴν πῆρες, ἔχε τὴν! Ἐγὼ κόρην μου δὲν τὴν θέλω,
οὔτε ποτὲ θὰ ξαναἰδῶ, ποτέ, τὸ πρόσωπόν της!
Λοιπὸν νὰ φύγῃ ἀπ' ἐδῶ χωρὶς εὐχὴν κ' ἀγάπην,
χωρὶς τὴν εὐλογίαν μου! — Ὁ Βουργουνδέ γενναίε,
ἔλα^s.

Συλλογίαι. Ἐξέρχονται ὁ ΑΗΡ, οἱ ΔΟΥΚΕΣ τῆς
ΒΟΥΡΓΟΥΝΔΙΑΣ, τῆς ΛΑΒΑΝΙΑΣ καὶ τῆς ΚΟΡΝΟΥΑΛΗΣ,
ὁ ΓΑΟΥΤΕΡ καὶ αἱ συνοδείαι αὐτῶν.

ΒΑΣ. ΓΑΛ. Ἀποχαιρέτισε τὰς δύο ἀδελφάς σου.

ΚΟΡΔ. Ἀποχωρίζετ' ἀπὸ σᾶς, διαμάντια τοῦ πατρὸς μας.

ἡ Κορδηλία ἡ πτωγὴ μὲ δάκρυα ἔς τὰ μάτια.

Ἡξεύρω τί ἀξίζετε· ἀλλ' ἀδελφή σας εἶμαι·

μὲ τ' ὄνομά των νὰ εἰπῶ τὰ ἐλαττώματά σας

δὲν θέλω. Ἐς τὸν πατέρα μας φιλόστοργα φερθήτε.

Ἄς εἶναι ἡ ἀγάπη σας κατὰ τὴν καύχησίν σας.

Ἐμένα τῶρ, ἀλλοίμονον, δὲν θέλει νὰ μὲ ἔξωρῃ,

εἰδὲ ἀπ' ἄλλην σύστασιν ἀνάγκην δὲν θὰ εἶχε.

Ὁρα καλὴ!

ΠΕΡΓ.

Τὰ χρέη μας δὲν θὰ μᾶς τὰ διδάξης.

ΓΟΝΕΡ.

Προσπάθησε καλλίτερα νὰ μὴ δυσχεραστήσης
τὸν ἄνδρα ποῦ σ' ἐλέησε καὶ σ' ἐστειλεν ἡ Μοῖρα.
Ἀπὸ τὸ σέβας ἔλειψες ποῦ χρεωσταίς, κ' ἀξίζεις
νὰ χάσης ὅ,τι ἔχασες.

ΚΟΡΔ.

Τὴ κρύπτει ἡ πονηρία

θὰ τ' ἀποδείξῃ ὁ καιρός. Τὴν σκεπαστὴν κακίαν

ἡ Ἐντροπή θὰ τὴν ἰδῇ καὶ θὰ τὴν ξεσκεπάσῃ.

Εὐδαιμονεῖτε!

ΒΑΣ. ΤΗΣ ΓΑΛ. Φεύγωμεν, Ὁραία Κορδηλία!

(Ἀπέρχονται ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ καὶ ἡ ΚΟΡΔΗΛΙΑ).

ΓΟΝΕΡ. Ἀδελφή, ἔχω πολλὰ νὰ σοῦ ἐμιλήσω διὰ μίαν
ὑπόθεσιν, ἡ ἑποία μᾶς ἐνδιαφέρει πολὺ καὶ τὰς δύο.
Ὁ πατέρας μας ἀναχωρεῖ ἀπ' ἐδῶ ἀπόψε.

PEΓ. Καί βέβαια· τώρα θά τόν ἔχετε σεις, καί τόν ἐρχόμενον μὴν ἡμεῖς.

ΓΟΝΕΡ. Τόν βλέπεις τόν γέροντα, πῶς ἀλλάζει γνώμην; Μᾶς τὸ ἀπέδειξε σήμερον μὲ τὸ παρεπάνω! Ἦ πλέον ἀγαπημένη του ἦτον ἡ ἀδελφή μας, καί ἔμως ἰδέ, πῶς χωρὶς νόημα τὴν ἀποκηρύττει.

PEΓ. Τοῦ πικίρουν τὰ γράμματα· μελονότι δὲ ποτέ του δὲν ἤξευρε νὰ κρατήσῃ.

ΓΟΝΕΡ. Καί εἰς τὰ καλὰ του ὁ θυμὸς τὸν ἐκυρίευε· ὥστε πρέπει νὰ τὸ πάρωμεν ἀπόφασιν, ἕτι θά υποφέρωμεν τώρα ἔχι μόνον τὰ φυσικὰ του ἐλαττώματα, ἀλλὰ κοντὰ εἰς αὐτὰ καί τὴν ἀνησυχίαν καί τὴν παραξενιάν ὅπου φέρνουν μαζί των τὰ ἀρρωστημένα καί χολιασμένα γράμματα.

PEΓ. Θὰ μᾶς παραξάλλῃ, κάθε ὀλίγον μὲ τοὺς θυμοὺς του, καθὼς αὐτὴν τὴν ἐξορίαν τοῦ Κέντ.

ΓΟΝΕΡ. Δὲν λέγεις καί τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον ἐχθροσθηκε ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῆς Γαλλίας; Πρέπει νὰ τὰ συμφωνήσωμεν μεταξύ μας. Ἐάν ἀφήσωμεν τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰ χεῖρα του, κατὰ τὸ κεφάλι ὅπου ἔχει θὰ μᾶς εἰσάγῃ ἀνάποδα τὸ τελευταῖόν του χέρισμα.

PEΓ. Νὰ μελετήσωμεν καλὰ τί πρέπει νὰ γίνῃ.

ΓΟΝΕΡ. Κάτι πρέπει νὰ κάμωμεν, καί μάλιστα ἐνὸσφ εἶναι ἀκόμη ζεστόν τὸ πρᾶγμα.

(Ἀπέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀΐθουσα ἐν τῇ μεγάρῳ τοῦ Κόμπος Γλόδτερ.

Εἰσέρχεται ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ κρατῶν εἰς χεῖρας ἐπιστολὴν.

ΕΔΜ. Φύσις, θεὰ μου εἶσαι σύ! Ἦ τὸν νόμον σου λατρεύω!

Τῆς συνηθείας διαπὶ νὰ γίνωμαι τὸ ἄδμα καί ν' ἀδικοῦμαι ἀπ' τὸν ἔθνον τὴν πρόληψιν, διότι ἴδινα φεγγάρια πρὸ ἑμοῦ ἤλθ' ἕνας ἀδελφός μου;

Τὶ θὰ πῇ νόθος καὶ ἀγενής; — Μήπως κ' ἐγὼ δὲν ἔχω τόμα γερὸν, μορφὴν καλὴν καί τὴν ψυχὴν γενναίαν, ἴσάν κάθε ἄλλο γέννημα κυρίας τιμημένης;

Τὶ νόθος; Ἐδοῦν γνήσιος, τὸν κληρὸν σου τὸν θέλω.

Τὸν νόθον ἀπ' τὸν γνήσιον ἡ πατριεὶ ἀγάπη, δὲν τὸν χωρίζει. Γνήσιος! Ὁραιοτάτη λέξις!

Ὁ γνήσιος, τὸ γράμμα μου νὰ ἐπιτύχῃ μόνον, καί ξεπερνᾷ τὸν γνήσιον ὁ ἀγενής Ἐδμόνδος.

Θηριεύω τότε κ' εὐτυχῶ! Λοιπὸν, θεοί, ἐλάττε, τοὺς νόθους προστατεύετε!

Εἰσέρχεται ὁ ΓΑΟΣΤΕΡ.

ΓΑΟΣΤ.

Ὁ Κέντ ἐξωρισμένος!

Καί ὀργισμένος ἔφυγεν ὁ Γάλλος! Καί ἀπόψε ἔφυγ' ὁ Λήρ! Παράτησε καί θρόνον κ' ἐξουσίαν καὶ ἀρκεῖται μὲ μηγιάτικο! Καί ἐγιναν τὰ πάντα διὰ μᾶς ἐξαφνικά! — Ἐσύ, Ἐδμόνδε, εἶσαι: Τὶ νέκ ἔχεις;

ΕΔΜΟΝΔΟΣ (κρύπτων εἶπεν τὴν ἐπιστολὴν).

Τίποτε, αὐθέντα, δὲν γνωρίζω.

ΓΛΟΣΤ. Τι κρύπτεις αυτό το γράμμα με τόσην βίαν :

ΕΑΜ. Δὲν ἤξεύρω τίποτε νέον, αὐθέντα μου.

ΓΛΟΣΤ. Τι χαρτὶ ἐδιάδαξες :

ΕΑΜ. Τίποτε, αὐθέντα μου.

ΓΛΟΣΤ. Τίποτε : Τι ἐχρειάζετο λοιπὸν τόση βία νὰ μοῦ τὸ κρύψῃς : Τὸ τίποτε δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τόσον κρύψιμον. Φέρε νὰ ἰδῶ. Δὲς το. Ἄν εἶναι **τίποτε**, δὲν θὰ χρειασθῶ τὰ βαλιὰ μου.

ΕΑΜ. Συμπάθηρέ με, αὐθέντα μου, σὲ παρακαλῶ. Εἶναι γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ μου. Δὲν τὸ ἐκαλοδιάδασα ἀκόμη, ἀλλὰ ἀπὸ ὅ,τι εἶδα, βλέπω ὅτι δὲν εἶναι διὰ τὰ ἴμματα σου.

ΓΛΟΣΤ. Δὲς μου τὸ γράμμα, σοῦ λέγω.

ΕΑΜ. Θὰ κάμω ἄσχημα καὶ ἂν σοῦ τὸ δώσω, καὶ ἂν δὲν σοῦ τὸ δώσω. Τὰ περιεχόμενά του, ὅσον ἤμπόρεσα νὰ τὰ ἐννοήσω, εἶναι ἀξιοκατάκριτα.

ΓΛΟΣΤ. Νὰ ἰδῶ, νὰ ἰδῶ.

ΕΔΜΟΝΔΟΣ (ἐγγειρίζων τὴν ἐπιστολήν).

Ἐλπίζω, χάριν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι μοῦ τὰ ἔγραψε μόνον διὰ νὰ μὲ δοκιμάσῃ.

ΓΛΟΣΤΕΡ (ἀναγινώσκων).

« Ἡ διαγωγὴ μας καὶ τὸ σέβας μας πρὸς τὰ γηρα-
νεῖα μᾶς κάμνουν νὰ χάνωμεν τὴν ἡδονὴν τῆς ζωῆς,
πῶρα ὅπου εἶναι ὁ καιρὸς μας, καὶ μᾶς στεροῦν τώρα
τὴν παρουσίαν μας, διὰ νὰ τὴν ἀπολαύσωμεν, ὅταν
δὲν θὰ ἴμεθα πλέον εἰς ἡλικίαν νὰ τὴν χαρῶμεν.
Ἀρχίζει νὰ μοῦ φαίνεται ἀνόητη καὶ περιττὴ δου-

λειά ἢ τὴν ὑποταγὴν μας εἰς τὴν τυραννίαν ἐνδὲ γέ-
ροντος, ὃ ὅποιος μᾶς κυβερνᾷ, ὅχι διότι ἔχει τὴν
ἡδονάμιν, ἀλλὰ διότι τὸν ἀφίνομεν νὰ τὴν ἔχη.
Ἐλκὸν νὰ μ' ἐνταμώσῃς διὰ νὰ σοῦ εἰπῶ περισσότερα.
Ἄν ἦτο τρόπος ν' ἀποκοιμηθῆ, ὡς πατέρας μας, ἕως
σοῦ νὰ τὸν ἐξυπνίσω ἐγὼ, θὰ ἐγίνετο διὰ παντὸς
ἰδική σου ἢ μισή του παρουσία, καὶ θὰ ἦσε ὁ ἡγα-
πημένος τοῦ ἀδελφοῦ σου, **Ἐδγαρ**».

Ἄ! Συννομοσία ! « Ν' ἀποκοιμηθῆ, ἕως οὗ νὰ τὸν
ἐξυπνίσω ». — « Θὰ ἐγίνετο ἰδική σου ἢ μισή του πε-
ρουσία ». — Ὁ **Ἐδγαρ**, ὁ υἱός μου ! Εἶχε χέρι νὰ τὰ
γράψῃ αὐτὰ ! Εἶχε καρδίαν νὰ τὰ σκεφθῆ ! — Πότε
τὸ ἔλαδες αὐτό : Ποῖος σοῦ τὸ ἔφερε :

ΕΑΜ. Δὲν μοῦ τὸ ἔφερε κανεὶς. Ἐδῶ ἦτον ἡ τέχνη. Τὸ
ἡῆρα παταγμένον μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου.

ΓΛΟΣΤ. Γνωρίζεις τὸ γράψιμον τοῦ ἀδελφοῦ σου :

ΕΑΜ. Ἄν ἔγραψε καλὰ πράγματα, θὰ ἔπαιρνα ὄρκον ὅτι
εἶναι τὸ γράψιμόν του. Τώρα ὅμως εὐχομαι νὰ μὴν
εἶναι ἰδικόν του.

ΓΛΟΣΤ. Ἰδικόν του εἶναι !

ΕΑΜ. Τὸ ἔγραψε μὲ τὸ χέρι του, αὐθέντα μου, ἀλλ' ὅχι καὶ
μὲ τὴν καρδίαν του ἐλπίζω.

ΓΛΟΣΤ. Δὲν σοῦ ἔκαμεν ἄλλοτε ὀμιλίαν δι' αὐτὴν τὴν ὑπό-
θεσιν :

ΕΑΜ. Ποτέ, αὐθέντα μου. Ἀλλὰ τὸν ἤκουσα συχνὰ νὰ ὑπο-
στηρίζῃ, ὅτι ὅταν τὰ παιδιὰ ἡλικιωθοῦν καὶ οἱ πατέ-
ρες γράσσουν, πρέπει τὸ παιδί νὰ κηδεμονεύῃ τὸν πα-
τέρα καὶ νὰ παίρῃ εἰς τὰ χέρια του τὴν παρουσίαν.

ΓΛΟΣΤ. "Ω, τὸν ἀχρεῖον! Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημά τοῦ καὶ εἰς τὸ γράμμα! "Ω, τὸν κακοεργὸν! Τὸ τέρας! Τὸ θηρίον! Χειρότερος ἀπὸ θηρίον! Πήγγαινε νὰ μοῦ τὸν εὖργε. Θέλω νὰ τὸν συλλάβω τὸν ἀχρεῖον! Ἦσθ εἶναι:

ΕΑΜ. Δὲν ἤξεύρω, κῦθέντα μου. Ἐάν θέλῃς νὰ κάμῃς ὑπομονὴν καὶ νὰ μὴ ξεσπάσῃ ἡ ὀργή σου ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ μου, παρὰ ἀφ' οὗ βεβαιωθῆς τί σκοποῦς ἔχει, νομίζω ὅτι αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον. Ἐνθ', ἂν βιασθῆς καὶ τὸν τιμωρήσῃς, καὶ ἔπειτα ἰδῆς ἔξκαρκα ὅτι εἶχες λάθος καὶ τὸν παρενόησες, τότε καὶ εἰς τὴν ἰδικήν σου τιμὴν θὰ κάμῃς ἄδικον, καὶ τὴν ἰδικήν του ὑποταγὴν θὰ τὴν κόψῃς σύρριζα. Τὸ κεφάλι μου βάζω ὅτι αὐτὰ μοῦ τὸ ἔγραψε διὰ νὰ μὲ δοκιμάσῃ, ἂν σὲ ἀγαπῶ, καὶ ἔχει μὲ ἄλλον κακὸν σκοπὸν.

ΓΛΟΣΤ. Νομίζεις:

ΕΑΜ. Ἄν τὸ ἐγκρίνῃς, νὰ σὲ κρύψω εἰς μέρες, ὅπου νὰ μὲς ἀκούσῃς νὰ τὰ λέγωμεν, ὥστε νὰ πεισθῆς μὲ τ' αὐτιά σου. Καὶ ἀπόψε μάλιστα, χωρὶς νὰ τ' ἀναδάλωμεν περισσότερον.

ΓΛΟΣΤ. Δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶναι τόσον τέρας...

ΕΑΜ. Ὅχι, βέβαια δὲν εἶναι!

ΓΛΟΣΤ. Νὰ θέλῃ τὸ κακὸν τοῦ πατρὸς του, ὁ ὅποιος τόσον τὸν ἀγαπᾷ! Γῆ καὶ Οὐρανὸ! — Πήγγαινε νὰ τὸν εὖργε, Ἐδμόνδε. Κύτταξε νὰ τὸν ἐξετάσῃς. Κατάφερέτα, ὅπως σὲ φωτίσῃ ὁ νοῦς σου. Ἐδίδα ἔτι καὶ ἂν ἔχω διὰ νὰ βεβαιωθῶ τὴν ἀλήθειαν.

ΕΑΜ. Πήγγαινω, κῦθέντα μου, ἀμέσως. Θὰ προσπαθῶ νὰ

καταφέρω τὸ πρᾶγμα, ὅπως ἔμπαρῶσα καλλίτερα, καὶ σὲ πληροφορῶ εὐθὺς.

ΓΛΟΣΤ. Αὐταὶ αἱ τελευταῖαι ἐκλείψεις τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης δὲν μὲς προμηνύουν τίποτε καλόν. Μοιροῦσι ἡ φυσικὴ ἐπιστήμη, μὲς ἐξάγει αὐτὰ τὰ φαινόμενα κατὰ ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, τὸ ἐπακόλουθόν των ὅμως κάμνουν ἕνω κάτω τὴν φύσιν. Ἡ ἀγάπη ψυχραίνεται ἢ ψιλὰ παύει· τὰ ἀδελφία χωρίζονται· ταραχαὶ εἰς τὰς πόλεις, διχόνοια εἰς τὰ ἔθνη, προδοσίαι εἰς τὰ παλάτια· καὶ ραγίζονται οἱ δεσμοὶ μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱοῦ. Τοῦ ἀχρεῖου υἱοῦ μου ἡ διαγωγή εἶναι μέσα εἰς αὐτὰ τὰ προμηνύματα! Ὁ υἱὸς ἐναντίον τοῦ πατρὸς του! — Ὁ δὲ βασιλεὺς καταπατεῖ καὶ αὐτὸς τοὺς νόμους τῆς φύσεως! Ἐκεῖ ὁ πατέρας εἶναι ἐγκνίον τοῦ παιδιοῦ του! — Ἐπέρασε καὶ πάγει ὁ καλὸς μὰς ὁ καιρὸς! Τώρα συνωμοσίαι, ἀπιστίαι, προδοσίαι καὶ καταστροφαὶ μὲς ταράζουσι καὶ μὲς συνόδουσι ἕως τὸν τάφον! — Πήγγαινε νὰ τὸν εὖργε, Ἐδμόνδε, τὸν κακοεργὸν. Δὲν θὰ ζῆμιωθῆς ἐσθ' ἀπὸ τοῦτο. Πρόσεχε κλλὰ τί θὰ κάμῃς. — Καὶ ὁ ἀγαθὸς καὶ πιστὸς Κἄντ ἐξόριστος! Καὶ τί εἶναι τὸ πταισμὰ του; Ἡ τιμιότης! Παράδοξα πρᾶγματα!

(Ἀπέργεται.)

ΕΑΜ. Τί μάταιος ὁ ἄνθρωπος! Ἄμα ἡ Τύχη του ἀρρωστήσῃ (καὶ συχνὰ τὴν ἀρρωστᾶ μόνος του ἀπὸ τὸ πολὺ παραχόρτασμα), ἀμέσως θὰ εὖργη, ὅτι τοῦ πταίει ὁ ἥλιος ἢ ἡ σελήνη ἢ τὰ ἄστρα! Ὡσὸν νὰ γινώμεθα ἀχρεῖοι ἐξ ἀνάγκης· ὥσὸν νὰ μὲς κάμῃ ἄνοχη.

τους ή πίστις τῶν οὐρανῶν· ὡσάν νά μᾶς κἀμνη τῶν σφαιρῶν ή ἐνέργεια κικολήσεις, κλέπτας καί προδότας· ή ὡσάν νά μᾶς βιάζη τῶν πλανητῶν ή δόναμις νά γινώμεθα μέθυσαι, ψεδοται καί πόρνοι! "Ο,τι κικόν ἔχομεν μέσα μας, θεία εἶναι ή καταγωγή του! Ηερῖφημα τὸ σοφίζετα: ὁ ἀισχρογεννημένος ἄνθρωπος, νά φορτώνη εἰς τὰ ἄστρα κάθε του κτηνώδη ὀρμήν! "Ο πατέρας μου τὸ ἐταίριαζε με τήν μητέρα μου κάτω ἀπό τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἀράκοντος, κ' ἐγὼ ἔτυχε νά γεννηθῶ κάτω ἀπό τὸν ἀστερισμὸν τῆς Μεγάλης "Αρκτου, ἄρα, εἶμαι θηριώδης καί ἀσελγής. Σιγά! Θά ἤμουν, ὅπως εἶμαι, καί ἂν τὸ πλεόν παρθενικὸν ἄστρον τοῦ στερεώματος ἐλαμπύριζεν ἐκεῖ ἐπάνω τήν ὥραν ὅπου μ' ἐγεννοδόλουσαν!

(Εἰσέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ).

ΕΔΜ. (καθ' ἑαυτὸν).

"Ἰδοὺ ἐξεφύτρωσε με τήν ὥραν του, καθὼς ή λύσις τῶν παλαιῶν κωμωδιῶν!¹¹ "Ας κάμω τὸν μελαγχολικὸν καί ἄς ἀρχίσω με ἀναστεναγμούς! — "Αχ! Αἱ ἐκλείψεις τὰ παιῶν καί καταστρέφουν τήν ἀρμονίαν μας! Φά, σὺλ, λά, μί!¹²

ΕΔΓΑΡ Τί ἐπαθες, Ἐδμόνδε ἀδελφέ; Τί εἶσαι τόσοσν συλλογισμένος;

ΕΔΜ. Συλλογίζομαι, ἀδελφέ, μίαν προφητείαν, τήν ὁποίαν ἐδιάδασα ταῖς προάλλαις, τὸ τί θά μᾶς φέρουν αἱ ἐκλείψεις αὐταί.

ΕΔΓΑΡ Μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα χάνεις τὸν καιρὸν σου;

ΕΔΜ. Σὲ βεβαιῶνῶ ὅτι κατὰ δυστυχίαν ὅλα τὰ κακά, ὅσα

προλέγει, γίνονται. "Ἦγουν, μαλλώματα μεταξὺ γονέων καί παιδιῶν, πόνατοι, πείνα, διαλύσεις παλαιῶν φίλων, διγύνομαι εἰς τὸ κράτος, φοδέραι καί κατάραι ἐναντίον βασιλέων καί ἀρχόντων, δυσπιστία χωρὶς λόγον, ἐξορία φίλων, διασπορά στρατευμάτων, χαλάσματα γάμων, καί δὲν ἤξεύρω τί ἀκόμη!

ΕΔΓΑΡ Ἀπὸ πότε ἐπεσε εἰς τήν σπουδὴν τῆς ἀστρολογίας;

ΕΔΜ. Ἐλα, ἔλα! Ἀπὸ πότε ἔχεις νά ἰδῆς τὸν πατέρα μου;

ΕΔΓΑΡ Τὸν εἶδα χθὲς βράδυ.

ΕΔΜ. Τοῦ ὁμίλησες;

ΕΔΓΑΡ Συνωμιλούσαμεν δύο ὥραις.

ΕΔΜ. Ἐχωρισθήκατε ἀγαπημένοι; Δὲν σοῦ ἔδειξε δυσἀρεσκείαν, εἴτε με λόγια εἴτε με τὸν τρόπον του;

ΕΔΓΑΡ Διόλου!

ΕΔΜ. Συλλογίσου τί ἔκαμες νά τὸν θυμώσῃ. Τὸ καλὸν ὅπου σὲ θέλω, ἀπόφευγέ τον, ἕως οὗ νά κρυώσῃ ὁ θυμός του. Τώρα εἶναι τόσοσν ἀναμμένος ἐναντίον σου, ὥστε δὲν θά τὸν ἤσύχαζε ἄλλο τι παρὰ νά σ' ἔδλεπε νά κκοπάθῃς.

ΕΔΓΑΡ Κανείς ἀχρεῖος θά μ' ἐσυκοφάντησε.

ΕΔΜ. Τὸ ὑποπτεύομαι. Ἐχε ὑπομονήν, ἕως οὗ νά μετριασθῇ ή ἔξαψίς του. Κάμε ὅ, τι σοῦ λέγω. Κλείσου εἰς τήν κατοικίαν μου καί θά σοῦ εἶρω τρόπον ν' ἀκούσης τὸν πατέρα μας τί λέγει. Πήγαινε, σὲ παρακαλῶ. Πάρε τὸ κλειδί μου· κύτταξε, ἂν τύχη καί σαλεύσῃς ἀπ' ἐκεῖ, νά ἦσαι ὀπλισμένος.

ΕΔΓΑΡ Ὀπλισμένος, ἀδελφέ!

ΕΔΜ. Ἀδελφέ, σὲ συμβουλεύω διὰ τὸ καλὸν σου. Νά μὴν

είμαι τίμιος άνθρωπος, ἂν δὲν πρέγγε κίνδυνον. Σοὺ εἶπα ὅ, τι εἶδα καὶ ὅ, τι ἤκουσα· ἀλλὰ δὲν σοὺ εἶπα κάθε τί· δὲν σοὺ εἶπα πόσον φοβερὰ εἶναι τὰ πράγματα! Φύγε σὲ παρακαλῶ.

ΕΔΓΑΡ. Θὰ σὲ ἰδῶ γρήγορα!

ΕΛΜ. Ἔχω τὴν φροντίδα σου.

(Ἀπέχεται ὁ ΕΔΓΑΡ.)

Κιτῆρας εὐκολόπιστος καὶ ἀδελφὸς ἀυθιῶς!

Ἄπ' τὸ νὰ κάμῃ τὸ κακὸν αὐτὸς ἀπέχει τόσον,

ὥστε δὲν υποπεύεται κακίαν εἰς τοὺς ἄλλους.

Θὰ παίξω μὲ τὴν τέγγην μου τὴν ἀγαθότητά σου!

Ἢ γέννησίς μου μ' ἀδικεῖ—ἀς μὲ πλουτίσῃ, ὁ νοθεύς μου.

Τολμῶ τὰ πάντα, μοῦ ἀρκεῖ νὰ κάμω τοὺς σκοπούς μου!

(Ἀπέχεται.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Αἴθουσα ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Δουκὸς τῆς Ἀλθωνίας.

(Εἰσέρχονται ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ καὶ ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ.)

ΓΟΝΕΡ. Τὸν ἔδειρε ὁ πατέρας μου τὸν ἀνθρωπὸν μου λέγεις

εἰς τὸ τοῦ ἐμάλλονε τὸν γελωτοποιὸν του;

ΟΣΒΑΛ. Ναι!

ΓΟΝΕΡ. Βάσανον μοῦ εἶν' αὐτὸς καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν!

Νέον ξεσπᾶνει ἄσπον κάθε στιγμήν καὶ ὄραν

καὶ ἔλους μας αἰώνια μὲς ἔχει ἄνω κάτω!

Αὐτὸ δὲν υποφέρεται! Κατήγγησαν αὐθάδεις

οἱ ἀνθρωποὶ του, αὐτὸς δὲ ὀργίζεται μαζί μας

εἰς κάθε φύλλον πῆδημα! Νὰ τὸν ἰδῶ δὲν θέλω,

εἶταν ἄπ' τὸ κοντῆρι τοῦ θά ἐπιστρέψῃ τώρα.

Ἐπέε ὅτ' εἶμαι ἄρρωστη.—Ἄν τὰ θελήματά σου

δὲν τὰ φηγῆς, κἀμνεὶ καλά· ἐπάνω μου τὸ παίρνω καὶ μὴ σὲ μέλει!

Σάλπιγγες ἰσθαίν.

ΟΣΒΑΛ. Ἐργεται, κυρία, τὸν ἀκούω.

ΓΟΝΕΡ. Καὶ σὺ κ' εἰ ἄλλοι κἀμετε ὅτι τὸν ἀμελεῖτε,

κ' ἄς μοῦ τὸ παραπονέθῃ! Ἐὰν δὲν τοῦ ἀρέσῃ,

ἔς τῆς ἀδελφῆς μου ἡμπορεῖ, ἂν θέλῃ, νὰ κοιτάσῃ.

Ἐγὼ τὸ ζεύρω: εἴμεθα κ' αἱ δύο μας μιὰ γνώμη

καὶ δὲν θὰ τὸν ἀφίσωμεν νὰ μᾶς καθάλλικαῦσῃ.

Ἀνόητον γερόντιον! Καὶ πῶς: Τὴν ἐξουσίαν

ἀφοῦ μᾶς τὴν ἐχάρισε, τὴν θέλει νὰ τὴν ἔχῃ!

Μὰ τὴν ζωὴν μου, καταντοῦν ὡσὰν μορὰ οἱ γέροι,

κ' ἂν βλέπῃ τὸ καλόπισμα, τοὺς πρέπει αὐστηρότης.

Τὸ τί σοὺ εἶπα μὴ ξεγνᾶς!

ΟΣΒΑΛ. Πολὺ καλὰ, κυρία.

ΓΟΝΕΡ. Καὶ κρύα τοὺς ἱππότας τοῦ μεταχειρίζεσθέ τους.

Ἐπέε το' εἰς τοὺς συνδούλους σου. Ἄς ἔδῃ, ὅ, τι ἔδῃ!

Ἄλλο δὲν ἤθελα κ' ἐγὼ ἢ ἀφορμὴν νὰ εἶρω

νὰ τοῦ εἶπῶ τὴν γνώμην μου.—Θὰ γράψω ἔς τὴν Ρεγάνην

νὰ τοῦ φερθῇ, ὅπως κ' ἐγὼ.—Ἐταίμασε τὸ γεῦμα.

(Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Αὐτὴ ἐν τῷ αὐτῷ μεγάρῳ.

(Εἰσέρχεται ὁ KENT μεταημερισμένος.)

KENT Ἐὰν καὶ ἴχον θανεικὸν ἴμφορέσω ν' ἀποκτήσω,
ὡς κ' ἡ φωνή μου νὰ κρυφθῇ, τότε ἐκτελείται ἴσως
ὁ ἀγαθὸς μου ὁ σκοπὸς ποῦ μ' ἔκαμε ν' ἀλλάξω
μορφὴν καὶ πρόσωπον.—Λοιπόν, ὦ Κέντ, ἐξωρισμένα,
ἐκεῖ ἔπου σ' ἐπαίδευσαν. ἂν σὲ δεχθοῦν ὡς δούλον,
ὁ σεβαστὸς σου κύριος ἀκούραστον θὰ σ' εὕρῃ!

(Εἰσέρχεται ὁ ΑΗΡ ἀκολουθούμενος ὑπὸ ΙΠΠΟΤΩΝ καὶ συνοδείας.)

ΑΗΡ Νὰ μὴν ἀργοπορήσῃ οὔτε στιγμήν τὸ γεῦμά μου.
Ἐτοιμάσατέ μού το ἀμέσως.—Ποῖος εἶσαι σύ;

KENT Εἰμ' ἕνας ἄνθρωπος, κύθηντα μου.

ΑΗΡ Τί θέλεις ἐδῶ; Τί ἐπαγγέλλεσαι;

KENT Τί ἐπαγγέλλομαι; Νὰ μὴν εἶμαι χειρότερος ἀπὸ ὅ,τι
φαίνομαι νὰ ὑπηρετῶ πιστὰ ἔποιον μ' ἐμπιστεύεται·
ν' ἀγαπῶ τοὺς καλοὺς· νὰ τὰ ταιριάζω μὲ τοὺς φρο-
νίμους καὶ μὲ ἔσους ἔχουν τὰ λόγια των ὀλίγα· νὰ
φοβοῦμαι τὸν νόμον νὰ πολεμῶ, ἔταν δὲν ἴμφορῶ νὰ
τὸ ἀποφύγω, καὶ νὰ μὴν τρώγω ψάρι¹⁴.

ΑΗΡ Τί εἶσαι;

KENT Εἶμαι ἕνας ἄνθρωπος καλόκαρδος, καὶ πτωχὸς . .
ὡσὰν βασιλεὺς.

ΑΗΡ Ἄν εἶσαι ὡς ὑπήκοος ἴσα μὲ τὸν βασιλέα πτωχός,
εἶσαι πτωχὸς καὶ τῷ ὄντι! Καὶ τί ζητεῖς;

KENT Νὰ δουλεύσω.

ΑΗΡ Καὶ ποῖον θέλεις νὰ δουλεύσῃς;

KENT Ἐσένα.

ΑΗΡ Μὲ γνωρίζεις, ἄνθρωπε;

KENT Ὅχι. Ὅμως ἔχεις εἰς τὸ πρόσωπον κάτι, τὸ ὅποιον
μοῦ δίδει τὴν ὄρεξιν νὰ σὲ κάμω κύριόν μου.

ΑΗΡ Καὶ τί εἶναι αὐτό;

KENT Μεγαλαῖον!

ΑΗΡ Καὶ τί ἠξέυρεις νὰ κάμνης;

KENT Ἠξέυρω νὰ κρατῶ μυστικά, νὰ καθαλλικεύω, νὰ τρέχω,
νὰ λέγω ἄνεστα μίαν νόστιμὴν ἱστορίαν καὶ στραθὰ
ἕνα ἴσιον μῆγυμα. Ὅ,τι ἴμφορεῖ νὰ κάμῃ ἕνας συνηθι-
σμένος ἄνθρωπος, ἴμφορῶ κ' ἐγὼ νὰ τὸ καταπιασθῶ.
Καὶ τὸ καλλίτερόν μου προτέρημα εἶναι ἡ καλὴ θέλησις.

ΑΗΡ Πόσων χρόνων εἶσαι;

KENT Ἄν εἶμαι οὔτε τόσον νέος, ὥστε νὰ ἐρωτεύωμαι κάθε
γυναῖκα, ὅπου μοῦ τραγουδῆσῃ, οὔτε τόσον γέρος, ὥστε
νὰ τὰ χάνω διὰ κάθε γυναῖκα μὲ τὸ τίποτε. Ἐγὼ
τοὺς σαράντα ὀκτὼ εἰς τὴν ῥάχην.

ΑΗΡ Ἐλα μαζὶ μου. Ἄν καὶ ἀφοῦ γευθῶ δὲν μοῦ φανῆς
χειρότερος ἀπὸ τώρα, σὲ παίρνω εἰς τὴν δουλειάν μου.
Μεῖνε κοντά μου ἐν τοσοῦτῳ. — Τὸ γεῦμα! Αἶ, τὸ
γεῦμα! — Ποῦ εἶναι τὸ παιδί; Ποῦ εἶναι ὁ τρελλὸς μου;
— Πήγγαινε σὺ νὰ μοῦ τὸν φέρῃς.

(Ἐξέρχεται εἰς ὑπηρέτης. Εἰσέρχεται ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ.)

ΑΗΡ Ἐσὺ, — ἐσένα λέγω, ποῦ εἶναι ἡ κόρη μου;

ΟΣΒ. Μὲ συμπάθειον . .

(Ἀπέρχεται.)

ΑΗΡ Τι λέγαι αὐτὸς ἐκεῖ : Φέρε μού τον ἐδῶ ! Τὸ κινῶδαλον!
(Ἐισέρχεται εἰς ἸΠΠΟΤΗΣ).

Ποῦ εἶναι ὁ πρελλός μου : Ἀποκοιμήθηκε ὁ κόσμος
ἔλος ἐδῶ :

(Ἐπιστρέφει ὁ ἸΠΠΟΤΗΣ).

Αἰ, λοιπόν : Ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ μούλος :

ἸΠΠΟΤ. Λέγει, αὐθέντα μου, ὅτι δὲν εἶναι καλὰ ἡ κόρη σου.

ΑΗΡ Καὶ πῶς δὲν ἦλθεν ὀπίσω, τὸ ζῆλον, ἔταν τὸν ἔκραζαι :

ἸΠΠΟΤ. Μοῦ τὸ εἶπαν ὀλοστρόγγυλα, αὐθέντα μου·δὲν θέλει
νὰ ἔλθῃ !

ΑΗΡ Δὲν θέλει !

ἸΠΠΟΤ. Αὐθέντα μου, δὲν ἤξεύρω τί τρέγει· ἀλλὰ δὲν βλέπω
πλέον ἐδῶ τὴν συνηθισμένην περιποίησιν διὰ τὴν Με-
γαλειότητά σου. Μοῦ φαίνεται νὰ ὀλιγόστεισεν ἡ
προθυμία ὄχι μόνον τῶν ὑπηρετῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ δου-
κὸς καὶ τῆς θυγατρὸς σου.

ΑΗΡ Ἄ ! Σοῦ φαίνεται :

ἸΠΠΟΤ. Παρακαλῶ νὰ μὲ συμπαθήσῃς, αὐθέντα μου, ἂν
ἔκαμα λάθος. Ἀλλὰ τὸ θεωρῶ χρέος μου νὰ μὴ σιωπῶ,
ἔταν νομίζω ὅτι σοῦ γίνεται ἄδικον.

ΑΗΡ Μοῦ ἐνθυμίζεις πρᾶγμα, τὸ ὅποιον μοῦ ἐπέρασεν ἀπὸ
τὸν νοῦν κ' ἐμένα. Τὸ παρετήρησα, ὅτι κάπως μὲ
ἀμελοῦν ἐδῶ τώρα τώρα. Ἀλλὰ τὸ ἀπέδωκα εἰς ἰδι-
κὴν μου παραξενιὰν καὶ ὄχι εἰς κακὴν πρόθεσιν ἰδικὴν
των. Θὰ τὸ ἐξετάσω καλλίτερα. — Ἀλλὰ ποῦ εἶναι
ὁ πρελλός μου ; Ἐχὼ δύο ἡμέρας νὰ τὸν ἰδῶ.

ἸΠΠΟΤ. Εἶναι καταλυπημένος, ἀφ' ἔτου ἀνεχώρησε διὰ τὴν
Γαλλίαν ἢ κόρη σου.

ΑΗΡ Ἀρκεῖ. Τὸ παρετήρησα κ' ἐγὼ. — Ἰππῆρανε σὺ καὶ εἶπέ
τῆς κόρης μου, ὅτι θέλω νὰ τῆς ἐμυλῶσω.

(Ἐισέρχεται εἰς ὑπηρετὴν).

Καὶ σὺ, πῆρανε νὰ μὲ φέρῃς ἐδῶ τὸν πρελλόν μου.

(Ἐισέρχεται ἕτερος ὑπηρετὴς. Ἐπιστρέφει ὁ ΟὐΒΑΛΛΑΟΣ).

ΑΗΡ Ἐλα ἐδῶ ἐσύ, κόρη· ἔλα ἐδῶ. Πότος εἶμαι ἐγὼ :

ΟὐΒ. Ὁ πατέρας τῆς κυρίας μου.

ΑΗΡ Ὁ πατέρας τῆς κυρίας σου ! Παλιγγόδουλε τοῦ κυρίου
σου ! Βρομέσκουλε ! Ἀχρεῖε !

ΟὐΒ. Δὲν εἶμαι τίποτε ἀπὸ ἐλ' αὐτά, αὐθέντα, μὲ συμπα-
θεῖον.

ΑΗΡ Τολμᾷς νὰ μὲ βλέπῃς ἔς τὸ πρόσωπον, αὐθάδη !

(Τὸν ραπίζει).

ΟὐΒ. Δὲν θέλω νὰ μὲ κτυπᾷς, αὐθέντα.

KENT (εἰπτὼν αὐτὸν κατὰ γῆς).

Κάμε λοιπὸν μίαν κουτρουδάλαν, παλιγγάνθρωπε !

ΑΗΡ Εὐχαριστῶ, παλιγγκᾶρι μου ! Μοῦ ἔκαμες δούλευσιν
καὶ σὲ ἀγκυρῶ.

KENT Ἐλα· σήκω καὶ ξεκουμπίσου ! Νὰ σοῦ μάθω ἐγὼ νὰ
φέρνεται ! Φύγε ἀπ' ἐδῶ ! Ἐχθεις ὄρεζιν νὰ ξαναπά-
ρῃς καταγῆς τὸ μέτρος σου, ζῆλον ; Φύγε, σοῦ λέγω·
ἂν ἔχῃς γνώσιν, φύγε !

(Τὸν σπρώχνει ἀπεργόμενον).

ΑΗΡ (εἰδὼν γράματα εἰς τὸν Κεντ).

Εὐχαριστῶ, φίλε. Σὲ παίρνω εἰς τὴν δούλευσίν μου.
Νὰ ὁ ἀρραβωνιάς σου.

(Ἐισέρχεται ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ).

ΓΕΛΩΤ. Νά τοῦ δώσω κ' ἐγὼ ἀρραβῶνα. Ἴδου πάρε τὸν σκουφόν μου.

Προσφέρει τῷ KENT τὸν κωδωνοφόρον αὐτοῦ πύλον.

ΛΗΡ Καλῶς τὸ παιδί μου! Τί γίνεσαι;

ΓΕΛΩΤ. (Πρὸς τὸν Κέντ).

"Ακουσέ με, σοῦ λέγω, καὶ πάρε τὸν σκουφόν μου.

KENT Διατί, τρελλέ;

ΓΕΛΩΤ. Διατί; Διότι πηγαίνεις μὲ τοὺς ξεπεσμένους. Ἄν δὲν ἤξεύρης νὰ γελᾷς ἐκεῖ, ἀπὸ ὅπου ὁ ἀέρας φυσᾷ, θ' ἀρπάξης γρήγορα κρουλόγημα. Νά, πάρε τὸν σκουφόν μου. — Αὐτὸς ποῦ βλέπεις ἐξώρισε τὰς δύο κόρας του, κ' ἔδωκε εἰς τὴν τρίτην τὴν εὐχὴν του, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ. Ἄν μείνης κοντά του, σοῦ πρέπει ὁ σκουφός μου. — Τί νέα, παπποῦ; — Κρίμα νὰ μὴν ἔχω δύο σκουφούς καὶ δύο κόρας.

ΛΗΡ Διατί, παιδί μου;

ΓΕΛΩΤ. Ἄν ἐχάριζα ὅ,τι καὶ ἂν εἶχα εἰς τὰς κόρας μου, θὰ ἐκρατοῦσα δι' ἐμένα καὶ τοὺς δύο σκουφούς. Νά, πάρε τὸν ἰδικόν μου, καὶ ζήτησε ἄλλον ἕνα ἀπὸ τὰς κόρας σου.

ΛΗΡ Πρόσεχε, κύριε, νὰ μὴ παίξῃ ξύλον.

ΓΕΛΩΤ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι μία σκύλα καὶ τῆς πρέπει ν' ἀλυσοδέναται καὶ νὰ τρώγῃ ξύλον, ἐνῶ τὸ χαδευμένο σου σκυλάκι βρωμολογᾷ, ἔξαπλωμένο ἐμπρὸς εἰς τὴν φωτιά.

ΛΗΡ Αὐτὰ τὰ λέγεις νὰ μὲ πειράξης!

ΓΕΛΩΤ. Ἄκουσε νὰ σοῦ μάθω ἕνα γνομικό.

ΛΗΡ Λέγε.

ΓΕΛΩΤ. Ἄκουε, παπποῦ:

Ἦχε πλείωτερα ἂπ' ὅσα ἔδεδαίεις.
 Λέγε, ἰσχυρότερα παρ' ὅσα γνορίζεις,
 μάλιστα πλείωτερα ἂπ' ὅσα θανατίζεις,
 μὴ περιπατῆς. Ἐταν ἤμπορες νὰ καθαλινοῦχες,
 ἄκουε πολλὰ καὶ ἄλλα νὰ πιστεῦχες,
 εἴλα σοῦ τὰ κέρδη, μὴ τὰ κινδοναθεῖς,
 μὴ μαυκοπῆς οὔτε νὰ πορνεῦχες,
 κάθου καὶ ἡσύχαζε, κ' ἔτσι θὰ κερδίξῃς
 εἰς τὰ κάθε εἴκοσι, δέκα δυὸ φοοῖς.

KENT Αὐτὰ καὶ τὸ τίποτε εἶναι ἕνα, τρελλέ.

ΓΕΛΩΤ. Καὶ τί συμβουλήν περιμένεις ἀπὸ ἀπλήρωτον δικηγόρον; Τί μοῦ ἐπλήρωσες, ἐσύ; — Ἦμπορεῖς, παπποῦ, νὰ ἔγῶλξες κάτι ἀπὸ τὸ τίποτε;

ΛΗΡ Ὅχι, παιδί μου. Ἄπὸ τὸ τίποτε δὲν ὀργαίνει τίποτε.

ΓΕΛΩΤ. (Πρὸς τὸν Κέντ).

Εἶπέ του, σὲ παρακαλῶ, ζεῖ ἄλλα τόσον ὀγάξει ἀπὸ τὰ βασίλειά του. Ἄν τοῦ τὸ εἶπῃ ὁ τρελλός, δὲν θὰ τὸν πιστεῦσῃ.

ΛΗΡ Ἄ, κακὴ τρελλέ!

ΓΕΛΩΤ. Ποῖα εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἐνὸς κακοῦ καὶ ἐνὸς καλοῦ τρελλοῦ; Ἦξεύρεις, παλληκάρι μου;

ΛΗΡ Ὅχι, ἀγόρι μου, μάθε μού την.

ΓΕΛΩΤ. Ὅποιοι εἰν' αὐτοί, ποῦ εἶχε σοφισθῆ
 κ' εἶπε νὰ χαρίσῃς τὴ βασίλειά σου,
 φέρε τον ἐδῶ, κοντά μου νὰ σταθῇ.
 ἢ ἐδῶ ἐσύ δι' ἐκεῖνον στάσου.
 Αὐτὸ τρελλοὶ θὰ εἶναι τότε ἐδῶ ἐμπρός,

ὁ κακὸς ὁ ἕνας· καὶ ἄλλος ὁ καλὸς.
Παρθαλὸ φασεὶ ἕνας, ὁ σκορμῆτος
 καὶ ὁ ἄλλος, τὰ τοῦ!

ΑΗΡ Τρέλλον μὲ λέγεις ἑμένα :

ΓΕΛΩΤ. Ὅλους σου τοὺς ἄλλους τίλους τοὺς παραίτησας.
 Αὐτὸν τὸν ἔχεις ἐκ γενετῆς σου.

ΚΕΝΤ Αὐτὰ ὅπου λέγει δὲν εἶναι ἕλα τρέλλα, αὐθέντα μου.

ΓΕΛΩΤ. Ὅχι βέβαια ! Ποῦ μὲ ἀφίνουν οἱ μεγάλοι καὶ οἱ
 τρανοὶ νὰ ἔχω ἕλην τὴν τρέλλαν ἐγὼ ; Ἄν τὴν εἶχα
 μονοπώλιον, θὰ μοῦ ἐγύρευαν καὶ ἐκεῖνοι μερτικόν. Καὶ
 αἱ ἀρχόντισσαις δὲν θὰ μοῦ τὴν ἀφίναν νὰ τὴν ἔχω
 ἐγὼ ἕλην· θὰ μοῦ τὴν ἤραζαν¹⁵. Παπποῦ, δός μου
 ἕν αὐγὸ, νὰ σοῦ δώσω δύο κορώναις.

ΑΗΡ Τί κορώναις θὰ μοῦ δώσης;

ΓΕΛΩΤ. Ἐκεῖναις ὅπου θ' ἀπομείνουν, ἀφοῦ σπάσω τὴν
 αὐγὸ εἰς τὴν μέσην καὶ φάγω ἕ,τι ἔχει μέσα. Ὅταν
 τὴν ἔσπασες εἰς δύο τὴν βασιλικὴν σου κορὼνα καὶ ἔχα-
 ρισες τὰ δύο κομμῆτια, ἐφόρτωσες τὸν γάδαρον εἰς
 τὴν ράχην σου νὰ τὸν περάσῃς ἐπάνω ἀπὸ ταῖς βρώ-
 μαις. Ποῦ τὰ εἶχες τὰ μυαλά σου, ὅταν τὴν ἐχάρι-
 ζες τὴν χρυσὴν σου κορὼνα ; Ἄν σοῦ εἶπῃ κανεὶς, ἔπ
 ὁ τρέλλός σου λέγει τρέλλαις, δός του ξύλο.

[ἄδει:]

Ἡ χρονιὴ ἐφέτος εἶναι τῶν τρελλῶν
ἔγιναν καὶ οἱ φρόνιμοι κουτοί,
καὶ κανεὶς δὲν ἔδευρει τί χορὸν κρατεῖ,
καὶ σοῦ κάμνουν ὅλοι ἄλλα τῶν ἄλλων.

ΑΗΡ Ἀπὸ πότε ἔγινες τόσον τοῦ τραγουδιοῦ, κύριε ;

ΓΕΛΩΤ. Ἄπει τὴν καρδίαν. Ὅταν εἶπῃς ἄλλο τιπότε, τὸ ἕνα καὶ
 μετῆρες σου, παπποῦ, τότε ἕλα τότε ἕνα ἕνα εἰς
 εἰς τὰ χέρια σου τὸ ξύλο καὶ τὸ καταλύσας τὸ χρο-
 κὸ σου ἄπει τότε.

[ἄδει:]

αὐτὴν φασεὶ τὸν καλὸν καὶ καλὸν
καὶ ἄπὸ τὸν ἄλλον ὅπου τραγουδοῦ.
τὴν βασίλειά μου πᾶς εἰς ἕνα
ὅταν καλὸν μεφῶν εἶναι.

Παρακαλῶ, παπποῦ, πᾶρα μου δάσκαλον νὰ μὲ μάθῃ
 νὰ λέγω ψεῦματα. Πῶς ἤθελα νὰ μάθω νὰ λέγω
 ψεῦματα !

ΑΗΡ Ἄν εἶπῃς ψεῦμα, κύριε, θὰ σὲ φυλίσω.

ΓΕΛΩΤ. Δὲν ἔμπορὸν νὰ καταλάβω τί συγγένειαν ἔχεις μὲ
 ταῖς ἀράς σου. Ἐκεῖναις μὲ φυλίσουν, διότι λέγω
 τὴν ἀλήθειαν ἐσὺ θέλεις νὰ μὲ φυλίσῃς, ἂν εἶπῃ
 ψεῦμα. Κάποτε ταῖς πρῶτοι, διότι δὲν λέγω τίποτε.
 Ἦθελα νὰ εἶμαι κάθε ἄλλο παρὰ τρέλλός. Δὲν ἤθελα
 ἕμως νὰ εἶμαι ὁ Λῆρ, παπποῦ. Ἐξεφλοῦδισες τὸ κακὸ-
 καλὸ σου καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, καὶ δὲν σοῦ ἔμεινε
 μέσα τίποτε.— Ἰδοῦ, ἐρχεται τὸ ἕνα ξεφλοῦδισμα.

[Εἰσέρχεται ὁ ΓΟΝΕΡΙΑΗ].

ΑΗΡ Τί ἔχεις, κύριε μου ; Τί θέλει αὐτὸ τὸ σούφρωμα ἐκεῖ ;
 Ὅσον νὰ τὰ πολυσουφρώνης τώρα τώρα τὰ φρούδια σου.

ΓΕΛΩΤ. Καλὸ τὴν εἶχες, ἔταν δὲν σ' ἔμαλλα εἶτε τὰ σου-
 φρώνα· εἶτε ὄχι. Τώρα ἔγινες ἕνα μηχανικὸν χωρὶς τί-
 ποτε ἀπ' ἑμπερὸς του. Πάλιν καλλίτερός σου ἐγὼ.
 Ἐγὼ εἶμαι τοῦλάχιστον τρέλλός. Ἐσὺ δὲν εἶσαι τίποτε.

Πρὸς τὴν Γουερλίνην).

Βέδαια, βέδαια· θὰ τὴν μαζεύσω τὴν γλῶσσάν μου.
Μεθ' ἐπὶ προστάζει· ἢ ματιά σου, ἂν καὶ δὲν λέγεις
λέξιν. Βοῦδα, βοῦδα!

"Ἄν σοῦ λείπη τὸ νομοῦ καὶ ἡ γῆρα καὶ ἡ κόρα,
ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἔχεται, θὰ σοῦ εἴθῃ πείνα τόρα.

Νὰ ἕνα ξεκουκισμένο ρεδίθι. (Δεικνύει τὸν Λήρ.)

ΓΟΝΕΡ. Δὲν ψθάνει μόνον ὁ τρελλὸς αὐτὸς σου ὁ ἀθθάδης,
ἀλλὰ καὶ οἱ ἀναιδέστατοι ἀκόλουθοί σου ὄλοι
μαλλοκοποῦν καὶ πιάνονται κάθε στιγμὴν καὶ ὄραν
καὶ εἶναι ἀνυπόφορα τὰ ἀτακτήματά των!

"Ἐνόμιζα πῶς ἔφθανε τὸ πρᾶγμα νὰ τὸ μάθης
διὰ νὰ παύσῃ τὸ κακόν. Ἄλλ' ὕστερον ἀπ' ὄλους
τοὺς λόγους καὶ τοὺς τρόπους σου ἀρχίζω νὰ φοδοῦμαι
ὅτ' εἶναι μὲ τὸ θέλημα καὶ μὲ τὴν ἀδειάν σου.

"Ἄν ἡ ἀλήθεια εἶν' αὐτή, ἴδου ποῦ σοῦ τὸ λέγω·

δὲν ἴμμορεῖ μὲ σιωπὴν τὸ πρᾶγμα νὰ περάσῃ,
καὶ οὔτε ἡ διόρθωσις ἢ πρέπουσα θὰ λείψῃ.

"Ἴσως βαρὺ θὰ σοῦ φανῇ ἐκεῖνο ποῦ θὰ γίνῃ,
καὶ ἴσως θὰ εἶναι ἐντροπή· ἀλλ' ὅμως ἡ ἀνάγκη
ὡς μέτρον τῆς φρονήσεως θὰ τὸ ὑπαγορεύσῃ.

ΓΕΛΩΤ. Διότι ἔξυβρεις, ὦ παπποῦ.

*τόσον καιρὸν τὸν ἔτρεφε τὸν κοῦκκον ὁ σπουρητής
ὡς ποῦ τοῦ κοῦκκου τὰ παιδιὰ ἐφάραν τὸν σπουρητήν.*

«Κ' ἐκεῖ ὁ λύχνος ἔσβυσε, καὶ ἔμειναμεν ἔς τὸ σκότος»¹⁶.

ΑΗΡ. Εἶσαι ἡ κόρη μου;

ΓΟΝΕΡ. Ἄρκει! Θέλω νὰ κάμνης χρῆσιν

τοῦ λογικοῦ. ποῦ βέδαια διόλου δὲν σοῦ λείπει.
καὶ αὐτὸς ν' ἀφήσῃ τοὺς θυμοὺς, ὁποῦ σε κάμνουν πόρα
να γίνεσ' ἄλλος ἄνθρωπος παρὰ τὸ φυσικόν σου.

ΓΕΛΩΤ. Δὴ πῶς τὸ γαίδουρι δὲν βλέπει; πότε τὸ κινεῖ σέρνει
τὸ ἄλλο; Ἐμπρός! Τράβα νὰ μοῦ ζήσῃ!

ΑΗΡ. Ποῖος θὰ μοῦ πῇ ποῖος εἰμ' ἐγώ; Ὁ Λήρ αὐτὸς δὲν εἶναι;
Ὁ Λήρ ἐδῶ περιπατεῖ; Αὐτὸς ὁ Λήρ τὸ λέγει;
Τί ἐγιναν τὰ μάτια του; Ἡ μὴ ἀδυνατίζει

καὶ εἰς λήθηρον εὐρίσκειται ὁ νοῦς του; — Ἡ κομμάται;
Ἄ! ὄχι! — Δὲν θὰ μοῦ εἴπῃ κανεὶς ἐδῶ ποῖος εἰμαι;

ΓΕΛΩΤ. Ἴσκιος τοῦ Λήρ!

ΑΗΡ. Ποῖος εἰμ' ἐγώ, εἰπήτέ μου. Διότι
μ' ἐπλάνετε καὶ ὁ θρόνος μου, καὶ ἡ κρίσις μου καὶ ὁ νοῦς μου
καὶ μ' εἶχον κάμνει νὰ φρονῶ πῶς ἔχω θυγατέρας.

ΓΕΛΩΤ. Καὶ αὐταῖς πατέρα εὐπειθῆ ἠθέλησαν νὰ ἔχουν.

ΑΗΡ. Ὁραία μου ἀρχόντισσα, μοῦ λέγεις τ' ὄνομά σου;

ΓΟΝΕΡ. Καὶ ἡ ἀπορία σου αὐτὴ ταιριάζει μ' ὄλα τὰλλα.
Παρακαλῶ, τοὺς λόγους μου καλὰ ἐννόησέ τους.

"Ἄν εἶσαι γέρος σεδαστός, καὶ γνωστικός νὰ εἶσαι.

"Ἐδῶ μὰς ἔχεις ἑκατὸν ἵπποτας, ἕνα καὶ ἕνα,
δοσμένους ἔς τὸ ξεφάντωμα καὶ αὐθάδεις καὶ ἀτάκτους
τόσον, ποῦ ἕκαμην ἐδῶ σὴν χάρι τὴν ἀδελήν μου!

Μὲ τὰ κλισρὰ φερσίματα καὶ τὴν ἀναίδειάν των
φαίνεται μᾶλλον καπηλειὸ παρὰ σεμνὸ παλάτι!

Εἶναι τὸ πρᾶγμα ἐντροπή καὶ θέλει θεραπείαν.

Κάμε τὴν χάριν τὸ λοιπὸν ἔς ἐκείνην, ἢ ὅποια
ἔτι ὡς χάριν σοῦ ζητεῖ ἴμμορεῖ καὶ νὰ τὸ πάρη,
τὸν ἀριθμὸν τῶν ἵπποτων νὰ τὸν ὀλιγοστεύσῃς.

κι' όσους κρατήσαρ απ' αδοτοφ κοντά σου, διάλαξέ τουρ
νά είναι έλοι ταριαστοί με τά γηράματά σου,
και άνθρωποι να έννοσον ποιό είναι και ποιόρ είσαι.
ΑΗΡ Φωτιά και λάορα! — Τ' έλογα σελλώσατε άμέτωρ!
Νά έλθη ή συνοδαία μου! — Έσύ, ξετροποικισμένη,
δέν νά σου δώσω παίραξιν. Μορ μένει κι' άλλα κόρα!
ΓΟΝΕΡ. Μορ δέννειρ τορ ανθρώπορ μου, ένθ τά σκόδαλά σου
τορ άνοπέρορ των έδω τορ θεωροδν 'σάν δολλορ!

Εισέρχεται ο ΔΟΥΞ της ΑΛΒΑΝΙΑΣ)

ΑΗΡ Άλλοίμονορ, έν άν άργά κανείρ μετανοήσῃ!

Πόρ τορ δοδαί.

"Α, γλίρερ σύ! Τά συγγωρερ έσύ αδοτά! Όμίλει! —
Σελλώσατέ μου τ' έλογα εούθρ! — Άχαριστία,
ώ στρίγλα μαρμαρόκαρδη, ειρ τήν καρδιάν μιερ κόρη
φρικωδεστέρα φαίνεσαι κι' από παλάοορ δρόκον!

ΔΟΥΞ ΑΑΒ. Τί έχειρ; Σε παρακαλώ, αοθέντα, μή θυμώνηρ.

ΑΗΡ Κκιηραμένη, ψεύδεσαι! Οί άνθρωποι μου έλοι
είναι καλοί και διαλεκτοί! τά χρέη των τά ξεούρορ
δέν έντροπιάζορ τήν τιμήν και τό αξίωμά των. —

"Ω Κερδηγλία, διατί τό έλαφρόν σου ποκίσμα
νά μορ φανη τόσον φρικτόν; Και πώρ νά μορ στρεδλώσῃ
τό φυσικόν, και τήν καρδιάν νά μορ τήν ξεποπίσῃ,
και ειρ χολήν τήν τόσην μου άγάπην νά γυρίσῃ;

(Κτυποδν τό μέτωπορ).

"Ω Αήρ, ώ Αήρ! Κτύπα έδω, ν' ανοίξῃ, Αήρ, ή θύρ:
νά έμδη ή τρέλλα και ό νορ νά φύγη! Άνθρωποι μου
ξε φύγωμεν! Άρ φύγωμεν!

ΔΟΥΞ ΑΑΒ. Έγώ, ούτε σορ ποκίσορ.

αοθέντα, ούτα ξεούρω κόν τί πράγμα σε συγγόζει.

ΑΗΡ Πώρ δέν ξεούρει — Άκουσε, ώ Φύοι, άκουσέ με!
Εισάκοοσέ μ', άγαπητή, θεά! Έάν τήν ειχερ
νά γίνη γόνιμη, αδοτή, ν' άλλόξῃρ τόν σκοπόρ σου!
Τά όργατα τουρ τοκετοδ έντόρ τηρ μάρανέ τα,
και στείρεοσε τά σπλόγγα τηρ! Ειρ τό αισχροδ τηρ
σομα

νά μή χαρίοσε τήν τιμήν νά τηρ βλαστώσῃ βρέφορ!

Κι' άν κάρη σύλληψιν ποτέ, νά πλώσῃρ τό παιδί τηρ
άπό χολήν, ώστε νά ξῇ δια νά κατανηήσῃ

νά είναι τυραννία τηρ και βράσανον! Νά ακάφορ

χαρόκια έξ αιδίερ τουρ τό νέον μέτωπόρ τηρ,

τά μάγουλά τηρ ρεύματα δακρύορ ν' αολακίωσορ!

Κάθε τηρ πόνορ μητρικόρ και μητρική λαχάρα

νά σπορφήρ 'ε αναγέλασμα και καταφρόνησιν τηρ!

"Όστε κι' αδοτή νά αισθανθῃ τί σπαραγμόρ και πόνορ

είναι τ' άχαριστορ παιδί! πώρ τήν καρδιάν ξεσχίξει

κι' από τό 'δόντι τουρ φιδιοδ πλέον σκληρό!...Νά φύγω!

(Εξέρχεται).

ΔΟΥΞ ΑΑΒ. Μά τορ θεορ 'που προσκυνώ, τί έπαθε;

Ειπέ μορ!

ΓΟΝΕΡ. Εξ μάτην βρασνίζεσαι τήν άφορμήν νά μάθῃρ.

"Αρ ξεθυμάνη ώρ έκαί 'που ήμπορει νά 'πάγη
τό ξενακωόραμά του.

ΑΗΡ (επιστρέφορ). Πώρ! Δια μιερ πενήντα

άπό τορ άκαλοούθορ μου, — ειρ δύο έδδομάδαρ;

ΔΟΥΞ ΑΑΒ. Τί έχειρ, ώ αοθέντα μορ;

ΑΗΡ

Νά σοῦ εἶπῶ τί ἔχω...

Πρὸς τὸν Γουερλίχη).

Ἴδέ με ! τὸ ἐντρέπομαι τὴν δύναμιν νὰ ἔχῃς
νὰ φέρῃς τόσον κλονισμὸν ἔς τὸ ἀνδρικὸν μου στήθος.
Τὰ δάκρυά μου τὰ θερμά, ποῦ τρέχουν ἀμελᾶ μου,
νὰ γύνωντ' ἐξ κλίσεως τοῦ τὸ ἔχω ἐντροπὴν μου.

ὦ ! νὰ σὲ πάρῃ ἢ καταχνιὰ καὶ ἢ ἀνεμοζάλη !

Ἡ ἀθεράπευτη, πληγὴ τῆς πατριτικῆς κατάρξεως
νὰ καταφάγῃ σύρριζα τὴν ὑπαρξίν σου ἔλῃ ! —

Πτωχὰ μου ἴματα γέρικα, ἂν κλαίετε ἀκόμη,
σὰς ξερριζώνω μόνος μου νὰ σὰς πετάξω κάτω
ἔς τὸ χῶμα, νὰ ζυμώσατε μὲ δάκρυα τὴν λάσπην ! —

Καλὰ, καλὰ ! Μοῦ ἔμεινε ἀκόμη μία κόρη,
Ἐκείνη τὸν πατέρα τῆς θὰ τὸν παρηγορήσῃ,
καὶ ἔταν μάθη ἔλ' αὐτά, ὦ βέβαια, θὰ ἔλθῃ,
θὰ ἔλθῃ μὲ τὰ ἴσχυια τῆς νὰ σοῦ καταξοχίσῃ
τὸ πρόσωπόν σου, λύκαινα ! Ὅσον τὰ χέρια μου καὶ πάλιν
τὴν ἐξουσίαν θὰ ἰδῆς ἐκείνην, ποῦ νομίζεις
ὅτι ἐγὼ τὴν ἄφησα βιά παντός !

(Ἐξέρχονται ὁ ΑΗΡ, ὁ ΚΕΝΤ καὶ ἡ συνοδεία του.)

ΓΟΝΕΡ.

Τὸν εἶδες ;

ΛΟΥΣ ΑΛΒ. Δὲν ἔμπορῶ ἀληθινὰ διόλου, Γουερλίχη,
ἔσον καὶ ἂν σὲ ἀγαπῶ, νὰ δικαιολογήσω . . .

ΓΟΝΕΡ. Παρακαλῶ, ἡσύχασε. — Ὅσάλλδε, αἰ, Ὅσάλλδε ! —

Ἐσύ, τρελλὰ ἢ πονηρὸν, καλλίτερα νὰ φύγῃς
νὰ εὐρηξῆς τὸν ἀθέντην σου !

ΓΕΛΑΤ. Πάππος, πάππος Λῆς, σὺ δὲ σὺν μὴ τρέγγῃς, νὰ ἔλθῃς
μαζὶ σου καὶ ὁ τρελλὸς σου.

Μὰ ἄλλοποθ' ἂν τσακισθῇ
ἢ τέτοια θερατέα,
πρὶν εἶδῃς τὸ κρημασθῆ !
Τὸ ἂν ἔρχαι ν' ἀποφασθῇ
κ' ἢ κἀνα μου ἂν ποιάθῃ.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ τρελλὸς σὰς λέγει καλὴ ἰσπέρα.
(Ἀναχωρεῖ).

ΓΟΝΕΡ. Ὅραϊν τὸ ἐσκίεφθηκε ! Μὲ ἑκατὸν ἱππότεας !

Ποῦ θὰ ἦτο γνωστικόν, ἀλήθεια, νὰ τὸν ἔχῃς
ἐδῶ νὰ μένῃ μ' ἑκατὸν ἀνθρώπους ὀπλοφόρους,
κ' εἰς κάθε φαντασίαν του, εἰς κάθε ὄνειρόν του,
εἰς κάθε τοῦ παράπονον ἢ δυσαρέσκειάν του,
νὰ προστατεύῃ μὲ αὐτοὺς τὸ ξαναμώραμά του,
ἢ δὲ ζωὴ μας καὶ τῶν δυῶ ἔς τὰ χέρια του νὰ εἶναι !
Ὅσάλλδε !

ΛΟΥΣ ΑΛΒ. Μὲ τοὺς φόβους σου θαρρῶ τὸ παρκακάμναις.

ΓΟΝΕΡ. Καλλίτερα αἱ φόβοι μου παρὰ τὸ ξεννοιασμὰ σου.

Νὰ προλαμδάνω προτιμῶ τὸ πρᾶγμα ποῦ φοβοῦμαι
ἢ νὰ φοβοῦμαι μὴ αὐτὸ ἐμένα μὲ προλάβῃ !

Τί ἔχει μέσα ἔς τὴν καρδίαν τὸ ξέρω. Ὅσα εἶπα,
μὲ γράμμα τῶρ καὶ μὴνῶ ἐγὼ ἔς τὴν ἀδελφὴν μου.
Ἄφου τῆς τὸν ἀπέδειξα τὸν κίνδυνον, ἂν θέλῃ
νὰ τὸν κρατήσῃ μ' ἑκατὸν ἱππότεας του . . .

Ἐισέρχεται ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ).

Ὅσάλλδε,
ἔς τὴν ἀδελφὴν μου ἔγραψες ἐκείνα ποῦ σοῦ εἶπα ;

ΟΣΒ. Τὰ ἔγραφα, κυρία μου.

ΓΟΝΕΡ.

Ἐκίνησε ἀμέσως·

πέρα μαζί σου μερικούς ἀνηρώπους μου. Εἰπέ της
τοὺς φόβους μου, καὶ πρόσθεσε καὶ ἰδικούς σου λόγους,
ὥστε τὸ πρῶμα δι' αὐτὴν χειροκιστὸν νὰ γίνῃ.

Ἐκίνησε. Καὶ κούταξε ἀμέσως νὰ γυρίσῃ. —

Ἀπέρχεται ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ.

Ἄ! ἔχι, ἔχι πίστευσε, μὲ τοὺς γλυκοὺς σου τρόπους
καὶ μὲ τὴν κλωσόνην σου τὴν τόσῃν... Δὲν σοὺ λέγω
ὅτι αὐτὰ εἶναι κακὰ. Ἀλλὰ, συμπάθησέ με,
σοὺ πρέπει μᾶλλον μᾶλλον, ὅτι σοὺ λείπει γνώσις,
ἢ ἔπαινος, ἂν φέρεσαι μὲ γλύκην πρὸς τὸ βλάπτει.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. Ἐγὼ δὲν βλέπω ἔως ποῦ τὸ ῥάτι σου πηγαίνει.

Ἄλλ' ἔταν τὰ καλλίτερα κανεῖς πολυγυροῦν,
καὶ ὅ,τι στέκεται καλὰ συγγὰ τὸ καταστρέφει.

ΓΟΝΕΡ. Τότε λοιπὸν . . .

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. Καλὰ, καλὰ. Τὰ τέλη νὰ ἰδοῦμεν.

Ἐξέρχονται.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Αἰὲτὴ ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοῦ μεγάρου.

Εἰσέρχονται ὁ ΑΗΡ, ὁ ΚΕΝΤ καὶ ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ.

ΑΗΡ (πρὸς τὸν Κέντ). Πήγαίνε σὺ ἔμπρὸς νὰ δώσῃς αὐτὰ τὰ
γράμματα. Μὴν εἰπῆς εἰς τὴν κόρην μου τίποτε ἀπὸ
ἔσα ἡξεύρεις, ἐκτὸς ἂν σὲ ἐρωτήσῃ ἐκείνη, ἀφ' ἂν ἀνα-
γνώσῃ τὸ γράμμα. Ἄν δὲν κάμῃς γρήγορα, θὰ εἶμαι
ἐκεῖ, πρὸ τοῦ φθάσῃς ἐσὺ.

ΚΕΝΤ. Ἄν, νὰ κλαίω ῥάτι, κλόνοντα μου, πρὶν τῆς δόσω τὰ
γράμματα.

Ἀπέρχεται.

ΓΕΛΩΤ. Ἄν εἶχε κανεῖς τὸ μακρὸ εἰς ταῖς ἐπένοιας τοῦ,
δὲν θὰ ἔητο φόβος μὴ ξεκαρδιῆ;

ΑΗΡ. Καὶ βέβαια, παιδί μου.

ΓΕΛΩΤ. Καλὰ τὴν ἔχεις λοιπὸν. Ὁ νοῦς σου δὲν θὰ χρεια-
σῇ ποτὲ συρροπάπουσα.

ΑΗΡ. Να, γὰ, γὰ!

ΓΕΛΩΤ. Ἐὰν τὸ ἴδῃς, τί καλὰ θὰ σοὺ φερθῇ καὶ ἡ, ἄλλη σου
κόρη. Ἄν καὶ ἡ μία ὁμοιάξῃ μὲ τὴν ἄλλην ἔσαν
τ' ἀγγλάδι μὲ τ' ἀπίδι, ἔχω ἔμως νὰ σοὺ εἰπῶ . . .

ΑΗΡ. Ἦ ἔχεις νὰ μοῦ εἰπῆς :

ΓΕΛΩΤ. Ὅτι ἀφ' ὅτῃς δοκιμάσῃς, θὰ ἴδῃς ὅτι εἶναι ἀγγλά-
δικα καὶ αἱ δύο. Ἠξεύρεις νὰ μοῦ ἴπῃς, διατί ἡ μύτη,
εἶναι εἰς τὴν μέσῃν τοῦ προσώπου :

ΑΗΡ. Ὅχι.

ΓΕΛΩΤ. Διὰ νὰ ἔχη κανεῖς ἀπὸ κάθε μέρος τῆς μύτης καὶ
ἓνα ῥάτι, ὥστε ὅ,τι δὲν ἔμπορεῖ νὰ μυρισθῇ νὰ ἔμ-
πορῇ νὰ τὸ βλέπῃ.

ΑΗΡ. καθ' ἑαυτὸν.

Τὴν ἀδέλφησ!

ΓΕΛΩΤ. Ἠξεύρεις πῶς κάμνει τὸ στραῖδι τὸ κυνικὸν τοῦ :

ΑΗΡ. Ὅχι.

ΓΕΛΩΤ. Ὅχι-ἦ ῥῆθ. Ἠξεύρω ἔμως, διατί ἔχει τὸ κυνικὸν τοῦ
ὁ σάλιαγκος.

ΑΗΡ. Διατί :

ΓΕΛΩΤ. Διὰ νὰ χώνῃ μέσα τὸ κεφάλι του· ἔχι διὰ νὰ τὸ

δίδοι χάρισμα εις τὰς θυγατέρας του καὶ γ' ἀφίγη ἐλό-
γουμενα τὰ κέρτατά του.

ΑΗΡ (καθ' ἑαυτόν).

Θέλω νὰ λησμονήσω τὰ φυσικόν μου! — Ἐγώ, ὁ τέσων
καλῶς πατέρων! . . . Εἶναι ἔτοιμα τὰ ἀλογά μου;

ΓΕΛΩΤ. Τὰ γαιδοῦρια σου σοῦ τὰ ἑτοιμάζουν. — Ἐχει τὸν
λόγον του, ὅτι οἱ ἑπτὰ ἀστέρες δὲν εἶναι περισσότεροι
ἀπὸ ἑπτὰ.

ΑΗΡ Διότι δὲν εἶναι οὕτω;

ΓΕΛΩΤ. Εὐγέ σου! Τί καλὸν τρελλὸν θὰ ἔκαμνες!

ΑΗΡ (καθ' ἑαυτόν).

Νὰ τὸ πάρῃ, λέγει, διὰ τῆς βίας! Τέρας ἀχαριστίας!¹⁷

ΓΕΛΩΤ. Ἄν σὲ εἶχα τρελλὸν μου, παπποῦ, θὰ σοῦ ἔδιδα
ξύλο, διότι ἐγήρασες πρὶν τῆς ὥρας σου.

ΑΗΡ Πῶς τοῦτο;

ΓΕΛΩΤ. Πρῶτα ἔπρεπε νὰ βάλῃς γνώσιν, καὶ ὕστερα νὰ
γηράσῃς.

ΑΗΡ Νὰ μὴ μοῦ φύγῃ, ὦ θεοί, ὁ νοῦς! Νὰ μὴ μοῦ φύγῃ!

ὦ! Δότε μοι ὑπομονήν! Νὰ τρελλαθῶ δὲν θέλω!

(Εἰσέρχεται εἰς ἸΠΠΟΤΗΣ).

ΑΗΡ Τὰ ἀλογα;

ἸΠΠΟΤ. Εἶν' ἔτοιμα.

ΑΗΡ (πρὸς τὸν γελωτοποιόν).

Ἐλα, καλὸ παιδί μου.¹⁸

(Ἀπέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἀπό τὴν ἐνδοῦ τοῦ μεγάρου τοῦ κόμπτος Γλόδτερο.

(Εἰσέρχονται ἑκατέρωθεν ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ καὶ ὁ ΚΟΥΡΑΝ).

ΕΔΜ. Καλῶς τὸν Κουράν!

ΚΟΥΡ. Καλῶς σὰς ἡῦρα, κύριέ μου. Ἐρχομαι ἀπὸ τοῦ πα-
τρός σου. Τὸν εἰδοποίησα, ὅτι ὁ δοῦκας τῆς Κορνοῦάλλ-
λης καὶ ἡ δοῦκισσά του ἡ Ρεγάνη, ἔρχονται ἐδῶ
ἀπόψε.

ΕΔΜ. Πῶς τοῦτο;

ΚΟΥΡ. Δὲν ἠξεύρω κ' ἐγώ. Δὲν ἤκουσες τὰ νέα; Ἐπληροῦν
αὐτὰ, τὰ ὅποια ψιθυρίζονται, διότι ἀκόμη κρυφομι-
λήμματα εἶναι.

ΕΔΜ. Ὅχι. Τί τρέχει; σὲ παρακαλῶ.

ΚΟΥΡ. Δὲν ἤκουσες, ὅτι εἶναι λόγος νὰ τὰ χαλάσουν οἱ
δοῦκες τῆς Ἀλθανίας καὶ τῆς Κορνοῦάλλης;

ΕΔΜ. Δὲν ἤκουσα τίποτε.

ΚΟΥΡ. Δὲν θ' ἀργήσῃς νὰ τ' ἀκούσῃς. Ἐγὼ ὑγείαν!
(Ἀπέρχεται).

ΕΔΜ. Ἀπόψ' ὁ δοῦκας εἶν' ἐδῶ! Καλλίτερα! Ἄς ἔλθῃ!
Ὁρατῆ συμβιβάζεται μὲ τοὺς σκοπούς μου τοῦτο.
Τὸν Ἐδγαρ ὁ πατέρας μου γυρεύει νὰ τὸν πιάσῃ
κ' ἐμέναν κατὰ δύσκολον μου μένει νὰ τοῦ παίξω.

Ἐμπρός, λοιπόν. Ἄς μὴν ἄρχω. Βοήθησέ με, Τύχη! —
 Ἄνδ' ἄρχω ἔγω γὰρ σοῦ ἴπω. Κατάρτα, ἀδελφέ μου.

(Εἰσέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ).

ὦ Ἐδγαρ, ὁ πατέρας μου σὲ κληροῖ. Νὰ φύγῃς!
 Πῶς κρύπτεσαι τὸ ἔμαθε. Θὰ σ' εὕρῃ. Ὁφελί σου
 ἀπὸ τὸ σκοτόρ τῆς νυκτὸς καὶ φύγε! — Μήπως εἶπες
 ποτέ σου τίποτε κακὸν κατὰ τοῦ Κορνουάλλη;
 Ἐδῶ ἀπόψ' ἐξαφνικὰ προσμένεται ὁ δοῦκας,
 μαζὶ του καὶ ἡ δοῦκισσα. Ἐθυμήσου, μήπως εἶπες
 κανένα λόγον κατ' αὐτοῦ; Ἐφάνηξας νὰ παίρνῃς
 τὸ μέρος τοῦ συγγάμδρου του;

ΕΔΓΑΡ

Ποτέ μου. Οὔτε λέξιν!

ΕΑΜ. Ἀκούω τὸν πατέρα μου. Θὰ σ' εὕρῃ! Ἀδελφέ μου,
 θὰ καμωθῶ ἐπίτηδες πῶς τάχα ξεσπαθῶνω.
 Ἐξω ἀμέσως τὸ σπαθί καὶ σύ, καὶ προσποιήσου
 εἶτι ὑπερασπίζεσαι, καὶ φύγε.

(Μεγάλη τῆ φωνῆ).

Παραδόσου!

Εἰς τὸν πατέρα μου ἔμπρός νὰ ἔλθῃς! Φῶτα! Φῶτα!
 (Φύγε, ὦ Ἐδγαρ!) Φῶς ἐδῶ! — (Ὡρα καλῆ σου. Φύγε!)

(Ἐξέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ).

Καλὸν θὰ εἶναι νὰ χυθῇ ὀλίγον αἷμα, ὥστε
 ὁ πόλεμός μας νὰ φανῇ φρικτότερος ἀκόμη.

(Πληγώνεται).

Αἰ! Εἶδα καὶ χειρότερα νὰ κάμνουν μεθυσμένοι
 διὰ παιγνίδι.

(Κράζει).

Πιάστε τον! Βοήθεια! Πατέρα!

Εἰσέρχεται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὑπερβαίνει ἀκούσθαι.

ΓΛΟΣΤ. Ἐδῶ ἐδῶ, ἤλκη, ἔφθασα! Πῶς εἶναι ὁ κακοῦργος;

ΕΑΜ. Ἦτον ἐδῶ ἔς τὰ σκοτεινά, μὲ τὸ σπαθί εἰς τὸ χέρι,
 καὶ ἐτραυλίζε τὸ στόμα του δαιμονισμένα μάγια,
 καὶ ἤθελε μ' ἐξορκισμοὺς νὰ κἀμῃ τὴν Σελήνην
 γὰρ τὸν συνδράμη.

ΓΛΟΣΤ. Ἄλλ' αὐτὸς τί ἔγινε; Πῶς εἶναι;

ΕΑΜ. Ἰδέ με, πῶς μ' ἐπλήρωσε.

ΓΛΟΣΤ.

Πῶς εἶναι ὁ ἀχρεῖς;

ΕΑΜ. Ἐξέφυγε ἀπὸ ἐκεῖ. Ἐνῶ ἐπροσπαθοῦσε...

ΓΛΟΣΤ. (πρὸς τοὺς ὑπηρέτας).

Συλλάβατέ τον! Τρέξετε! — Καὶ τί ἐπροσπαθοῦσε;

ΕΑΜ. Εἰς τὴν δολοφονίαν σου καὶ ἐγὼ νὰ συμφωνήσω.

Τοῦ ἔλεγα, ὅτ' οἱ θεοὶ φέγγουν φωτιὰν καὶ καίουν
 τοὺς πατροκτόνους: ἔλεγα πόσοι δεσμοὶ ἐγώνουν
 μὲ τὸν πατέρα τὸ παιδί. Κ' ἐκεῖνος, ὅταν εἶδε
 εἶτι ἐγὼ θ' ἀντισταθῶ εἰς τοὺς φρικτοὺς σκοποὺς του,
 ὄρμη καὶ χύνεται γοργὸς μὲ τὸ γυμνὸν σπαθί του,
 καὶ πρὶν ἐγὼ προφυλαχθῶ μ' ἐπλήρωσε ἔς τὸ χέρι.
 Ἄλλ' ὅταν ἤγαψε καὶ ἐμὲ τὸ αἷμά μου, καὶ εἶδε
 εἶτι θὰ μ' εὕρῃ τολμηρὸν ἔς τὸ δίκαιόν μου, — εἶτε
 διότι τὸν ἐξέππασα μὲ τὰ ξεφωνητά μου, —
 ἐστράφη καὶ ἔφυγ' ἀπ' ἐδῶ.

ΓΛΟΣΤ.

Νὰ κρημνισθῇ! Νὰ φύγῃ!

Ἐδῶ ἂν μείνῃ, καὶ εὐρεθῇ κρυμμένος, γὰρ τὸν πιάσουν,
 καὶ ἅμα τὸν πιάσουν, θάνατος! Ὁ εὐγενὴς ὁ δοῦκας,
 ὁ κύριός μου καὶ ἀρχηγός, ἔρχετ' ἐδῶ ἀπόψε,
 καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ θὰ προκηρύξω, εἶτι

ὅποιος τὸν φέρῃ, ζωντανὸν τὸν μικρὸν κακοῦργον
 ἔς τὰ χέρια τοῦ θημίου του, ἀνταμειβὴν θὰ λάβῃ·
 κ' ὅποιος τὸν κρύψῃ, θάνατος!

ΕΑΜ.

Ἐξοῦ τοῦ κάκου εἶδα
 ἔτι μὲ λόγια προσπαθῶ τὴν γνώμην του ν' ἀλλάξω,
 τὸν ἐφοβέρισα κ' ἐγὼ ἔτι θὰ τὸν προδώσω.

Κ' ἐκεῖνος ἀπεκρίθηκε : « Ἐκκληρισμένε νόθε,
 » δὲν ἀντίκρυ σου σταθῶ καὶ σὲ κηρύξω ψεύτην,
 » ποια εἶναι ἡ ἀξία σου καὶ ποια ἡ ἀρετή σου,
 » ὥστε τὰ λόγια ποῦ θὰ ᾄῃς κανεὶς νὰ τὰ πιστεύσῃ ;
 » Ὁχι· τὰ πάντα θ' ἀρνηθῶ, καὶ ἂν τὸ γράψιμόν μου
 » τὸ φέρῃς ὡς ἀπόδειξιν· θὰ τ' ἀρνηθῶ τὰ πάντα,
 » ἢ θ' ἀποδώσω κάθε τι ἔς τὴν παρακλήσίν σου,
 » εἰς τὴν δολοπλοκίαν σου κ' εἰς τὰ τεχνάσματά σου.
 » Πρέπει κουτὸν παρὰ πολὺ τὸν κόσμον νὰ τὸν ἔχης,
 » ἀπὸ τὸν νοῦν ἂν σοῦ περῶν πῶς θὰ τὸν καταπίσῃς
 » ἔτι δὲν εἶχες ἀφορμὴν τὸν λάκκον μου νὰ σκάψῃς
 » καὶ ἔτι τοῦ θανάτου μου δὲν σ' ἔσπρωξε τὸ κέρδος ».

ΓΛΟΣΤ. Αἰσχρὸς καὶ ἀδιόρθωτος κακοῦργος! Καὶ τὸ γράμμα
 θὰ τ' ἀρνηθῇ; Ὁχι! Αὐτὸς δὲν εἶναι γέννημά μου.

(Σάλπιγγες ἔσωθεν).

Ἰδοῦ! Ὁ δοῦκας ἔρχεται. Τί θέλει δὲν γνωρίζω.—
 Θὰ κλείσω τοὺς λιμένας μας, μὴ τύχη καὶ ξεφύγη
 ὁ μικρός. Τὴν ἀδειαν ὁ δοῦκας θὰ τὴν δώσῃ.
 Θὰ στείλω δὲ κοντά, μακρὰν, καὶ τὴν περιγραφὴν του,
 ὥστε παντοῦ, ὅπου φανῇ, νὰ τὸν ἀναγνωρίζουν.
 Ὡς πρὸς ἐσένα, ἔννοια σου, κ' ἐγὼ θὰ εὔρω τρόπον
 νὰ γίνῃς κληρονόμος μου ἐσύ, καλὸ παιδί μου.

Εἰσερχοῦνται ὁ ΔΟΥΣ ΚΟΡΝΟΥΑΛΗΣ, ἡ ΠΕΓΑΝΗ
 καὶ ἡ συνοδεία αὐτῶν.

ΚΟΡΝ. Πῶς εἶσαι, φίλε μου καλέ; Ἀκόμη μόλις ἦλθα,
 καὶ πράγματα παράδοξα κ' ἀνήκουστα μανθάνω.

ΠΕΓ. Ἄν εἶν' ἀλήθεια ἔνοχος, ὀλίγον του θὰ εἶναι
 ἔσον καὶ ἂν τιμωρηθῇ. — Λυθέντα μου, πῶς εἶσαι;

ΓΛΟΣΤ. Κυρία μου, ἐρράγισε—ἐρράγισ' ἡ καρδιά μου!

ΠΕΓ. Πῶς; Ὁ υἱός σου θέλησε νὰ πάρῃ τὴν ζωὴν σου,
 ὁ Ἰδοῦκας, ὁ βαπτιστικὸς τοῦ βασιλέως;¹⁹

ΓΛΟΣΤ. Εἶθε,

εἶθε νὰ ἦτο δυνατὸν τὸ αἰσχρὸς μου νὰ κρύψω;

ΠΕΓ. Δὲν ἦτο σύντροφος μ' αὐτοῦς τοὺς ἀναίδεις ἱππώτας,
 ποῦ ἔχει ὁ πατέρας μου μαζί του;

ΓΛΟΣΤ. Δὲν γνωρίζω.

Ἦ! φοβίχη!

ΕΑΜ. Μάλιστα· ἔς αὐτὴν τὴν συντροφίαν ἀνήκει.

ΠΕΓ. Τότε λοιπὸν δὲν ἀπορῶ μὲ τὴν διαγωγὴν του.

Ἐκεῖνοι θὰ τὸν ἔβαλαν τὸν γέρον νὰ φονεύσῃ
 μὲ τὴν ἰδέαν νὰ χαροῦν τὰ εἰσοδήματά του.

Ἐλαθ' ἀπόψε δι' αὐτοῦς τῆς ἀδελφῆς μου γράμμα
 καὶ μὲ προειδοποίησε τὰ μέτρα μου νὰ λάβω.

Ἄνισως ἔλθουν εἰς ἐμὲ νὰ τοὺς φιλοξενήσω,
 ἐγὼ θὰ λείπω.

ΚΟΡΝ. Οὐτ' ἐγὼ, Πεγάνη, δὲν θὰ μείνω.

Ἐδμόνδε, ἔς τὸν πατέρα σου ἐφέρθηκες μοῦ εἶπαν,
 ὥσάν φιλόστοργος υἱός.

ΕΑΜ. Τὸ χρέος μου, αὐθέντα.

ΓΛΟΣ. Αὐτὸς μοῦ ἐξεσκέεσσε τοὺς πονηροὺς σκοποὺς του,

κ' ἐνθ' τοῦ ἀντιστέκετο, ἠπληρώθηκα ἔπος βλέπεις.

KOPN. Τὸν κυνηγοῦν τὸν Ἑδγαρ :

ΓΛΟΣΤ.

Ναί.

KOPN.

Ἄν τὸν συλλάβουν, τότε

δὲν ἔχει φόβον ἢ τὸ εἶξῃ ἄλλο κακὸν νὰ κάμῃ!

Νὰ τὸν παιδεύσῃς ἤμπορῆς ὅ,τι παιδαίαν θέλεις. —

Ὡς πρὸς ἐσέν' ἀπέδειξες τὴν σήμερον, Ἐδμόνδε,

καὶ ἀρετὴν κ' ὑποταγήν. Σὲ θέλω ἰδικόν μου.

Ἄπὸ πιστοῦς καθὼς ἐσὲ ἀνθρώπους ἔχω χρεῖαν.

ΕΔΜ. Θὰ εἶμαι δοῦλός σου πιστός, κ' ἂν ἢ ἄλλο δὲν εἶξῃω.

ΓΛΟΣΤ. Διὰ τὴν καλωσύνην σου εὐχαριστῶ, ἀθθέντα.

KOPN. Τὸ τί μᾶς ἔφερον ἐδῶ ἀκόμη δὲν τὸ ἔξεύρεις...

ΡΕΓ. Τόσον ἄργα καὶ πάρωρα, εἰς τῆς νυκτὸς τὸ σκότος

συμβαίνουν, Γλόστερ, πράγματα σπουδαία, κ' εἶναι χρεῖα

νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην σου. Ἡ ἀδελφή μου γράφει

μοῦ γράφει κ' ὁ πατέρας μου. Ἐμάλλωσαν οἱ δύο.

Ἐνόμισα καλλίτερον νὰ μὴ τοὺς ἀπαντήσω

ἀπὸ τὸ σπῆτι μου. Ἐδῶ οἱ ἀνθρώποι προσμένουν

νὰ πάρουν τὴν ἀπάντησιν καὶ εἰς τὰ δύο μέρη.

Ἀρχαίτε φίλε καὶ πιστέ, παρηγορήσου πλέον

καὶ δός μας τὴν πολύτιμον τὴν συμβουλήν σου τώρα,

διότι μᾶς χρειάζεται.

ΓΛΟΣΤ.

Σ' τοὺς ὀρισμοὺς σας εἶμαι.

Ἐδῶ καλῶς ὤρισατε, ἀθθένται σεβαστοί μου.

(Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

*Ἐμπροσθεν τοῦ μεγάρου τοῦ Γλόδστερ.

(Ἐξέρχονται ἑκατέρωθεν ὁ KENT καὶ ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ)

ΟΣΒ. Καλὸ ἡμέρωμα, φίλε. Εἶσαι τοῦ σπιτιοῦ ἀνθρώπος ;

KENT Ναί.

ΟΣΒ. Πρὸ νὰ βάλωμεν τ' ἄλογά μας :

KENT Εἰς τὴν λάσπην.

ΟΣΒ. Παρκακλῶ, εἰπέ μου, ἂν μ' ἀγαπήσῃς.

KENT Δὲν σὲ ἀγαπῶ!²⁰

ΟΣΒ. Τί τρόπος εἶναι αὐτός ; Δὲν σὲ γνωρίζω, ἄνθρωπε !

KENT Σὲ γνωρίζω ἐγώ.

ΟΣΒ. Πόσος εἶμαι λοιπόν ;

KENT Εἶσαι ἓνας παλιῆ ἀνθρώπος, ἓνας κατεργάργης, ἓνας

χαμερπῆς ἑυλοῦπερήφανος, ἓνας σιχαμένος ζητιῆνος

εἶσαι ἓνας στρεψόδικος, ἓνας ξετσιπωμένος ἀγυιογδύτης·

ἓνας, ποῦ κάμνεις καὶ τὸν μαυλιστὴν νὰ πουλήσῃς

δοῦλευσιν, — ἓνας κατεργάργης καὶ ζητιῆνος καὶ ἀγαν-

δρος καὶ μαυλιστῆς ἔλα μαζί καὶ ἀνακατωμένα·

ἓνας σκρόφας υἱὸς καὶ κληρονόμος· ἓνας ποῦ θὰ σοῦ

δώσω ξύλον νὰ ξεφωνίξῃς ἀπὸ τὸν πόνον, ἂν τολμή-

σῃς νὰ μοῦ εἰπῇς, ὅτι δὲν σοῦ ταιριάζει καὶ μία συλ-

λαβὴ ἀπὸ ἕσα σοῦ ἀράδικα !

ΟΣΒ. Τί βρωμῆ ἀνθρώπος εἶσαι σύ, νὰ ὑβρίζῃς ἕνα, ποῦ οὔτε

σὲ γνωρίζει οὔτε τὸν γνωρίζεις ;

KENT Καὶ δὲν ἐντρέπεσαι νὰ τὸ λέγῃς, ὅτι δὲν με γνωρί-

ζεις : Δὲν σ' ἐκουτρευβάλισα ἐγὼ καὶ δὲν σ' ἐξυλο-

φόρτωσα πρὸ δύο ἡμερῶν, κ' ἐμπρὸς εἰς τὸν βασιλέα.
Τράβα τὸ σπαθί σου, ἀχρεῖς! "Ἄς εἶναι νύκτα. Αὐμ-
παι τὸ ψευγᾶρι. "Ἐλα γὰρ σοῦ ταῖς φέξω ἐγώ, σκρό-
φας υἱέ! Ξεσπάθωσε!

(Σύρει τὸ ξίφος)

ΟΣΒ. Ἔχε με παραιτημένον. Δὲν ἔχω γὰρ τᾶρω ἢ γὰρ δώσω
μαζί σου, ἐγώ.

KENT Ξεσπάθωσε, κατεργάρη! "Ἰλθες ἐδῶ γὰρ φέρης γράμ-
ματὰ ἐναντίον τοῦ βασιλέως· παίρνεις τὸ μέρος τῆς
φουσκωμένης τῆς κούκλας ἐναντίον τοῦ βασιλέως τοῦ
πατρός της! Ξεσπάθωσε, σκύλε, εἰ δὲ μή, θὰ σοῦ κο-
πανίσω τὰ μυριά! "Ἐξω τὸ σπαθί σου! Κουνήσου!

ΟΣΒ. Βοήθεια! Μ' ἐσκότωσε! Βοήθεια!

KENT (ραβδίζων αὐτόν). Ξεσπάθωσε, ἀχρεῖς! Ὑπερασπί-
σου, παλιάνθρωπε. Ἐξω τὸ σπαθί σου, βρωμόδουλε!

ΟΣΒ. Βοήθεια! Μ' ἐσκότωσε! Βοήθεια!

(Εἰσέρχονται ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ, ὁ ΚΟΡΝΟΥΑΛΗΣ, ἡ ΡΕΓΑΝΗ,
ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὑπηρεταί).

ΕΔΜ. Τί εἶν' αὐτό; Τί ἔχετε; Τί τρέχει; — Χωρισθίτε!

KENT Μὲ τὴν ἀράδα σου καὶ σύ. "Ἄν θέλῃς γὰρ κοπιᾶσθαι
σοῦ διορθῶν τὸ πετόσι. "Ἐλ' ἀρχοντόπουλό μου;

ΓΛΟΣΤ. Γυμνὰ σπαθιά! Τί ἔτρεξε;

KORN. Σταθίτε! Τὸ προστάζω!
Σταθίτε! Τὸν ἐσκότωσα, ὅποιον σηκώσῃ χέρι!

ΡΕΓ. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ πατρός μου εἶναι

KORN. Τί πολεμάτε; Λέγε σύ.

ΟΣΒ. Ἐπιτάσθηκ' ἡ φωνή μου,
αὐθέντα μου.

KENT Βέβαια! Ἐκουράσθηκα ἀπὸ τὴν μεγάλη του παλι-
λχηκρία! Ἀκροδὸν κτήνος! Ἢ φύσις σὲ ἀποκηρύτ-
ται. Ράπτῃς ἦτον ὅπου σ' ἔκαμα.

KORN. Τί ἀλλόκοτος ἄνθρωπος εἶσαι σύ! Διὰ τὸν ἔκαμα
ράπτῃς!

KENT Ράπτῃς τὸν ἔκαμα. "Ἄν τὸν ἔκαμνε ζογγράφος ἢ
πατροπελεκητής, καὶ εἰς δύο ὥραις μέσα γὰρ τὸν ἔκα-
μην, δὲν θὰ ἦτο τόσο κακοκαμωμένος.

KORN. Λέγε μου, διὰ τί ἐμκλώσαστε;

ΟΣΒ. Αὐτὸς ὁ παλιόγερος, αὐθέντα μου, ποῦ γὰρ μοῦ χρω-
στᾷ τὴν ζωὴν του εἰς τ' ἄσπρα γένεια του...

KENT Ὡ σκρόφας υἱέ, ὦ παλινο-ὀμέγα, ἀχρηστον ψηφίον,
ἐσύ! — Αὐθέντα μου, ἂν εἶναι μὲ τὴν ἀδειάν σου, γὰρ
τὸν κοπανίσω αὐτὸν τὸν ἀπελέκητον κατεργάρη, γὰρ
τὸν κάμω λάσπη, γ' ἀλείψω τοὺς τοίχους τῶν ἀναγ-
κίων! Τὰ γένειά μου ἐλυπήθηκες ἐσύ, σουσουράδα!

KORN. Σιωπά, κτήνος! Λησμονεῖς τὸ σέβας ποῦ μοῦ πρέπει;

KENT Δὲν λησμονῶ. Πλὴν κ' ἡ ὀργὴ προνόμιον δὲν ἔχει;

KORN. Καὶ διὰ τί γὰρ ὀργισθῆς;

KENT Διότι ἕνας δοῦλος,

ὡς ἂν αὐτόν, φορεῖ σπαθί, ἐνῶ τιμὴν δὲν ἔχει.

Οἱ κατεργάρηδες αὐτοί, μὲ ψευτοχαμογέλια
τὰ ἱερώτερα δεσμὰ ὅταν ποντικοὶ τὰ τρώγουν,
ἔσον κι' ἂν ἰδέθησαν σφικτὰ καὶ λύσιμον δὲν ἔχουν.

Τὰ πάθη τῶν κυρίων των αὐτοὶ τ' ἀναγκιώνουν
καὶ βίχουν λάδι εἰς τὴν φωτιάν καὶ εἰς τὸν πάγον χιόνι,
καὶ λέγουν ὄχι, λέγουν ναί, καὶ ὅταν τὰς ἀλκυόνας²¹
τὴν μύτην στρέφουν καὶ γυροῦν μὲ κάθε τρικυμία,

μέ κάθε ἀλλαξοκακίαν ἐκείνου ποῦ δουλεύουν,
καὶ μόνον ἔξερουν, ὅταν σκυλιὰ, κατόπιν του νὰ τρέχουν.

(Πρὸς τὸν Ὁσβάλλον)

Ἀνάθεμα τὰ μούτρα σου τὰ σεληνιασμένα !
Τί με ἀκούεις καὶ γέλας : Ἐξέρω ἐγὼ τί λέγῳ.
Τί γάσκες, γῆνα : Σύχασε, μὴ τύχη καὶ σὲ σταίλω
νὰ χαχλιανίξης ἄσχημα ἐκεῖ ἀπ' ἔπου ἤλθες !

KOPN. Εἶσαι τρελλός, παληόγερα.

ΓΑΟΣΤ. Τί τρέχει μεταξύ σας :

Εἰπέ μου, τί μαλλώνετε :

KENT Τὰ ἄκρα ἐναντία

ἴπαιριάζουν περισσότερον, παρὰ ἐγὼ καὶ τοῦτος
ὁ κατεργάτης.

KOPN. Διὰ τί τὸν λέγεις κατεργάτην :

Τί σ' ἔπαισε :

KENT Τὰ μούτρα του διόλου δὲν μ' ἀρέσουν

KOPN. Καὶ τὰ ὀδικά μου πιθανὸν ἐπίσης δὲν σ' ἀρέσουν
ἢ τὰ ὀδικά του ἢ αὐτῆς.

(Δεικνύει τὸν ΕΔΜΟΝΑΟΝ καὶ τὴν ΡΕΓΑΝΗΝ).

KENT Αὐθέντα, συνηθίζω
νὰ ὀμιλῶ εἰλικρινῶς. Εἰς τὸν καιρὸν μου εἶδα
καὶ πρόσωπα καλλίτερα ἀπὸ αὐτὰ ποῦ ἔχουν
κάτι κορμιὰ ἐδῶ κοντά.

KOPN. Αὐτὸν ἐδῶ βεβαίως
κάνεις θὰ τὸν ἐπαίνεσε πῶς στρογγυλὰ τὰ λέγει,
καὶ διὰ τοῦτο προσπαθεῖ τὸν τολμηρὸν νὰ κόμῃ,
κι' ἀπ' τὴν πολλὴν προσκῆθειαν τὸ παρακάμνει πλέον

Εἰλικρινῆς εἶναι αὐτός, ὀρθὰ κοπὰ τὰ λέγει,
νὰ κολακεύσῃ δὲν ἔμπορεῖ. καὶ λέγει τὴν ἀλήθειαν !
Ἄν ἔχη πέρκασι, καλὰ εἰ δέ . . . αὐτὸς εἶν' ἴσιος !
Τοῦς ἔξερω τοῦς παμπόνηρους ! Μ' αὐτῆν των τὴν ἰσιάδα
σκαπάζουν ἀγρειότητα καὶ κρύπτουν πονηρίαν,
ποῦ δὲν τὴν ἔχουν εἴκοσι δουλοπραπεῖς κηφῆνες
συνηθισμένοι ταπεινῶς νὰ κᾶνουν ὑποκλίσεις.

KENT Εἰλικρινῶς καὶ ταπεινῶς, αὐθέντα σεβαστέ μου,
ἂν εἶναι μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ ὑψηλοῦ σου κράτους,
ὅπου ἡ δόξα σου, καθὼς τὸ φῶς ποῦ στεφανώνει
μὲ φλογερὸν διάδημα τὸ μέτωπον τοῦ Φοίβου . . .

KOPN. Τί εἶν' αὐτά :

KENT Ἄφοῦ ἡ γλώσσά μου δὲν σοῦ ἀρέσει, τὴν ἀλλάζω.
Ἐγὼ βέβαια κολακῆς δὲν εἶμαι. Ἄν κανεὶς ἄλλος σοῦ
ὀμίλησε ὀρθοκαταίθατα καὶ σ' ἐγέλασε, ἦτο κατεργά-
της ὀρθοκαταίθατος. Ἐγὼ οὔτε εἶμαι οὔτε θὰ γίνω
τέτοιος, καὶ ἂν ἦτο νὰ σὲ ξεθυμῶσω μὲ αὐτό.

KOPN. (πρὸς τὸν Ὁσβάλλον).

Τί ἀφορμὴν τοῦ ἐδῶκες :

ΟΣΒ. Ποτέ, ποτέ, καμμίαν.

Δὲν μ' ἐκαλοκατάλαβε προχθὲς ὁ κύριός του,
ὁ βασιλεὺς, κ' ἐσήκωσε τὸ χέρι νὰ με δειρῇ·
κι' ἀμέσως τοῦτος, πρόθυμος νὰ δείξῃ κολακείαν,
ἦλθ' ἀπ' ὀπίσω μου κρυφὰ καὶ μ' ἔκαμε νὰ πέσω,
κι' ἔμα μὲ εἶδε καταγῆς, μὲ ταῖς φωναῖς ἀρχίζει
νὰ κᾶνῃ τὸν παλληκαρᾶ. Τὸ ἀνδραγάθημά του,
(ποῦ ἦτο νὰ καταπαισθῇ ἕνα ξαρματωμένον),
βασιλικὰ ἐγκώμια τὸν ἔκαμε ν' ἀκούσῃ.

Καί ἀπὸ τὸ κατόρθωμα ἐκεῖνο φουσκωμένος,
καὶ τώρα ἐξεσπάρησε κ' ἐπάνω μου ἐγύθη.

KENT Δαιμόν δὲν ἔχει κι' ἀνάνδρον, ἐποὺ νὰ μὴ σοῦ κάμῃ
σκουπίδι καὶ τὸν Αἴκντα !

KOPN. Ὁ φάλαγγας ποῦ εἶναι : 22

Παλγόγερ' ἀδιάντραπε κι' αὐθάδη, θὰ σοῦ μάθω . . .

KENT Νὰ μάθω τώρα εἶν' ἀργὰ 'ς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν.

Τὸν φάλαγγά σου ἄφες τον. Τοῦ βασιλέως εἶμαι
ἀκόλουθος, καὶ μ' ἔστειλεν ἐκεῖνος εἰς ἐσένα.

Ὀλίγον σέδας—καὶ πολλή θὰ εἶν' ἀψηφησία
'ς τὸ ἱερόν του πρόσωπον κ' εἰς τὸ ἀξίωμα του,
ἂν τὸν ἀπεσταλμένον του 'ς τὸν φάλαγγα τὸν βάλῃς.

KOPN. Φέρετ' ἐδῶ τὸν φάλαγγα ἀμέσως ! Νὰ μὴν ἔχω
οὔτε ζωὴν οὔτε τιμὴν, ἂν ὡς τὸ μεσημέρι
δετὸς δὲν μείνῃ.

PEI. Διατὶ ἕως τὸ μεσημέρι :

Ἔως τὸ βράδυ ἄφες τον, κι' ὀλόκληρην τὴν νύκτα.

KENT Κ' εἰς τοῦ πατρὸς σου βέβαια, κυρία μου, τὸν σκύλον
αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἔκαμνες !

PEI. Σ' τὸν δουλὸν του τὸ κάμνω.

(Φέρουσι τὸν φάλαγγα ὑπέρταται).

ΓΛΟΣΤ. Αὐθέντα μου, παρακαλῶ αὐτὸ νὰ μὴ τὸ κάμῃς.

Εἶναι τὸ πταίσμα του βαρὺ, ἀλλὰ ὁ κύριός του,
ὁ ἀγαθὸς ὁ βασιλεύς, θὰ τοῦ τὸ τιμωρήσῃ.

Εἶναι τὸ πρᾶγμα ποῦ ζητεῖς ποινὴ ἐντροπισμένη,
καὶ τιμωροῦνται μὲ αὐτὴν αἰσχροὶ καὶ τιποτένιοι,
μόνον οἱ κλέπται καὶ λησταὶ ἢ ποταποὶ κακοῦργοι.
Θὰ τοῦ φανῇ πολὺ βαρὺ τοῦ βασιλέως τοῦτο.

ἢ τὸ νομίσῃ προσβολήν, ἐὰν ὁ ἀνθρωπὸς του
τόσον σκληρὰ τιμωρήθῃ.

KOPN. Ἐπάνω μου τὸ παίρνω.

PEI. Σ' τὴν ἀδελφὴν μου θὰ φανῇ βαρύτερον ἀκόμη,
τὸν ἀνθρωπὸν τῆς νὰ κτυποῦν ἐδῶ καὶ νὰ ὑδρίζουν,
μόνον καὶ μόνον ἐπειδὴ κάμνει τὸ θέλημά τῆς.

Σ' τὸν φάλαγγα τὰ πόδια του !

Τίθεται ὁ KENT εἰς τὸν φάλαγγα.

Πηγαίνωμεν, αὐθέντα.

Ἀπέρχονται ἡ ΠΕΓΑΝΗ, ὁ ΔΟΥΕ τῆς ΚΟΡΝΟΥΑΛΛΗΣ
καὶ ὑπέρταται.

ΓΛΟΣΤ. Λυποῦμαι, φίλε. Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι ἡ προσταγὴ του,
κι' ἔταν ὁ δούκας θέλῃ τι, ὁ κόσμος ὄλος 'ξεύρει,
ὅτι κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τοῦ ἀλλάξῃ γνώμην.
Ἄλλὰ ἐγὼ πρὸς χάριν σου θὰ τὸν παρακαλέσω.

KENT Αὐθέντα, μή, παρακαλῶ. Εἶμαι 'ξαγρουπισμένος
καὶ τόσον δρόμον ἔκαμα, ὥστ' ὕπνος θὰ μοῦ ἔλθῃ,
καὶ νὰ σφυρίζω ἤμπορῶ, ἐνόσω δὲν κοιμοῦμαι.
Ἔγες ὑγείαν.

ΓΛΟΣΤ. Ἄτο-α ἐφέρθημεν ὁ δούκας.

(Ἀναχωρεῖ).

KENT Ἰδοῦ, τελεῖται τὸ ρητόν, ὦ Αἴηρ, καὶ μεταβαίνεις
ἀπὸ τὴν λάμπιν τ' οὐρανοῦ 'ς τὴν καθῆσιν τοῦ Ἥλιου. 23

Ἔλα, φανάρι σὺ τῆς γῆς, πλησίασε καὶ δός μου
μιάν σου ἀκτίνα φιλικὴν τὸ γράμμα νὰ διαβάσω.

Τὰ θαύματα δὲν γίνονται παρὰ 'ς τὴν δυστυχίαν. 24
Τῆς Κορδηλίης εἶν' αὐτὸ τὸ γράμμα. Τὸ γνωρίζω.

Καθώς με ἀνεκάλυψε ἔς τὴν σκοτεινὴν ζωὴν μου,
 θὰ καταρθώσῃ, κ' εἰς αὐτὰ τὰ τωρινὰ δεινὰ μας
 νὰ φέρῃ τὴν διόρθωσιν.—Ὡ κατακουρασμένα
 κι' ἀγρυπνισμένα ἴματα μου, ἴματα βαρειά, κλεισθῆτε
 νὰ μὴ τὸν βλέπετε αὐτὸν τῆς ἐντροπῆς τὸν θρόνον.
 Αἶ, Τύχη, καλὴ νύκτα σου. Μίαν φορὰν ἀκόμη,
 ὦ Τύχη, χαμογέλασε, καὶ κύλα τὸν τροχὸν σου.
 Ἀποκοιμᾶται.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Ἐξοχή.

ΕΔΓΑΡ (εἰσερχόμενος).

Τὴν κεφαλὴν μου ἤκουσα νὰ μοῦ τὴν προκηρύξουν
 καὶ μόλις ἤθρα νὰ κρυφθῶ ἔς τὸ κούφωμα ἑνὸς δένδρου.
 Ὅπου λιμένας καὶ κλειστός εἰς κάθε μονοπάτι
 φυλάγον ἄγρυπνοι φραυροὶ καὶ μὲ παραμονεύουν.
 Ἄν τοὺς ξεφύγω, θὰ σωθῶ! Εἶν' ἡ ἀπόφασίς μου
 σχῆμα νὰ λάδω ταπεινὸν καὶ ξεπεσμένον τόσο
 ὅσον ἴσως τὸν ἀνθρώπου τὸν ἐξευτελισμένον
 νὰ τὸν κρημνίσῃ ἡ συμφορὰ, καὶ νὰ τὸν κάμῃ κτήνος.
 Χράμι ἔς τὴν μέσην θὰ ζωσθῶ, θὰ λερωθῶ μὲ λάσπη,
 μὲ τὸ κορμὶ ὀλόγυμνο καὶ τὰ μαλλιά μ' ἄπλεγμα
 τὴν τρικυμίαν θ' ἀψιγφῶ καὶ τὴν ἀνεμαζάλην.
 Καθὼς ἐκείνους τοὺς τρελλοὺς θὰ γίνω τοὺς ζητιάνους,
 ποῦ μὲ κραυγαῖς καὶ βογκητά, εἰς τ' ἀχαμνά των χέρια
 ἐμπήγουν ξύλα καὶ καρφιά, κλωνιὰ δενδρολιθάνου,
 καὶ ἔς τὰς καλύβαις, ἔς τὰ χωριά, ἔς τὰς μάνδρας
 [καὶ τοὺς μύλους]

τοῦμοὶ γυρίζουν καὶ ζητοῦν τὴν ἐλευθεσίονην,
 πότε μὲ φεβαρίσματα, πότε μὲ παρακλήσια. 35
 Κἄν θὰ εἶμαι ὡς τρελλός· ὡς Ἐδγάρ εἰ ἀξίω·
 Ἀπερχομαι.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἐμπροσθεν τοῦ μεγάρου τοῦ Γλόδτερ.

Ὁ ΚΕΝΤ εἰς τὸν Φάλαγγα.

Εἰσέρχονται ὁ ΑΗΡ, ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ καὶ εἷς ΙΠΠΟΤΗΣ.

ΑΗΡ Παράδοξον! Πῶς ἔφυγον, χωρὶς νὰ στείλουν ἴσως
 τὸν ἀνθρώπου μου!

ΙΠΠΟΤ. Καὶ σκοπὸν προτιήτερα δὲν εἶχαν
 νὰ φύγουν, καθὼς ἔμαθα.

ΚΕΝΤ Σὲ χαιρετῶ, αὐθέντα.

ΑΗΡ Ἄ! Δισκιδάξες ἐδῶ μ' αὐτὴν τὴν κατασχύνην!

ΚΕΝΤ Ὅχι, αὐθέντα μου, ἐγώ.

ΓΕΛΩΤ. Ἄ, ἦ! Κακὰ βρακοπόδια φορεῖ! Τὰ ἄλογα τὰ δένου
 ἀπὸ τὸ κεφάλι, τὰ σκυλιὰ καὶ τὰς ἀρκούδαις ἀπὸ τὸν
 λαίμῳ, τοὺς πιθήκους ἀπὸ τὴν μέσην, καὶ τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἀπὸ τὰ πόδια. Ὅταν ἕνας ἀνθρώπος ἔχῃ ἀνή-
 συχα πόδια, τοῦ φερὸν ξύλινα βρακιά.

ΑΗΡ Παιῖδες εἶν' αὐτὸς ποῦ ἔξελασε ὅτ' εἶσαι ἰδικός μου
 καὶ σ' ἔβαλε ἔς τὸν φάλαγγα;

Ἦτον αὐτὸς κ' ἐκείνη,
 καὶ ὁ γαμβρὸς κ' ἡ κόρη σου.

ΑΗΡ Ὅχι!

ΚΕΝΤ Ναί!

ΑΗΡ Ὅχι, λέγω!

KENT Ναι, λέγω.

ΑΗΡ Δέν θά τῶκαμνῶν !

KENT Τὸ ἔκαμῶν, σοῦ λέγω.

ΑΗΡ Ὡ ! Μὴ τὸν Δία, ὄχι !

KENT Ναι, — ναι, λέγω, μὰ τὴν Ἥραν !

ΑΗΡ Δέν γίνεται ! Δέν ἔμποροῦν ! Δέν ἤθελαν τολμήσει !
Χειρότερη, ἀσέβεια θά ἦτο κ' ἀπὸ φόνον !
Ἐξήγησέ μου σύντομα τί ἔκαμες ν' ἀξίξης,
ἐσύ, ἀπεσταλμένος μου, αὐτὴν τὴν ἀτιμίαν !

KENT Τοῦς ἤρα εἰς τὸ σπίτι των, κ' ἐκεῖ τὰ γράμματά σου
τὰ ἔδωκα ἔς τὰ χέρια των, γονατιστὸς ἐμπρὸς των.
Ἀκόμη ἐγονάτιζα τὸ σέβας μου νὰ δεῖξω,
κ' ἐμδαίνει ἐξαφνα ἐκεῖ τρεχάτος ταχυδρόμος
λαχανιασμένος, βιαστικός, ἰδρὸπαραχυμένος,
καὶ ἀπὸ τὴν κυρίαν του, τὴν Γονερίλην, φέρνει
χαιρετισμοὺς καὶ γράμματα. Μὲ ἄφρασαν ἐμένα
κ' ἐδιάδασαν τὸ γράμμα της. Καὶ μόλις τὸ διαβάξουν,
μαζεύουν τοὺς ἀνθρώπους των, καὶ ἔς τῆλογα, καὶ
φεύγουν.

Κ' ἐμένα μὲ διέταξαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσω,
κι' ἀπόκρισιν ἔς τὸ γράμμα σου ἐδῶ νὰ πέριμένω.
Ἀλλὰ μ' ἐστραβοκύτταζαν. — Καὶ μὲ τὸν ταχυδρόμον
συναπαντήθηκα ἐδῶ τῆς κόρης σου ἐκαίνον,
ποῦ μὲ τὴν παρουσίαν του μ' ἐπότισε φαρμάκι.
Ἦτον ὁ ἴδιος, ποῦ προχθὲς ἐτόλμησεν ἐμπρὸς σου
ν' αὐθαδιάσει. Ἐδειξα ἀνδρείαν κι' ὄχι γῶσιν,
κ' ἔσυρα ἔξω τὸ σπαθί. Ἐσῆκωσε τὸν κόσμον
μὲ ἀνανδρα ξεφωνητὰ ἐκαίνος. Ὁ γαμβρός σου

κ' ἡ κόρη σου τὸ πικισμὰ μου τόσον βαρὺ τὸ ἔθραυ,
ὥστε μ' αὐτὴν νὰ παιδευθῶ ἐδῶ τὴν κατασχόντην.

ΓΕΛΩΤ. Δέν ἐπέρκαε ἀκόμη ὁ χειμῶνας, ἐν πεποῦν ἀπ' ἐκεῖ
αἱ ἀγριόχημας.

*Ἄν οἱ παῖδες κορυφιασμένοι,
τότε θά ἔχουν παιδιὰ τυφλά.
Κι' ἂν ἡ σακκοῦλά των γεμισμένη,
καὶ τὰ παιδιὰ των εἶναι καλά,
Ἡ βοσκο-Τέχη, ἀκούσας κόρη,
κλειδώνει ἔξω τοὺς πτωχοὺς.*

Καὶ μὲ ἔλα αὐτὰ, αἱ θυγατέρες σου θά σέ κάμουν νὰ
πληρώσης περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔμπορεῖς νὰ λογα-
ριάσης ²⁶.

ΑΗΡ Ὡ φουσκομένη μου καρδιά, μὴ ραγισθῆς ἀκόμη ! ²⁷
Ποῦ εἶν' αὐτὴ . . . ἡ κόρη μου ; Ποῦ εἶναι ;

KENT Εἶναι μέσα.

ΑΗΡ Μὴν ἔλθετε κατόπιν μου. Ἐδῶ προσμένετε με.

(Ἐξέρχεται).

ΠΗΠΟΤ. Τὸ πταίσιμόν σου εἶν' αὐτό, καὶ ὄχι τίποτ' ἄλλο ;

KENT Μόνον αὐτό. — Πῶς γίνεται ὁ βασιλεὺς νὰ ἔχη
τόσον ἐλίγους ὀπαδοὺς ;

ΓΕΛΩΤ. Ἄν σ' ἔθαλαν εἰς τὸν φάλαγγα, διότι ἔκαμες
αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν, καλὰ νὰ πάθης.

KENT Διατί, τρελλέ ;

ΓΕΛΩΤ. Πρέπει νὰ ἐμβῆς εἰς τὸ σχολεῖον τῶν μυρμηγκιῶν,
νὰ μάθης ὅτι τὸν χειμῶνα δέν γίνεται δουλειά. Ὅποιος
δέν εἶναι τυφλὸς καὶ ἀκολουθεῖ τὴν μύτην του, ὀδη-
γεῖται ἀπὸ τὰ μάτια του, καὶ μέσα εἰς εἴκοσι μυ-

ταις δὲν θὰ εὐρῆς μίαν γὰ μὴ μορρίζεται τὸ ψοφίμ. —
 "Ἄν σοῦ πύγη ἐμπρός σου μεγάλος τροχὸς γὰ κυλᾷ
 τὸν κατήφορον. μακρὰ τὰ χέρια σου ! "Ἄν θελήσης
 γὰ τὸν σταματήσης, θὰ σοῦ σπάσῃ τὰ κόκκαλα.
 "Ἄλλ' ἂν εἰ τροχὸς ἀναιδεῖνῃ τὸν ἀνήφορον. ἀγκά-
 λιασέ τον γὰ σὲ σύρῃ κ' ἐσένα ἐπάνω. — "Ἄν εὐρῆς
 σοφὸν γὰ σοῦ δώσῃ, πλέον σωστήν συμβουλήν, δός μου
 ὀπίσω τὴν ἰδιότητά μου. Ἄφοῦ εἶναι συμβουλή, τρελλοῦ,
 ὡς τὴν ἀκολουθήσουν οἱ ἀνόητοι.

*"Ὅποιος κοπιᾷ διὰ τὰ κερδίση,
 κ' ὅποιος ἀγαπᾷ πρὸς τὸ θεοθήναι,
 θὰ τὸ στρήνῃ ἕμα ἢ βροχὴ ἀεχίση.
 Εἰς τὴν τρικυμίαν σὺ, ἂν θέλῃς, μείνε.
 "Ἄλλ' ἐγὼ δὲν φεύγω. Ὁ τρελλὸς θὰ μείνῃ,
 καὶ ἄς φύγῃ ὅποιος εἶναι γροισικὸς.
 Ὁ τρελλὸς ἂν φέγγῃ, παίγνιον θὰ γίνῃ.
 Παίγνιον δὲν εἶναι ὁμοῦς ὁ τρελλός.*

KENT Ποῦ τὰ ἔμαθες αὐτά, τρελλέ ;
 ΓΕΛΩΤ. Ὅχι εἰς τὸν φάλαγγα, ἀνόητε.

(Ἐπιστρέφει ὁ ΔΗΡ μετὰ τοῦ ΓΛΩΣΤΕΡ).

ΔΗΡ Δὲν θέλουν λέγει γὰ μὲ ἰδοῦν ; Ἐξείδουσαν τὴν νύκτα ;
 Ἐκουράσθησαν ; εἶν' ἄρρωστοι ; — αὐτὰ προφάσεις εἶναι,
 σημεῖα ἔτι μ' ἀμελοῦν κ' ἐσθήκωσαν κεφάλι.
 Φέρε μ' ἀπόκρισιν σωστήν.

ΓΛΩΣΤ. Ἀγαπητὲ ἀθθέντα,
 σὺ τοῦ δουκὸς τὸ φυσικὸν τὸ ἔξούρεις, πῶς ἀνάπτει,
 καὶ πόσον εἶναι σταθερὸς εἰς τὴν ἀπόφασίν του . . .

ΔΗΡ Ἐκδίκησις ! Καταστροφὴ ! Θανατικὸν γὰ πέσῃ !

*"Ἀνάπτει λέγει! Φυσικὸν! Ἀκούει; Γλώσστερ! — Γλώσστερ,
 τὸν δοῦκα θέλω γὰ ἰδῶ, εὐθὺς, καὶ τὴν Ραγάνην !*

ΓΛΩΣΤ. Τοῦς τὸ ἐπληροφόρησα, ἀθθέντα μου καλὲ μου.

ΔΗΡ Τοῦς τὸ ἐπληροφόρησας ! Δὲν ἐννοεῖς τί λέγω,
 ὁ ἄνθρωπε !

ΓΛΩΣΤ. Ἀθθέντα μου !

ΔΗΡ

Ὁ βασιλέας θέλει

τῆς Κορνονάλλης γὰ ἰδῆ τὸν δοῦκα ! Ὁ πατέρας
 ὁ ἀκριβὲς, τὴν κόρην του γὰ ὁμιλήσῃ θέλει !
 Τοῦς τὸ ἐπληροφόρησας αὐτό ; — Μὰ τὴν ζωὴν μου!
 Ἀνάπτει, λέγει! Νὰ εἰπῆς τὸν δοῦκα, ποῦ ἀνάπτει...
 Ἄλλ' ἔχι. Ὅχι! ἄφησε. Ἴσως καλὰ δὲν εἶναι.
 Ὅταν κανέναν ἀσθενῆ, παραμελεῖ τὰ χρέη
 ποῦ ἔταν εἶναι ὑγιῆς γὰ λησμονή δὲν πρέπει
 καὶ εἶλοι μας ἀλλάζομεν, ἔταν βιάζῃ ἡ φύσις
 καὶ τὴν φυγὴν μας γὰ πονῆ μαζί μὲ τὸ κορμὶ μας.
 Πρέπει κ' ἐγὼ ὑπομονὴν γὰ ἔχω, καὶ λυποῦμαι,
 πῶς γὰ μὲ πάρῃ ὁ θυμὸς, καὶ πῶς γὰ λογαριάσω
 τὴν φυσικὴν παραξενιὰν ἐνδὸς ἀρρωστημένου,
 ὡσὰν γὰ ἦτον ὑγιῆς . . .

(Παρατηρῶν τὸν Κέντ).

Ὁ θάνατος γὰ πάρῃ . . .

Ἐγὼ τοῦν ἔβαλαν ἐκεῖ ; Αὐτὸ μὲ πείθει ἔτι
 μοῦ κρύπτονται ἐξεπίτηδες κ' ἐκείνη καὶ ὁ δοῦκας! —
 Τὸν ἀνθρωπὸν μου δός μου! — Πήγγιν' εὐθὺς ἔστων δοῦκα
 κ' εἰς τὴν γυναικίκα του, κ' εἰπέ ἔξω ἐδῶ γὰ ἔλθουν
 γὰ τοῦς ἰδῶ. Τώρα εὐθὺς γὰ ἔλθουν γὰ μ' ἀκούσουν !

Εἶδέ, πηγαίνω καὶ βροντῶ ἔς τὴν θύραν ἔποδ κοιμούντων
ὡς ἔποδ νὰ γίνῃ θάνατος ὁ ὕπνος καὶ τῶν δύο!

ΓΛΩΣΤ. "ὦ! " Ἄς μοῦ ᾔτε δυνατόν νὰ σᾶς συμφιλώσω!

(Ἐξέρχεται).

ΑΗΡ Τί μοῦ φουσκώνει τὴν καρδιάν; Κάτω, καρδιά μου, κάτω!

ΓΛΩΣΤ. Κράζε τῆς καρδιάς σου, παππού, καθὼς ἐκράζε
μαγείρισσα, ὅταν ἔδαζε τὰ χέλια ζωντανὰ μέσα εἰς
τὴν πίττα. Ἐκτυποῦσε τὰ κεφάλια των μὲ τὸν κόπανο
καὶ ἐκράζε: «Κάτω, σιγαμένα, κάτω!» Ὁ ἀδελφὴ
τῆς ἦτον, ὅπου ἀπὸ ἀγάπην διὰ τὸ ἀλόγῳ του, τοῦ
ἐδουτύρωνε τὸ ἄχυρον.²⁸

(Εἰσέρχονται ὁ ΔΟΥΣ ΚΟΡΝΟΥΑΛΛΗΣ, ἡ ΡΕΓΑΝΗ,
ὁ ΓΛΩΣΤΕΡ καὶ ὑπηρεταί).

ΑΗΡ Καλή σας ἡμέρα καὶ τοὺς δύο.

ΚΟΡΝ.

Σὲ προσκυνῶ, αὐθέντα

(Ἐλευθεροῦται ὁ ΚΕΝΤ).

ΡΕΓ. Μετὰ χαρᾶς, αὐθέντα μου, σὲ βλέπω.

ΑΗΡ

Τὸ πιστεύω ΑΗΡ

Ἐχω, Ρεγάνη, ἀρκετοὺς νὰ τὸ πιστεύω λόγους.

Ἐάν ἐσὺ μετὰ χαρᾶς δὲν μ' ἐβλεπες κοντά σου,

ἐχώριζα τὴν μάννα σου, κι' ἄς εἴν' ἀποθαμένη,

καὶ θάλεγα πῶς ἔθαφα μὴν ἀτιμὴν γυναῖκα! —

(Πρὸς τὸν Κέντ).

"Α! Εἶσ' ἐλεύθερος ἐσὺ; " Ἄς εἶναι! " Ἀλλὴν ὥρα

τὸ ἐξετάζομεν αὐτό. — Ἀγαπητὴ Ρεγάνη,

ἡ ἀδελφὴ σου ἡ κακία . . . Μέσα ἐδῶ, Ρεγάνη,

ἐχώθηρ ἡ κακία τῆς καὶ μὲ κατασπαράζει

ἴσάν γύπας! Οὔτε ἡμπορῶ κι' οὔτε θὰ τὸ πιστεύω

ἂν σοῦ εἶπῶ πόσον κίσχηρά μ' ἐφέρθηκα, Ρεγάνη!

ΡΕΓ. Ὑπερβολή, αὐθέντα μου. Ἄλλὰ φοβοῦμαι μᾶλλον

ὅτι ἐσὺ τὴν ἀδικεῖς καὶ τὴν παραγνωρίζεις,

παρ' ὅτι ἐλευφέ ποτε ἔς τὰ χρέη τῆς ἐκείνης.

ΑΗΡ Τί πράγμα; Πῶς τὸ ἐξηγεῖς;

ΡΕΓ.

Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω

ὅτι ἀμέλησέ ποτε τὰ χρέη τῆς ἐκείνης.

Ἐάν τοὺς ἀκολουθοῦς σου θέλῃ νὰ βάλῃ εἰς τάξιν,

ἔχει νομίξω ἀφορμὴν καὶ λόγους ἔχει τόσους,

ὥστε κανεὶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὴν κατηγορήσῃ.

ΑΗΡ Νὰ ἔχῃ τὴν κατάραν μου!

ΡΕΓ.

Αὐθέντα, εἶσαι γέρος·

ἡ φύσις πλέον σ' ἔφερε ἔς τοῦ δρόμου τῆς τὴν ἄκρη.

Εἶναι καιρὸς νὰ σ' ὀδηγοῦν καὶ νὰ σὲ κυβερνήσουν

ἐκεῖνοι, ὅπου τὸ σωστὸν καλλίτερά σου ἔξουρουν.

Ἐ τῆς ἀδελφῆς μου γύρισε, παρακαλῶ, κι' ἐπεί τῆς

ἔτ' εἶχες ἀδικον.

Ἐγὼ, συγγνώμην νὰ ζητήσω!

Ἰδέ, αὐτὸ ποῦ μοῦ ζητεῖς, ἰδὲ πῶς μᾶς ἀρμόζει:

(Γονατίζει).

«ὦ κόρη μου, θὰ τῆς εἶπῶ, ἀλήθεια εἶμαι γέρος,

κι' εἶναι οἱ γέροι περιττοί. Ἐμπρὸς σου γονατίζω·

»ἐλέησέ με· φαγητόν, ροῦχα, κρεβάτι δός μου».

ΡΕΓ. Φθάνουν οἱ ἀνοστοὶ αὐτοὶ ἀστεῖσμοί, αὐθέντα.

Ἐ τῆς ἀδελφῆς μου πήγαινε.

ΑΗΡ (ἐγειρόμενος).

Ποτέ, ποτέ, Ρεγάνη!

Τοὺς ἑκατὸν ἱππότας μου τοὺς ἔκαμα πενήντα,

μ' ἔρριξε ἄγριας ἰματιαίς, μοῦ ἔχουσε φαρμάκι
 ἴσάν' φῖδι μὲ τὴν γλῶσσάν της ἔστα φύλλα τῆς καρδιάς μου.
 Ὅσαις κι' ἂν ἔχῃ ὁ Θεὸς παιδείαις καὶ κατάραις,
 ἔς τ' ἀχάριστο κεφάλι της ὄλαις μαζὶ νὰ πέσουν!
 Ἄερα, φύσα ἐπάνω της μιάσματα γεμάτος
 καὶ κτύπησέ την, νὰ πιασθοῦν τὰ νέα κόκκαλά της!

KOPN. ὦ! σῶπα, σῶπα!

AHP Ἀστραπή, ρίξε φωτιὰν καὶ φλόγα
 ἔς τὰ ξεπαρμένα ἴμάτια της καὶ τύφλωσε τὸ φῶς της!
 ὦ Ἥλιε, ρούφα τοὺς ἀτμούς, ὅπου γεννᾷ ὁ βάλτος,
 καὶ χύσε-τὸ φαρμάκι των ἔς τὰ κάλλη της ἐπάνω,
 ποὺ νὰ τῆς ἔλθῃ μαρασμὸς μέσ' ἔς τὸ καμάρωμά της!

PEG. Νὰ μὴ σ' ἀκούσουν οἱ θεοὶ! Τὴν ἴδιαν τὴν κατάραν
 ἔαν σὲ πάρῃ ὁ θυμὸς, θὰ δώσης κ' εἰς ἐμένα.

AHP Ὅχι· κατάραν μοῦ ἐσὺ, Ρεγάνη, δὲν θὰ λάβῃς.
 Ἐσένα ἢ εὐαίσθητη καρδιά σου δὲν σ' ἀφίνει
 νὰ πέσης ἔς τὴν σκληρότητα. Τὰ ἴμάτια της ἐκείνη
 εἶν' ἄγρια· παρηγοροῦν, δὲν καίουν τὰ ἴδικά σου.
 Ἐσὺ δὲν ἔχεις τὴν καρδιὰν καθ' εὐχαριστήσιν μου
 νὰ τὴν φιλαργυρεύεσαι· νὰ μοῦ περιορίσης
 τὴν συνοδείαν ἢ ποτὲ νὰ μοῦ ἀθαδιάσης·
 ἢ νὰ μοῦ κόψῃς τὴν τροφήν, καὶ ὕστερον ἀπ' ἔλα
 νὰ κλείσης καὶ τὴν θύραν σου μὴ τύχη κ' ἔμβω μέσα!
 Σὺ ἐννοεῖς πολὺ καλὰ τὰ φυσικά σου χρέη,
 δὲν λησμονεῖς τί ἀπαιτεῖ καὶ ἡ φιλοστοργία,
 τί θέλει κ' ἡ εὐγένεια καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη.
 Καὶ τὸ μισὸ βασιλεῖον, ὅπου ἐπῆρες προῖκα
 δὲν τὸ ξεχνᾷς.

PEG. Παρκακλῶ, εἰς τὴν οὐσίαν ἔλα.
 AHP Ποῖος ἔδραλε ἔς τὸν φάλαγγα τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μου;
 (Σάλπιγγες ἔσωθεν.)

KOPN. Τί εἶναι τὰ σαλπίσματα;
 PEG. Θὰ εἶν' ἡ ἀδεελγὴ μου.
 Μοῦ ἔγραψε ἐτι ἐδῶ νὰ ἔλθῃ δὲν θ' ἀργήσῃ.
 (Εἰσέρχεται ὁ ΟΣΒΑΛΛΟΣ).

PEG. Ἦλθ' ἡ κυρία σου;
 AHP Αὐτὸς ἕνας ἀχρεῖος εἶναι,
 ποὺ ἴγέμισε ἀθθάδειαν κ' ἐπάνω του τὸ πῆρε,
 ἀφ' ἔτου ἡ κυρία του τοῦ ἔδωκεν ἀέρα.
 Νὰ μὴ σὲ βλέπω, σκόδαλον!

KOPN. Τί εἶν' αὐτά, αὐθέντα;
 AHP. Ποῖος τὸν ἔδραλε αὐτὸν ἔς τὸν φάλαγγα; — Ρεγάνη,
 ἐσὺ δὲν τὸ ἐγνώριζες, ἐλπίζω . . . — Ποῖος ἦλθε;
 (Εἰσέρχεται ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ).

ὦ Οὐρανέ, ἂν ἀγαπᾷς τοὺς γέρους, — ἂν τὸ θέλῃς
 νὰ ἔχουν σέβας τὰ παιδιὰ, γέρος καὶ σὺ ἂν εἶσαι,
 βοήθησέ με Οὐρανέ, καὶ ρίξε τὴν φωτιά σου!
 (Πρὸς τὴν Γονερίλην).

Εἰπέ μου, δὲν ἐντρέπεις τὰ γένειά μου νὰ βλέπησι...
 Τί ἔκαμες! Τὸ χέρι σου τῆς ἔδωκες, Ρεγάνη!

GONER. Μὴ ἔπταισα εἰς τίποτε διὰ νὰ μὴ τὸ δώσῃ;
 Τὸ ξαναμῶραμα συχνὰ κ' ἡ ἀσυλλογισία
 φαντάζονται πταισίματα ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶναι.

AHP Γερά ποὺ εἴσθε, στήθη μου! Ἀντέχετε ἀκόμη; . . .
 Πῶς ἔγινε ἔς τὸν φάλαγγα νὰ εἶν' ὁ ἄνθρωπός μου;

KOPN. Ἐγὼ τὸν ἔβαλα, ἐγὼ, αὐθέντα μου· ἀλλ' ἔμω
ἴλιγο τοῦ ἦτο καὶ αὐτό, κατὰ τὸ φέροισμόν του.

AHP Ἐσὺ τὸν ἔβαλες : ἐσὺ !

PEΓ.

Παρακαλῶ, πατέρα,

ἀφ' οὗ δὲν εἶσαι δυνατός, τὸν δυνατὸν μὴ κάμνεις.

"Ἄν θέλῃς πρῶτα τοὺς ἴμισους ἵππους σου νὰ διώξῃς

ἔς τῆς ἀδελφῆς μου γύρισε, ἐκεῖ νὰ τελειώσῃς

τὸν ἕνα μῆνα, κ' ἔρχεσαι κατόπιν εἰς ἐμένα.

Τώρα δὲν εἶμ' ἐγὼ ἐκεῖ, καὶ οὕτε εἶναι τρόπος

τῆν· πρέπουσαν ὑποδοχὴν νὰ σοῦ προετοιμάσω.

AHP Νὰ ἐπιστρέψω εἰς αὐτήν, μοῦ λέγεις, καὶ νὰ διώξω
πενήντ' ἀνθρώπους ! Προτιμῶ νὰ μείνω χωρὶς στέγην

νὰ πολεμῶ μὲ τὴν βροχὴν καὶ τὴν ἀνεμοζάλην,

ταῖς κουκουβάγιας συντροφιδὴν νὰ ἔχω καὶ τοὺς λύκους

νὰ μὲ δαγκάνῃ προτιμῶ ἀλύπητη, Ἀνάγκη !

Νὰ ἐπιστρέψω εἰς αὐτήν ; Καλλίτερα πηγαίνω

ἔς τὸν Γάλλον τὸν ἀκράτητον, ποὺ ἔπῃρε χωρὶς προῖκ

τὸ ἀποπαιδί μου, κ' ἐκεῖ, γονατιστὸς ἐμπρὸς του

νὰ τοῦ ζητήσω δοῦλόν του νὰ μ' ἔχῃ, νὰ μὲ τρέφῃ,

ἐνόσω σέρνω τὴν ζωὴν ! Ἐσὺ αὐτὴν νὰ ἐπιστρέψω ;

Νὰ μοῦ εἰπῆς καλλίτερα ὁ σκλάβος καὶ τὸ κτήνος

αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ δούλου τῆς τοῦ μισητοῦ νὰ γίνω !

(Δεικνύει τὸν ΟΣΒΑΛΔΟΝ).

Γ'ONEP. Κάμ' ὅπως θέλεις.

AHP

Κόρη μου, μὴ μὲ ἀποτρελλαίνεις

Ἐγὼ, παιδί μου, πειραξὶν δὲν θέλω νὰ σοῦ δώσω !

"Ὁρα καλὴ ! Ἄλλῃν φορὰν δὲν θὰ ἀνταμωθοῦμεν

οὔτε ποτὲ θὰ ξαναἰδῇ ὁ ἕνας μὲς τὸν ἄλλον.

Πεῖν σ' ἔχω θυγατέρα μου καὶ σάρκα μου καὶ αἷμα...

ἢ τῆς σαρκὸς μου εἶσαι σὺ ἀρρώστια, κ' εἴ ἂν ἀνάγκη

εἶσαι δική μου. Φάγειναν καὶ πηξῆσαν σὲ εἶχα.

Ἐξάνθημα ἔς τὸ αἷμά μου τὸ κακοφορμισμένον !

"Ἄς εἶναι ! Δὲν ἐπιθυμῶ ἐγὼ νὰ σ' ἐπιπληξῶ.

"Ὀπόταν θέλ' ἢ ἐντροπή, ἄς ἔλθῃ μοναχὴ τῆς·

δὲν τὴν γυρεύω· δὲν ζητῶ τὸν κεραυνὸν νὰ πέσῃ

οὔτε σκοπεύω νὰ κλαυθῶ ἔς τὸν Δία νὰ σὲ κρίνῃ.

"Ἀλλάξ, ὅταν δυνήθῃς, μετάνιωσ', ὅταν θέλῃς.

Ἐγὼ ἐγὼ ὑπομονὴν. Ὅθι μείνω ἔς τῆς Ρεγάνης,

μαζὶ μὲ τοὺς ἵππους μου τοὺς ἑκατόν.

PEΓ.

"Α ! ὄχι

ἀκόμη δὲν σ' ἐπρόσμενα· νὰ σὲ δεχθῶ ὅπως πρέπει

δὲν εἶμ' ἀκόμη ἕτοιμη. "Ἄκουσ' αὐτὸ ποὺ λέγει

ἢ ἀδελφὴ μου· ἐπειδὴ αὐτοὶ ποὺ κατορθώνουν

μὲ γνώσιν καὶ μὲ φρόνησιν ν' ἀκούουν τοὺς θυμούς σου

ἐπῆραν τὴν ἀπόφασιν ὅτ' εἶσαι γέρος, ὥστε . . .

"Ἄλλ' ἄκουσέ τιν καὶ αὐτὴ γνωρίζει τὸ τί κάμνει.

AHP Μὲ τὰ σωστά σου ὁμιλεῖς :

PEΓ.

Μὲ ἔλα τὰ σωστά μου.

Πενήντ' ἀκόλουθοι ! Καὶ πῶς ! Τί θέλεις παρεπάνω ;

Δὲν φθάνουν τόσοι ; Καὶ αὐτοὺς δὲν ἔξυρω τί τοὺς θέλεις ;

"Ἐξοδὸν εἶναι περιττὸν καὶ κίνδυνος μεγάλος,

καὶ εἶναι δύσκολον πολὺ εἰς ἕνα σπίτι μέσα

τόσοι πολλοὶ νὰ μαζευθοῦν καὶ δυὸ νὰ τοὺς ὀρίζουν

χωρὶς συγνὰ μαλλώματα. Ἀδύνατον τὸ βλέπω !

Γ'ONEP. Καὶ διατί, αὐθέντα μου, νὰ μὴ σὲ φθάνῃ τάχα

νά ἔχῃς ὑπηρέτας σου τοὺς ἰδικούς της δούλους
ἢ τοὺς ἴδικούς μου :

ΡΕΓ. Διατί, αὐθέντα μου, τῷ ὄντι ;
Ἐάν τοὺς εὖρης ἀμελεῖς, τοὺς βάζομεν εἰς τάξιν.
Ἄν τύχη κ' ἔλθῃς εἰς ἐμέ, (καί ὅταν νά τὸ φοβοῦμαι)
εἰκοσιπέντε μοναχά παρακαλῶ νά φέρῃς.
Περισσότερους δὲν χωρεῖ.

ΑΗΡ Σὰς ἔδωκα τὰ πάντα . . .

ΡΕΓ. Κι' ἀλήθεια μὲ τὴν ὄραν σου.

ΑΗΡ Σὰς ἔκαμα νά εἰσθε
οἱ κηδεμόνες μου ἔσεῖς, ἔσεῖς οἱ φύλακές μου,
μὲ μόνην ἐπιφύλαξιν νά ἔχω συνοδείαν
τόσους ἰπτότας μου. Λοιπὸν εἰκοσιπέντε μόνον
νά ἔχω τώρα συγχωρεῖς, Ρεγάνη ; Μοῦ τὸ εἶπες ;

ΡΕΓ. Τὸ ἔχναλέγω. Δὲν χωροῦν πλειότεροι ἢ ἐμένα.

ΑΗΡ Κοντὰ εἰς τὸν χειρότερον μᾶς φαίνεται νά εἶναι
καὶ ὁ κακὸς καλόκαρδος· κ' εἶδος ἐπαίνου εἶναι
ἂν ἤμπορῇ κανεῖς νά ᾤπῃ : ἔχει χειρότερόν του.
(Πρὸς τὴν Γονερίλην).

Εἶν' οἱ πενήντα σου διπλοὶ ἀπ' τοὺς εἰκοσιπέντε,
καὶ μ' ἀγαπᾷς διπλᾶ ἐσύ.

ΓΟΝΕΡ. Αὐθέντα, ἀκουσέ με.

Εἰκοσιπέντε ὀπαδοὶ ἢ δέκα ἢ καὶ πέντε,
εἰς τί θὰ σοῦ χρειάζωνται, ἀφοῦ θὰ ζῆς μαζί μας,
ὅπου θὰ ἔχῃς τοὺς διπλοὺς ἢ τοὺς ὀρισμοὺς σου πάντα :

ΡΕΓ. Καὶ ἕνας τί χρειάζεταιται ;

ΑΗΡ Μὴ θέλεις νά μετρήσῃς
τὸ πόσον μᾶς χρειάζεταιται. Κι' ὁ πάμπτωχος ζητιάνος

κάτι θὰ ἔχῃ περιττόν, ἔσον πτωχὸς κ' ἂν εἶναι.
Ὅσον ἢ φύσις ἀπαιτεῖ, ἂν δώσῃς εἰς τὴν φύσιν,
τότε ἢ τὸν ἄνθρωπον ἀρκαί ὅ,τι ἀρκαί ἢ τὸ ζῆλον.
Ἐσύ, εἶσαι ἀρχόντισσα· ἐάν διὰ τὸ κρῖον
μὲ τόσῃν πολυτέλειαν τὸ σῶμά σου στολίξῃς,
ἢ φύσις δὲν χρειάζεται τὰ πλοῦσια στολίδια
αὐτά, ποῦ εἶναι περιττὰ διὰ νά σέ ζεστάνουν.
Ἄν εἶν' ὅ,τι χρειάζεταιται καὶ μόνον, δώσετέ μου
ὑπομονήν, ὦ οὐρανοί ! Ὑπομονή μοῦ λείπει !
Ἐμπρὸς σας στέκω, ὦ θεοί, δυστυχησιμὸς γέρος,
ἀπὸ τὴν λύπην μου βρῦς, καθὼς κι' ἀπὸ τὰ χρόνια,
καὶ εἰς τὰ δυὸ ἐλεεινός. Ἄν εἶναι θέλημά σας,
ἂν εἰσθε σεῖς ποῦ τὴν καρδίαν αὐτῶν τῶν θυγατέρων
τὴν στρέφετ' ἐναντίον μου, μὴ θέλετε καὶ τόσον
νά μὲ ἀπομακράνετε, ὥστε νά ὑποφέρω
ἀνάνδρως.—Ὅχι ! Μ' εὐγενῆ θυμὸν γεμίσατέ με !
Μὴ θέλετε μὲ δάκρυα, τῶν γυναικῶν τὰ ὄπλα,
τὰ μάγουλά μου τ' ἀνδρικὰ νά κηλιδῶσω τώρα !
Ὅχι, ὦ στρίγλαις ! Ἐχετε νά πάθει' ἀπ' ἐμένα,
θὰ σὰς παιδεύσω καὶ ταῖς δυὸ, ὥστε ὁ κόσμος ὄλος...
Θὰ κάμω πράγματα ἐγὼ . . . Δὲν ἔξούρω τί θὰ εἶναι,
ἀλλὰ θὰ εἶναι πράγματα, ὅπου ἢ γῆ νά φρίξῃ !
Νὰ κλαύσω περιμένετε ; Ἄ ! ὄχι, δὲν θὰ κλαύσω.
Νὰ κλαίω ἔχω ἀφορμήν. Ἄλλὰ κομμάτια χίλια
νά τὴν ἰδῶ καλλίτερα νά γίνῃ τὴν καρδίαν μου,
παρὰ νά κλαύσω!—ὦ τρελλέ, ὁ νοῦς μου θὰ μοῦ φύγῃ!
Ἐξέρχονται ὁ ΑΗΡ, ὁ ΓΛΩΣΤΕΡ καὶ ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ.
(Ἀκούεται τρικυμία μακρόθεν).

KOPN. Ἡ τρικυμία προχωρεῖ. Εἰς τὰ σκοπεῖά ἐλάτε.
 PHT. Ἐδῶ τὸ σπίτι εἶναι μικρόν· μὲ ἕλον του τὸν κόσμον
 δὲν τὸν χωρεῖ τὸν γέροντα.
 ΓΟΝΕΡ. Ἐάν στενοχωρηθῆ
 ποιὸς παίει;—Παίει μόνος του, ὥστε καλὰ νὰ πάθῃ.
 ΡΕΓ. Μετὰ χαρᾶς θὰ τὸν δεχθῶ, ἀνίσως ἔλθῃ μόνος,
 χωρὶς κανέν' ἀκόλουθον.
 ΓΟΝΕΡ. Αὐτὸ κ' ἐγὼ θὰ κάμω.
 Ποῦ ἦγγε ὁ Γλόστερ;
 KOPN. Μὲ τὸν Λήρ. Νά, ἔρχεται ὀπίσω.
 ΓΛΟΣΤ. (ἐπιστρέφων).
 Ἐξω φρονῶν ὁ βασιλεὺς ἀπ' τὸν θυμὸν του εἶναι.
 KOPN. Καὶ ποῦ πηγαίνει;
 ΓΛΟΣΤ. Τ' ἄλογα ἐπρόσταξε νὰ φέρου
 πλὴν ποῦ πηγαίνει, τ' ἀγνοῶ.
 KOPN. Ἄς κάμῃ, ἔπως θέλει.
 Εἶναι ὁ κύριος αὐτός.
 ΓΟΝΕΡ. (πρὸς τὸν Γλόστερ).
 Μὴ τὸν παρακινήσῃς
 νὰ μείνῃ, ὦ αὐθέντα μου.
 ΓΛΟΣΤ. Ἡ νύκτα θὰ πλακώσῃ,
 ὁ ἄνεμος ἐλύσσιασε καὶ φοβερὰ βοῖζει,
 κ' ἐδῶ οὔτε χαμόδενδρον δὲν ἔχει νὰ τὸν κρύψῃ.
 ΡΕΓ. Τὸν ἑαυτὸν του ἀδικεῖ ἐκεῖνος ποῦ πεισμώνει,
 κ' ἂν πάθῃ, τὰ παθήματα μαθήματ' ἄς τοῦ γίνου.
 Κλείσε τὴν θύραν σου καλὰ, αὐθέντα μου, διότι
 ἔχει μαζί του φοβερούς κ' ἀγρίους ἀκολούθους
 καί, —εὐκολοαπάτητος ἐκεῖνος καθὼς εἶναι, —

νὰ τοὺς ἀψύχη εἶν ἄξιος νὰ κάμουν ἕτσι θέλου,
 ὥστε δὲν εἶναι γνωστικὸν κανεὶς νὰ μὴ φοδῆται.
 KOPN. Κλείσε, αὐθέντα μου. Σωστὰ σοῦ εἶπεν ἡ Ρεγάνη.
 Τὴ τρικυμία φοδερά! Εἰς τὰ σκοπεῖά ἐλάτε!
 Ἀπείχονται.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἐξοχή ἀδενδρος- Τρικυμία, ἀδραπαὶ καὶ βρονταί.

Εἰσέρχονται: ἑκατέρωθεν ὁ KENT καὶ εἰς ἸΠΠΟΤΗΣ).

KENT Ποιὸς εἶν' ἐδῶ; Ποιὸς παρεκτός ἀπ' τὴν κακοκαιρίαν;
 ἸΠΠΟΤ. Ἐνας, ποῦ ἔχει ἔς τὴν ψυχὴν κ' ἐκεῖνος τρικυμίαν.
 KENT Σ' ἀναγνωρίζω, κύριε.—Ὁ βασιλεὺς ποῦ εἶναι;
 ἸΠΠΟΤ. Μὲ τὰ στοιχεῖα πιάνεται τὰ ἐξαγριωμένα·
 κράζει ἔς τὸν ἄνεμον τὴν γῆν νὰ τὴν καταποντίσῃ,
 ἢ τ' ἀφρισμένα κύματα τὰ τὰ ὑψώσῃ τόσον,
 ὥστε ν' ἀλλάξῃ ἢ νὰ χαθῇ τὸ σύμπαν!—Ξερριζώνει
 τὰ κάτασπρά του μαλλιά, —καὶ ἡ ἀνεμοζάλη
 τ' ἀρπάζει ἀπ' τὰ χέρια του, τυφλὴ ἀπὸ τὴν λύσσαν,
 καὶ τὰ σκορπᾷ ἐδῶ κ' ἐκεῖ! Εἰς τὸν μικρόκοσμόν του²⁹
 νὰ ξεπεράσῃ προσπαθεῖ τὴν πάλγην τῶν στοιχείων.
 Τὴν νύκτ' αὐτήν, ποῦ ἔς τὴν σπηλιὰ μὲ ἄδεια τὰ
 βυζιά της
 μένει ἡ ἀρκουδα ἡσυχη, —κ' οἱ πεινασμένοι λύκοι
 κ' οἱ λέοντες ἀπ' τὴν βροχὴν τὴν τρίχα των φυλάγουν,

ἐκείνος περιφέρεται μ' ἀσκέπαστο κεφάλι
καὶ εὐχεται νὰ ἤρχετο συντέλεια τοῦ κόσμου !

KENT Μόνος του εἶναι :

ΙΠΠΟΤ. Ὁ τρελλὸς μὲ λόγια του ἀστεία
πασχίζει διασκέδασιν ἔς τὸν πόνον του νὰ φέρῃ.

KENT Γνωστὸς μοῦ εἶσαι καὶ τολμῶ, διότι σὲ γνωρίζω,
κάτι πολὺ σημαντικὸν νὰ πιστευθῶ σ' ἐσένα.

Οἱ δύο δοῦκες σύγγαμμοί τὰ ἔχουν χαλασμένα,
ἀν καὶ ἀκόμ' οἱ πονηροὶ τὴν ἔχθραν των σκεπάζουν.

Ἄλλ' ἔχουν δούλους πονηροὺς—(καὶ ποῖος δὲν τοὺς ἔχει
ἐὰν θελήσῃ τ' ἄστρο του νὰ τὸν ὑψώσῃ εἰς θρόνον ;)—

Αὐτοί, κατὰσκοποὶ κρυφοί, πληροφοροῦν τὸν Γάλλον
τί γίνεται ἰ τὸ κράτος μας, πῶς τρώγονται οἱ δοῦκες,
πῶς τυραννοῦν τὸν ἀγαθὸν γέροντα βασιλέα,—

καί τισιν τὸν πληροφοροῦν καὶ ἄλλους κρυφοὺς σκοποῦς των.

Ἄλλ' ἐν τσοῦτῳ ἔρχεται μὲ δύναμιν ὁ Γάλλος
εἰς τὸ βασιλεῖον αὐτὸ τὸ κατασπαραγμένον.

Ἡ ἀπρονοησία μας γίνετ' ὠφέλειά του,
πολλοὺς λιμένας μας κρυφὰ τοὺς ἔχει πατημένους,
καὶ δὲν θ' ἀργήσῃ φανερὰ σημαίαν νὰ ὑψώσῃ.

Ἄν θελήσῃ εἰς τὰ λόγια μου νὰ δώσῃς, φίλε, πίστιν,
ἀμέσως τώρα κίνησε καὶ πῆγαινε ἔς τὸ Δουβρον.

Κάποιος ἐκεῖ θὰ σὲ δεχθῇ καὶ θὰ σὲ εὐχαριστήσῃ,
ὅταν εἰπῆς καταλεπτῶς τὰ ὅσα ὑποφέρει

ὁ βασιλεὺς : τί βάσανα, τί λύπαις, τί φαρμάκια !

Ἐγὼ, ποὺ βλέπεις, γέννημα καὶ θρέμμα εἰμ' ἀρχόντων
καὶ κάτι ἔξέρω, ποὺ αὐτὴν τὴν ἐντολὴν σοῦ εἶδω.

ΙΠΠΟΤ. Σὲ ξαναθλέπω.

KENT Ὅχι ! Μὴ !—Διὰ νὰ σ' ἀποδείξω

ὅτ' εἰμ' ἐγὼ καλλίτερος ἀπ' ὅ,τι μὲ νομίζεις,

ἀνοιξ' αὐτὸ μου τὸ πουγγὶ καὶ ἐπι ἔχει πάρ' το. —

Τὴν Κορδηλίαν ἀν ἰδῆς, καθὼς ἐλπίζω, φίλε,

τὸ δακτυλίδι δεῖξέ τῆς αὐτὸ ἐδῶ, καὶ τότε

τὸ ἀγνωστὸν μου ἔνομα θὰ μάθῃς ἀπ' ἐκείνην.

Τὶ τρικυμία φοβερὰ ! Θέλω τὸν Λήρ νὰ εὕρω.

ΙΠΠΟΤ. Λὸς μου τὸ χέρι, φίλε μου. Ἄλλο νὰ ἴπῃς δὲν ἔχεις;

KENT. Ὅλίγα ἔχω νὰ εἰπῶ καὶ ἔχω πολλὰ νὰ κάμω.

Ἐγὼ πηγαινῶ ἀπ' ἐδῶ, πῆγαινε ἀπ' ἄλλον δρόμον,

καὶ ἔποιος τὸν Λήρ πρωτοῖδῃ τὸν ἄλλον ἄς φωνάξῃ.

(Ἀπέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἐτερον μέρος τῆς αὐτῆς ἀδένδρου ἐξοχῆς.

Ἡ τρικυμία ἐξακολουθεῖ.

(Εἰσέρχονται ὁ ΔΗΡ καὶ ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ).

ΔΗΡ Φύσ', ἀνεμε, καὶ μάνιξε, σιάσε τὰ μάγουλά σου !

Σεῖς, καταρράκται τ' οὐρανοῦ, ἀνοίξετε, χυθῆτε,
καὶ πνίξετε τοὺς πύργους μας καὶ τὰ καμπαναριά μας !

Καὶ σεῖς, γοργαὶ ὅταν λογισμοί, φωτιαῖς θειάφωμέναις
τοῦ δενδρὸς χίστη κεραυνοῦ πρόδρομοι σεῖς, ἐλάτε,
ἐλάτε, ἀψαλίσετε τὰ κάτασπρά μου γένεια !

Καὶ σύ, τοῦ κόσμου χαλαστή, σὺ κεραυνέ, καταίθα,
κτύπα νὰ κάμῃς πλακωτὴν τῆς γῆς τὴν στρογγυλάδα,
καὶ ράγισε τῆς φύσεως καὶ σπάσ' τα τὰ καλοῦπια,
ὥστε ἡ ζύμη νὰ χυθῇ καὶ σπόρος νὰ μὴ μείνῃ,
καὶ ἄνθρωπος ἀχάριστος νὰ μὴ ξαναφυτρώσῃ !

ΓΕΛΩΤ. Τι φωνάζεις, παππού, να πέση και άλλη βροχή, ἐνώ γυρίζομεν ἔξω : Πήγαινε καλύτερα μέσα να ζή-
τήσης να σ' εὐλογήσουν αἱ θυγατέρες σου. Οὔτε πρε-
λὸν οὔτε φρόνιμον δὲν λυπᾶται ὁ καιρὸς ἀπόψε.

ΑΗΡ Πέψτε, βροχή ! Χύνου, φωτιά ! Ἄστροπελέκι, βρόντα !
Σὺ ἀστραπή, καὶ σὺ βροντή, καὶ σὺ ἀνεμοζάλη,
δὲν εἶσθε θυγατέρες μου. Μὲ σὰς ἐγὼ, Στοιχεῖα,
ἐὰν μὲ κατατρέχετε παράπικρον δὲν ἔχω.
Εἰς σὰς ἐγὼ δὲν ἔδωκα βασιλεία καὶ θρόνον·
παιδιὰ δὲν σὰς ὀνόμασα· δὲν μου χρωστάτε χάριν.
Ἐλάτε, ξεθυμάνετε λοιπὸν ἔς τὴν κεφαλὴν μου.
Ἰδοῦ, διασκεδάσατε ! Στέκομαι ἔδω ἐμπρὸς σας,
ἄρρωστος, ἔργιμος, πτωχὸς καὶ καταφρονημένος.
Ἄλλ' ὅμως καταμαρτυρῶ τὴν δουλοπρέπειάν σας,
διότι ἐνωθήκατε μὲ δυὸ ἀχρεΐαις κόραις
καὶ κατατρέχετε καὶ σεῖς καὶ καταπολεμᾶτε
τὸ παραγγερασμένο μου καὶ κάτασπρο κεφάλι !
Ἔ ! Ἐντροπή σας ! ³⁰

ΓΕΛΩΤ. Ὅποιος ἔχει σκεῖτι να σκεπάσῃ τὸ κεφάλι του, ἔχει
καλὸ σκεῖδι.

(Ἄδει).

Ἄν βάλῃς τὴν οὐρά σου ἔς τὰ σκεπὰ
καὶ ἀσκεπάστο ἀφήσῃς τὸ κεφάλι,
θὰ σοῦ τὰ πάση τὰ δυὸ ἢ ζάλη,
κι' ἄερας τὸ κορμί σου θὰ κτυπᾷ.
Ἄνίσως τὸ ποδάρι σου προσέχῃς
καὶ νὰ φροντίσῃς τὴν καρδίαν ξεχνᾷς,
καὶ πόνους εἰς τοὺς κόλπους σου θὰ ἔχῃς,
κι' ἀντὶ νὰ ἔχῃς ὕπνο, θ' ἀγρυπνᾷς.

Ἄσπε ἀκόμη δὲν ἔγινε εὐμορφή γυναῖκα νὰ μὴ κάμῃ
μορφοκομὸς εἰς τὸν καθρέπτην.

ΑΗΡ Ὅχι ! Παράδειγμα ἐγὼ ὑπομονῆς ἢ γίνω
καὶ οὔτε λέξιν θὰ εἰπῶ.

(Εἰσέρχεται ὁ KENT).

KENT Παιὸς εἶν' ἐκεῖ :

ΓΕΛΩΤ. Παιὸς εἶναι :

Ἔνας σοφὸς κ' ἕνας πρελλός.

KENT Αὐθέντα, ἔδω εἶσαι :

Ἔς ἐκ τοῦ σκότους τὰ στοιχεῖα φεβοῦνται τέτοιαν
νύκτα.

Καὶ τὰ θηρία, ποῦ γυροῦν ἔς τὰ σκότη, ὡς κ' ἐκεῖνα
ὁ θυμωμένος οὐρανὸς τὰ ἔχει τρομαγμένα
κι' ἐκρύβθησαν ἔς τὰ σπήλαια ! Ποτὲ δὲν ἐνθυμοῦμαι
τέτοιαις βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς κι' ἀστροπελέκια
τέτοιαι,

τόσην βολὴν καὶ βροχητὸν βροχῆς κι' ἀνεμοζάλης !

Νὰ ὑποφέρῃ δὲν ἔμπορεῖ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου
τόσον πολὺν κατατρεγμὸν, οὔτε τρομάραν τόσην !

ΑΗΡ Οἱ παντοδύναμοι θεοί, αὐτοὶ ποῦ κάμνουν τοῦτον
τὸν τρομερὸν κατακλυσμὸν ἔς τοὺς Οὐρανούς ἐπάνω,
ἄς ξεχωρίσουν εἰς τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐχθρούς των τώρα !
Ἐσὺ, κακοῦργε ποῦ κρατεῖς ἐγκλήματα ἐντὸς σου
κρυμμένα κι' ἀμαστίγωτα ἀπὸ τὸν νόμον, τρέμε !
Κρύψου καὶ σὺ, ποῦ ἔβαψες τὸ χέρι σου ἔς τὸ αἷμα !
Καὶ σὺ, ἐπίορκε ! Καὶ σὺ, μοιχέ, ὁποῦ λαμβάνεις
τὸ προσήμιμα τῆς ἀρετῆς ! Ραγίσου ἀπὸ φόβον
ἐσὺ, ποῦ παραμόνευες κ' ἐκαίραφυλακτοῦσες,

ἐπίδουλε, εἰς ἄνθρωπον τὸ χέρι νὰ σηκώσης!
 Ἐβγάτ' ἀπ' τὸν κρυψῶνά σας, ἐγκλήματα κρυμμένα,
 καὶ ἡμαρτιῶν φωνάζετε ἔμπρός 'ς τοὺς κατηγοροῦς
 αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς φοβεροὺς! — Ἐγὼ εἶμ' ἕνας γέρας
 ἡλιγώτερον ἁμαρτωλὸς παρὰ ἀδικημένος!

KENT Ἀλλοίμονον! Μ' δλόγυμνην τὴν κεφαλήν!... Αὐθέντα,
 ἐδῶ κοντὰ εὐρίσκεται μία καλύβα, ὅπου
 θὰ εὐρης καταφύγιον ἀπ' τὴν ἀνεμοζάλην.
 Ἐλα ἐκεῖ ν' ἀναπαυθῆς. Ἐγὼ δὲ εἰς τὸ σπίτι
 πηγαίνω πάλιν τὸ σκληρόν, — σκληρότερον ἀκόμη
 κι' ἀπ' τοὺς λιθίνους τοίχους του, καὶ ὅπου τῶρ' ἀκόμη
 ἀπ' ἐξω μ' ἔκλεισαν, ἐνῶ νὰ σ'εὔρω ἐζητυῶσα,
 τὴν θύραν του τὴν ἄξενην ἄπαγω νὰ τὴν ἀνοίξω
 διὰ τῆς βίας!

ΑΗΡ

Ἦρχισε· ὁ νοῦς μου νὰ σκαλεῖ.

(Πρὸς τὸν Γελοτωποιόν).

Ἐλα ἐδῶ, ἀγόρι μου. Ἐκρύωσες, παιδί μου;
 Κ' ἐγὼ κρυώνω. Τ' ἄχυρο ποῦ εἶναι; Δεῖξε μὰς το.
 Εἶναι παράξενη πολὺ ἡ τέχνη τῆς Ἀνάγκης
 τὰ τιποτένια πράγματα πολύτιμα τὰ κάμνει.
 Ποῦ εἶναι ἡ καλύβα σου; Πτωχὲ τρελλέ μου, ἔλα.
 Ἐχω μὴν κώχην 'ς τὴν καρδιά, ποῦ σὲ πονεῖ, τρελλέμου!

ΓΕΛΩΤ. (ζῶων).

Ὅποιος ἔχει ἄλγον νοῦν, ὅσον ἄλγον κι' ἂν τὸν ἔχη,
 δταν πέφτῃ ἡ βροχὴ κι' ὁ ἄερας μπουμπουνᾶ,
 πρέπει 'ς τὴν κακὴν του Μοῖρα μὲ ὑπομονὴν ν' ἀντέχη,
 ἐπειδὴ χωρὶς βροχὴ οὔτε ἄερα δὲν περνᾶ.

ΑΗΡ Κεῖνὰ τὸ εἶπες, ὦ τρελλέ. — Ὅδ' ἔχει 'ς τὴν καλύβα.

(Ἐξέρχονται ὁ ΑΗΡ καὶ ὁ KENT).

ΓΕΛΩΤ. Ἄς εἰπῶ πρὶν φύγω μίαν προφητείαν.

Χρήματα πατάδες δταν δὲν θὰ παίρουν,
 δταν τὸ κρασί δὲν θὰ τὸ δολώνουν
 δταν δὲν θ' ἀλλάζοντ' τοὺς συρμούς οἱ γάπται,
 κι' ὅλ' οἱ δικηγόροι δίκαια θὰ λέγουν,
 καὶ κανένας νέος δὲν θὰ κάμνη χρέη,
 κι' οὔτε καμιὰ γλώσσα θὰ κακολογῇ,
 κι' ὅπου τρέχει κόσμος δὲν θὰ τρέχουν κλέπται,
 κι' δταν θὰ σκορπίζοντ' χρήματα 'ς τοὺς δρόμους,
 κι' δταν ἐκκλησίας μαυλιτοὶ θὰ κίτσουν,
 σύγχυσις μεγάλη τότε θὰ ἐπέλθῃ
 εἰς τῆς Ἀλβιόνος τὸ βασιλεῖον.
 Ὅποιος ζήσῃ τότε ἔχει νὰ ἰδῇ
 ὅτι μὲ τὰ πόδια θὰ βαδίζοντ' τότε.
 Θὰ τὰ προφητεύσῃ ὁ Μερλίνος ταῦτα. ³¹
 Πρὶν ἐκεῖνος ἔλθῃ, ἔζησα ἐγώ.

(Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Θάλαμος ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Γλόστερ.

(Εἰσέρχονται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ).

ΓΛΟΣΤ. Ἀλλοίμονον, Ἐδμόνδε, αὐτὰ τὰ φερόσιμα εἶναι
 παρὰ φύσιν. Ὅταν τοὺς ἐξήτησα τὴν ἄδειαν νὰ τὸν
 εὐσπλαγχνισθῶ, μοῦ ἀφῆρσαν πᾶσαν ἐξουσίαν μέσα
 εἰς τὸ σπίτι μου. Μ' ἐπρόσταξαν νὰ μὴ ἀναφέρω οὔτε
 τὸ ὄνομά του, νὰ μὴ μεσιτεύσω δι' αὐτὸν οὔτε ποτὲ
 νὰ τὸν βοηθῶ με κανένα τρόπον· εἰ δὲ μή, θὰ χάσω
 διὰ παντὸς τὴν εὐνοϊάν των.

ΕΑΜ. Καί τῷ ἔντι παρὰ φύσιν καί ἀνθρώπων !
 ΓΛΩΣΤ. Μή σέ μέλει !—Μή τύχη καί εἰπῆς λέξιν. Οἱ δοῦ-
 κες ἐμάλλωσαν. Τρέχει καί κάτω χειρότερον ἀκόμη.
 Ἐλαθε γράμμα ἀπόψε .. Νά μή μᾶς ἀκούση κανεῖς.
 Τό ἐκλειδίωσα τό γράμμα. — Ἔρχεται ἡ ὄρα νά
 πληρωθεῖν τὰ ἔσα ὁ βασιλεὺς ὑπέφερον ἀπ' αὐτούς !
 Τό στρατεύμα ἤρχισε νά φθάνῃ. Τό καθήκον μας εἶ-
 ναι νά πάρωμεν τοῦ βασιλέως τὸ μέρος ἡμεῖς. Πηγαίνω
 νά τὸν εἶρω κρυφὰ καί νά τὸν βοηθήσω. Ἐσὺ πῆ-
 γαινε εἰς τὸν δοῦκα καί ὁμίλησε μαζί του, ὥστε νά
 μὴ τὸ πάρη εἶδῃσιν ἔτι λείπω. Ἄν ὁ ἐρωτήσῃ ποῦ
 εἶμαι, εἶπε ἔτι εἶμαι ἄρρωστος καί ἐπλάγιασα. — Καί
 μὲ τὴν ζώην μου ἂν ἔχω νά τὸ πληρώσω, ὅπως μ'
 ἐφοβέρισαν, θὰ τὸν βοηθήσω τὸν γέροντα κύριόν μου,
 τὸν βασιλέα μου ! Ἔχουν νά γίνουιν παρὰδοξα πρά-
 γματα, Ἐδμόνδε, πρόσσεχε, σὲ παρακαλῶ !

(Ἐξέρχεται).

ΕΑΜ. Αὐτὴν σου τὴν εὐγένειαν ὁ δοῦκας θὰ τὴν μάθη
 ἀμέσως τώρα. Θὰ τοῦ πῶ καί δι' αὐτὸ τὸ γράμμα ...
 Νομίζω ἡ ἐκδούλευσις ἀνταμοιβὴν ν' ἀξίξῃ,
 τοῦ δὲ πατρός μου ὁ χαμὸς εἶναι ἰδικόν μου κέρδος.
 Ὁ νέος ἀνυψώνεται, ἔταν ὁ γέρος πέσῃ !

(Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἐξοχή. Καλύθη ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς. Ἡ τρικυμία
 ἐξακολουθεῖ.

(Εἰσέρχονται ὁ ΑΗΡ, ὁ ΚΕΝΤ καὶ ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ).

ΚΕΝΤ Ἐφθάσαμεν, ἀθθέντα μου καλέ μου. Ἐμῶν μέσῳ.
 Τὴν νύκτα, εἰς τὰ ξέσκαπα, μὲ τόσῃν τρικυμίᾳ,
 δὲν εἶναι ἄνθρωπος ν' ἀντέχῃ ;

ΑΗΡ Ἀφῆσέ με.

ΚΕΝΤ Ἐμῶν. ἀθθέντα.

ΑΗΡ Τὴν κάρδιάν νά μοῦ ραγίσῃς θέλεις ;

ΚΕΝΤ Χίλιαις φεραῖς καλλίτερα νά σπάσω τὴν ἰδικὴν μου !

Ἐμῶν, ἀθθέντα μου καλέ.

ΑΗΡ Ἐσὺ πολὺ τὸ ἔχεις

ἡ τρικυμία ἢ φρικτὴ αὐτὴ νά μᾶς μουσκεύῃ.

Καί ἔχεις δίκαιον, ἐσὺ. Ἄλλ' ὅμως, ὅπου εἶναι
 πόνος μεγάλος ἔς τῆς καρδιᾶς τὰ βάρη ριζωμένους,
 ὁ πόνος ὁ μικρότερος ἐντύπωσιν δὲν κάμνει ³².

Ἄν ὄγῃς ἀρκοῦδα, θὰ κρυφθῆς. Ἄλλ' ἂν, ἐνῶ τὴν φεύγεις,
 ἀγριευμένον πέλαγος ἐμπρός σου ἀντικρίσης,
 θὰ προτιμήσῃς νά στραφῆς ἔς τὰ ἴδοντα τῆς ἀρκοῦδας.

Ὅπου νοῦς ἤσυχος, ἐκεῖ εὐαίσθητον τὸ σῶμα.

Ἄλλὰ ἐγὼ εἰς τὴν ψυχὴν ἀνεμοζάλην ἔχω,
 ποῦ κάθε ἄλλο αἰσθημα καὶ πόνον καταπνίγει,
 ἐκτὸς ἑνός, ὅπου πονεῖ ἐδῶ . . , Ἀχαριστία,
 ἀχαριστία τῶν παιδιῶν πρὸς τὸν πατέρα ! Ἦγουν,
 σὰν νᾶθελε τὸ στόμα μου τὸ χέρι νά σπαράξῃ,
 ὅπου τοῦ δίδει τὴν τροφήν ! Ἄλλὰ θὰ τὰς παιδεύσω !

Δὲν γόνω ἄλλα δάκρυα . . . "ὦ ! Νὰ μὲ κλείσουν ἔξω
τέτοιαν νυκτιά ! . . . Πέφτε, βροχή ! Πέφτε, βροχή,
κι' ἀντέχω !

Τέτοιαν ἀλύπητην νυκτιά ! Ρεζάνη, Γοναρίλη,
ἐμένα ; τὸν πατέρα σας ; πού μ' ἔλην τὴν καρδιάν μου
τὰ πάντα σας ἐχάρισα ; . . . "Ἄς μὴ τὸ συλλογοῦμαι,
μὴ μὲ αὐτὴν τὴν συλλογὴν χάσω τὰ λογικά μου !
"Ἄρκει ! "Ἄρκει !

KENT

Παρακαλῶ, ἔμβα ἐδῶ, αὐθέντα.

ΑΗΡ Πήγαινε σὺ ν' ἀναπαυθῆς. Ἐγὼ 'ς τὴν τρικομίαν
εδρίσκω διασκέδασιν. Μοῦ ἔγάζει ἀπ' τὸν νοῦν μου
ἐκεῖνα πού θά μ' ἔδλαπταν πλειότερον ἀκόμη.
"Ἄλλ' ἄς ἔμῶ.

(Πρὸς τὸν Γελωτοποιόν).

"Ἐλα σὺ, παιδί μου· ἔμβα πρῶτος·

ἔλα, ὦ ἄστεγε πτωχέ ! Θὰ 'πῶ τὴν προσευχὴν μου
καὶ ὕστερα θὰ κοιμηθῶ.

(Εἰσέρχεται ὁ Γελωτοποιὸς εἰς τὴν καλύβην).

ΑΗΡ

Ἐσεῖς, ξεγυμνωμένοι,

ἔσεῖς, πτωχοὶ ἐλεεινοί, πού τ' ἀσπλαγχνά Στοιχεῖα
σας δέρνουν τῶρ ἀλύπητα, πῶς θὰ σας προφυλάξουν
ἀπ' τὸν ἀνεμοστρόβιλον τὰ τρύπια σας κουρέλια,
τὰ πεινασμένα σας πλευρά, τ' ἀσκέπαστα κεφάλια ;
"ὦ ! Δι' αὐτὰ προτίτερα μοῦ ἔμελλε ὀλίγον
Πιέ το καὶ σὺ τὸ ἱατρικόν, ἐσύ, Μεγαλειότης,—
τὰ ἔσα πάσχουν οἱ πτωχοὶ καὶ σὺ δοκίμασέ τα,
διὰ νὰ ρίχνῃς εἰς αὐτοὺς τὰ περισσεύματά σου,
καὶ νὰ ἴδουν 'ς τὸν οὐρανὸν κι' αὐτοὶ δικαιοσύνην !

ΕΔΓΑΡ (ἐντός τῆς καλύβης).

"ὦ ! εἶναι μιὰ ἴμισι ὄργουζά, μιὰ καὶ μισή ! ³³

Ἐξέρχεται ἐκ τῆς καλύβης ἄντρομος ὁ Γελωτοποιός .

ΓεΛΩΤ.

Παππού μου,

ἔχει δαιμόνια ἐκεῖ, μὴ τύχη κι' ἐμῆς μέσα !

Βοήθεια !

KENT

Δὸς τὸ χέρι σου.—Μέσα ἐκεῖ ποιὸς εἶναι ;

ΓεΛΩΤ. Δαιμόνιον ! Δαιμόνιον !

KENT

(προχωρῶν πρὸς τὴν θύραν τῆς καλύβης).

Ἐσὺ τί πράγμα εἶσαι,

πού μέσα 'ς τ' ἄχυρα βογκᾷς; Ποιὸς εἶσαι; Ἐβγα ἔξω!

Ἐξέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ μετημφισμημένος ὡς παράφρων).

ΕΔΓΑΡ

Φευγιά ! φευγιά ! "Ὁ Σατανᾶς μ' ἐπήρε τὸ κατόπιν.

"Μέσ' 'ς τὰ κλαδιά τῆς μυρσινιάς ὁ ἄνεμος σφυρίζει !"

Ζεστοκοπήσου, ἂν ἔμπορῆς, 'ς τὸ κρῦο σου κρεββάτι.

ΑΗΡ

Καὶ σὺ 'ς τὰς θυγατέρας σου ἐχάρισες τὰ πάντα,

ὥστε κατήντησες ἐδῶ ;

ΕΔΓΑΡ

Ποῖος θὰ τὸν ἐλεήσῃ τὸν τρελλόν; Τὸν ἔκαμαν τὰ
δαιμόνια κι' ἐπέρασσε φωτιαῖς καὶ φλόγες, ρευματιῆς καὶ
καταθέθραις, βάλτους καὶ βούρκους. Τοῦ ἔβαλαν μα-
χαίρια κάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό του καὶ σχοινιά κάτω
ἀπὸ τὸ στασιδί του ³⁴. Τοῦ ἔριξαν ποντικοφάρμακο
μέσα εἰς τὸ φαγί του. Τοῦ ἐφοῦσκασαν τὰ μυαλά καὶ
τὸν ἔκαμαν νὰ καθαλλικεύσῃ κόκκινο ἄλογο καὶ νὰ
περνᾷ γεφύρια, τέσσαρα δάκτυλα στενά, καὶ νὰ κυ-
νηγᾷ τὸν ἴσκιό του, ὡσὰν νὰ ἤθελε νὰ πιάσῃ ἓνα προ-
δότην. — "Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ φυλάγῃ καὶ τὰς πέντε σου

αισθήσεις. — Ὁ τρελλὸς κρυώνει. ὦ! τὸ τέ, τὸ τέ, τὸ τέ! — Ὁ θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ ἀπὸ ἀνεμοστρόβιλον, ἀπὸ ἀστεροκύπημα καὶ ἀπὸ βᾶσκαμμα! Ἐλέγησόν τον τὸν τρελλόν, ἐποῦ τὸν βᾶσανίζουσι τὰ δαιμόνια. Νά τα! Ἐδῶ εἶναι τῶρα, κ' ἐκεῖ, κ' ἐδῶ!

(Ἡ τρικυμία ἐξακολουθεῖ.)

ΑΗΡ Αἱ θυγατέρες τοῦ τὸν ἔφεραν καὶ τοῦτον εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν; — Ὅλα ταῖς τὰ ἔδωκας; Δὲν ἐκράτησες τίποτε διὰ τὸν ἑαυτὸν σου;

ΓΕΛΩΤ. Ἐκράτησεν ἓνα χράμι. Εἰ δέ, θὰ ἦτον ἐντροπὴ νὰ τὸν βλέπωμεν.

ΑΗΡ Ὅσα κι' ἂν κρέμονται δεινὰ ἐπάνω ἔς τὸν αἰθέρα νὰ τιμωρήσουσι ἔτοιμα τὰ κρίματα τοῦ ἀνθρώπου, νὰ πέσουν εἰς ταῖς κόραις σου!

KENT Κόραις αὐτὸς δὲν ἔχει.

ΑΗΡ Σοῦ πρέπει, ψεύτη, θάνατος! Τί ἄλλο ἤμποροῦσε, ἐκτὸς παιδὶ ἀχάριστο, ἐδῶ νὰ τὸν κρημνίσῃ; Συρμὸς μὴν εἶναι, οἱ γονεῖς οἱ ἀποκηρυγμένοι νὰ μὴν εὐρίσκουσι ἔλεος ἔς τὴν ἴδιαν τῶν τὴν σάρκα; Τ' ἀξίζουσι νὰ παιδεύωνται; διότι πελεκάνους³⁵ ἐγέννησεν ἢ σάρκα τῶν καὶ ὄχι θυγατέρας!

ΕΔΓΑΡ Ἐπελεκοῦσε πέτραις πετροπελεκητής,
Ἄλλοι, ἄλλοι, ἄλλοι, ἄλλοι, ἄλλοι!³⁶

ΓΕΛΩΤ. Τὸ κρῦν τὸ ἀποψινὸ θὰ μᾶς κάμῃ ἔλους νὰ τὰ χάσωμεν.

ΕΔΓΑΡ Φυλάγου ἀπὸ κακὰ δαιμόνια. Τίμα τοὺς γονεῖς σου Βάστα τὸν λόγον σου. Μὴ ἐπισηκώσῃς. Μὴ μοιχεύσῃς. Μὴ ἐπιθυμήσῃς ματαιότητα . . . Κρυώνει ὁ τρελλός.

ΑΗΡ Τί ἔκαμνες προτίτερα;

ΕΔΓΑΡ Ἐκαμνα τὴν ἀγάπην καὶ ἡμῶν φανταγμένοι καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν. Ἐσγοῦραίνα τὰ μαλλιά μου, εἶχα ἔς τὸ σιᾶδι μου τὸ χειρόφτυ τῆς ἀγαπητικῆς μου καὶ εὐχαριστοῦσα τὰς ἐπιθυμίας τῆς. Κάθε μου λέξις ἦτο καὶ ἔρκος, καὶ τὸν ἐπατοῦσα ἀμέσως ἐνώπιον τοῦ Οὐρανοῦ. Ἀγαποῦσα πολὺ τὸ κρασί· καὶ ἀκόμη περισσότερο τὰ τυχερὰ παιγνίδια. Ἐξεπερνοῦσα καὶ Τοῦρκον εἰς τὴν ἐρωτομανίαν. Εἶχα καρδίαν ἀπίστου, αὐτὴν προδότου, χέρι φονηᾶ. Ἦμῶν χεῖρας εἰς τὴν ἀκαμωσίαν, ἀλωποῦ εἰς τὴν κατεργαρίαν, λύκος εἰς τὴν ἀχορταγίαν, σκύλος εἰς τὸ λύσσασμα, λέων, ἔς τὸ κυνήγημα. Κύτταξε μὴ σὲ πλανέσῃ τριξίμο παπουτσιοῦ ἢ μεταξωτοῦ φορέματος καὶ πέσῃς εἰς χέρια γυναικός. Ἐχε μακρυὰ ἀπὸ καταγῶγια τὸ ποδᾶρι σου καὶ τὸ χέρι σου ἔξω ἀπὸ κατάστιχα τοκογλύφων, καὶ τότε δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῆς τὰ δαιμόνια. Καὶ ἔμωε,

μέσ' ἔς τὰ κλαδιά τῆς μυρσινιάς ὁ ἄνεμος σφουρίζει.

Φωνάζει σοῦμ, μούμ, νονί! Δέλφινα, παιδί μου, παιδί μου, σέσα!³⁷ Ἄφες τον κι' ἄς τρέχῃ.

(Ἡ τρικυμία ἐξακολουθεῖ.)

ΑΗΡ Καλλιτέρα νὰ σ' ἐσκέπαζεν ἢ πλάκα τοῦ τάφου, παρὰ νὰ ὑποφέρῃς μ' ἀσκέπαστο κεφάλι τῶν Οὐρανῶν τὴν καταδρομὴν! — Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι ὁ ἀνθρώπος; Ἴδέ τον! Ἐσὺ δὲν χρεώσταίς οὔτε μετᾶξι εἰς σκουλήκι οὔτε δέρμα εἰς ζῶον οὔτε μαλλί εἰς πρόβατον οὔτε μυρωδικὸ εἰς μοσχοποντικόν! Ἡμεῖς οἱ τρεῖς εἴμεθα τεχνητοὶ ἄνθρωποι. Σὺ εἶσαι ὁ φυσικός! Ὁ σωστός ἀνθρώπος εἰ-

ναί καθώς ἐσένα· εἶναι ζῆλον γυμνόν καὶ κακορρίζικον,
— δικράνι καὶ τίποτε περισσώτερον! Σχίζων τὰ φορέ-
ματά του). Ἐξω, ἐξω τὰ περιττά! — Ἐλα, ξεκούρ-
τωσέ με.

ΓΛΩΣΤ. Ἠσύχασε, παππού. Ἠσύχασε καὶ δὲν εἶναι καιρὸς
διὰ κολύμβημα. Ἄν εἶχαμεν ὀλίγην φωτιάν εἰς αὐτὸν
ἔδω τὸν ἀγριόκαμπον, θὰ ἦτον ὡσάν τὴν καρδιάν ἐνός
παρκαλυμένου γέρου: — μιὰ μικρὴ στίθα εἰς ἓνα μέρος,
καὶ ἔλον τὸ ἐπίλοιπον σῶμα παγωμένον. — Κύτταξ'
ἔκει! Μιὰ φωτιά περπατεῖ καὶ ἔρχεται κοντὰ μας³⁸.

ΕΓΔΑΡ Δαιμόνιον εἶναι αὐτὸ ποῦ ἔρχεται! Τὸ βλέπεις;
Ἐβγαίνει ἐξω, ἀφοῦ σημάνη ὁ ἐσπερινός, καὶ περπα-
τεῖ ἔως, νὰ πρωτοκράξῃ ὁ πετεινός. Αὐτὸ φέρνει τὸν
καταρράκτην καὶ τὸ ἀλλοιθώρισμα καὶ τὰ λαγώχειλα.
Αὐτὸ σαπίζει τὸ σιτάρι καὶ βασανίζει τὰ δυστυχι-
σμένα πλάσματα τῆς γῆς!³⁹

KENT Πῶς εἶσαι, αὐθέντα μου;
(Εἰσέρχεται ὁ ΓΛΩΣΤΕΡ φέρων δᾶδα).

ΔΗΡ Ποῖος εἶναι αὐτός;

KENT Ποῖος εἶν' ἐκεῖ; Τί θέλεις ἐδῶ;

ΓΛΩΣΤ. Τί ἄνθρωποι εἰσθε σεῖς; Πῶς σὰς λέγουν;

ΕΓΔΑΡ Ἐγὼ εἶμαι ὁ καυμένος ὁ τρελλός, ὅπου τρώγει βα-
θρακοὺς καὶ σαμμιαμίθια· ποῦ, ἔταν τὸν βασανίζουσι
τὰ δαιμόνια καὶ τὸν φρενιάζουν, τρώγει τὴν σβουνὴν
καὶ ποντικούς καὶ πνιγμένους σκύλους καὶ πίνει τὴν
πράσινην σκέπην ἀπὸ τὰ στεκάμενα νερά· ποῦ τὸν
διώχνουν με ραβδισμοὺς ἀπὸ ἐνορίαν εἰς ἐνορίαν καὶ
τὸν καθίζουν εἰς τὸν φάλαγγα καὶ εἰς τὴν φυλακὴν

καὶ ἔμως ἦτο καιρὸς ποῦ εἶχε τρεῖς φορεσιὰς καὶ ἄλ-
λάξῃ καὶ εἶξ ὑποκάμισα καὶ ἄλλοτε νὰ καθαλιτικεύῃ
καὶ σπαθί εἰς τὴν μέσην του.

Ἄμω, ποντικοὶ καὶ ἄλλα τῶν ἄλλων
τώρα ἐπὶ χρόνους τρέφουν τὸν τρελλόν.

Φυλάξου ἀπὸ αὐτόν, ποῦ με κωνιγγᾶ. Ἠσύχασε, δαι-
μόνιον! Σιώπα!

ΓΛΩΣΤ. Ἦς αὐτὴν ἐδῶ τὴν συντροφικὴν κατῆντησες, αὐθέντα;
ΕΓΔΑΡ Εἶναι τρανός καὶ φοβερός ὁ βασιλεὺς τοῦ σκότους.
Μοδὸν τὸν λέγουν καὶ Μαχὸς!⁴⁰

ΓΛΩΣΤ. Αὐθέντα, τὰ παιδιὰ μας,
ἢ σάρκα καὶ τὸ αἷμά μας, ἐπήραν κακὸν δρόμον
καὶ κατατρέχουν τοὺς γονεῖς!

ΕΓΔΑΡ Ἄχ! ὁ τρελλὸς κρυώνει!

ΓΛΩΣΤ. Ἐλα μαζί μου. Δὲν ἔμπορῶ ἐγὼ νὰ ὑπακούσω
ἢ τ' ἀπάνθρωπα προστάγματα τῶν δυό σου θυγατέρων.
Μ' ἐπρόσταξαν, αὐθέντα μου, νὰ σὲ ἀφήσω ἐξω
εἰς τῆς νυκτὸς τὸ ἔλεος καὶ τῆς ἀνεμοζάλης.
Πλὴν δὲν τὰς ἐλογάριασα, καὶ ἦλθα ἐδῶ νὰ σ' εὕρω
καὶ εἰς μέρος ὅπου φαγητόν καὶ ζέστη σὲ προσμένει
νὰ σ' ὀδηγήσω.

ΔΗΡ Ἄφησε νὰ ὀμιλήσω πρῶτα
με τοῦτον τὸν φιλόσοφον. — Παρακαλῶ, εἰπέ μου,
ὁ κεραινός πῶς γίνεται;

KENT Τὴν προσφορὰν τοῦ δέξου
καὶ πῆγαινε, αὐθέντα μου, ἐκεῖ ὅπου σοῦ λέγει.

ΔΗΡ Θὰ πῶ με τοῦτον τὸν σοφὸν Θηβαῖον δύο λόγια,
— Εἰπέ μου, τί ἐσπούδασες;

ΕΔΓΑΡ Τὸν διέβωλον νὰ φύγω
καὶ νὰ σκοτώνω ποταμούς.

ΑΗΡ Νὰ σ' ἐρωτήσω θέλω
κάτι κρυφόν.

KENT (Πρὸς τὸν Γλόστρ).
"ὦ, πεῖσέ τον νὰ σὲ ἀκολουθήσῃ,
καλέ μου ἄρχον! "Ἦρξισε ἕναὺς του να σαλεύῃ.

ΓΛΟΣΤ. Καὶ μὴ δὲν ἔχει ἀφορμὴν; Τὸν θάνατόν του θέλουν
αἱ δύο θυγατέρες του!—"Αχ, Κέντ καλέ, ποῦ εἶσαι;
Καλὰ τὰ ἐπρομάντευες, ἐξόριστε καυμένε! —"
Τοῦ βασιλέως μας ὁ νοῦς ἐσάλευσε, μοῦ λέγεις·
ἀλλὰ κ' ἐγὼ ποῦ σοῦ ἔμιλῶ νὰ τρελλαθῶ κοντεύω.
"Ὁ υἱός μου... πλὴν τὸν ἔδιωξα! Παιδί μου δὲν τὸν
[θέλω!

Νὰ μὲ σκοτώσῃ ἠθέλησε. Τὸν ἀγαποῦσα, φίλε, ...
δὲν δύναται πλειότερον πατέρα ν' ἀγαπήσῃ!
Ἀληθινὰ ἡ λύπη μου ἐσάλευσε τὸν νοῦν μου.
(Τρικυμία).

"ὦ! τί νυκτιά! Παρακαλῶ, αὐθέντα, ἄκουσέ με.

ΑΗΡ Συμπάθησέ με.— Λέγε σὺ, καλὲ φιλόσοφέ μου.

ΕΔΓΑΡ "ὦ! πῶς κρυώνει ὁ τρελλός!

ΓΛΟΣΤ. (Πρὸς τὸν Ἐδγαρ).

Εἰς τὴν καλύβη μέσα
πήγαινε σὺ, νὰ ζεσταθῆς.

ΑΗΡ "Ὀλοι ἐκεῖ ἐλάτε!

KENT. "Ἐλ' ἀπ' ἐδῶ, αὐθέντα μου.

ΑΗΡ Μ' αὐτὸν ἐγὼ πηγαίνω·
μαζὶ μὲ τὸν φιλόσοφον.

KENT (πρὸς τὸν Γλόστρ).

"Ας γίνῃ ὅ,τι θέλει.

"Ἄφησ' αὐθέντα μου, κι' αὐτὸν μαζὶ του νὰ τὸν πάρῃ.

ΓΛΟΣΤ. (πρὸς τὸν Δῆρ).

"Ἐάν τὸν θέλῃς, πάρε τον.

KENT (πρὸς τὸν Ἐδγαρ).

"Ἐλα καὶ σὺ μαζὶ μας.

ΑΗΡ "Ἐλ', Ἀθηναῖε!

ΓΛΟΣΤ.

Σιωπὴ! Σιγά, σιγά! Ἐλάτε!

ΕΔΓΑΡ

Καὶ ἦτον ἴς τὸν ἀρχὸν σκοτάδι πικρό,
κ' ἐμβαίνει καὶ κρᾶζει: ὦ φάϊ, φούμ, φῶ,
ἀνθρώπινο αἷμα μυρίζει ἐδῶ!

(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Θάλαμος ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Γλόστρ.

Εἰσέρχονται ὁ ΔΟΥΞ τῆς ΚΟΡΝΟΥΑΛΛΗΣ καὶ ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ).

KORN. Θὰ τὸν ἐκδικηθῶ πρὶν φύγω ἀπ' ἐδῶ!

ΕΔΜ. Τρομάζω, αὐθέντα μου, ἔταν συλλογίζομαι πόσον θὰ
κατηγορηθῶ, διότι ἐθυσίασα εἰς τὸ καθῆκον τὰ αἰ-
σθήματά μου.

KORN. Τὸ βλέπω τώρα, ἔτι δὲν ἦτο μόνον ἡ φυσικὴ τοῦ
ἀδελφοῦ σου κακοήθεια, ἐάν ἠθέλησε νὰ σκοτώσῃ τὸν
πατέρα του. Ἡ κακία τοῦ πατρός σου τοῦ ἔδωκεν
ἀφορμὴν.

ΕΔΜ. Πῶς μὲ κατατρέχει ἡ τύχη! Νὰ μετανοῶ, διότι κά-
μνω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχω χρέος νὰ κάμω! . . . Ἴδου

τὸ γράμμα, ὅπου μὲ ἐλεγε. Αὐτὸ ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι συνανηγομένους καὶ σύμφωνους μὲ τὸν Γάλλον. Ὁ Θεός! Ἄς μὴν ἐγίνετο ἡ προδοσία αὐτή. Ἡ τοῦλάχιστον, ἃς μὴν εἶχα ἐγὼ νὰ τὴν καταδώσω!

ΚΟΡΝ. Ἔλα μαζί μου εἰς τὴν δούκισσαν.

ΕΔΜ. Ἐὰν εἶναι ἀληθινὰ ἔσα γράφει ἐδῶ, τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον.

ΚΟΡΝ. Ἀληθινὰ ἢ ψεύματα, αὐτὰ σ' ἔκαμαν ἐσένα κόμητα τοῦ Γλόστερ. Ἐξέτασε νὰ μάθῃς ποῦ εἶναι ὁ πατέρας σου διὰ νὰ τὸν συλλάβωμεν.

ΕΔΜ. (καθ' ἑαυτόν).

(Ἄν τὸν εὔρου, ἐνῶ βοηθεῖ τὸν βασιλέα, θ' αὐξήσουν κί ὑπεψίαι ἐναντίον του). — Θὰ κάμω τὸ χρέος μου, αὐθέντα, ὅσον καὶ ἂν μὲ καίῃ ὁ πόλεμος μεταξὺ χρέους καὶ συγγενείας.

ΚΟΡΝ. Ἐχω ἔλα τὰ πιστὰ εἰς ἐσένα, καὶ θὰ εὔρης εἰς ἐμέ πατέρα καλλίτερον ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπου σ' ἐγέννησε.

(Ἀπέρχονται).

Σ Κ Η Ν Η Ε Κ Τ Η

Θάλαμος ἐν οἰκίᾳ ἀγροτικῇ, πλησίον
τοῦ μεγάρου Γλόστερ.

(Εἰσέρχονται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ, ὁ ΑΗΡ, ὁ ΚΕΝΤ, ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ
καὶ ὁ ΕΔΓΑΡ).

ΓΛΟΣΤ. Ἐδῶ εἶναι καλλίτερα παρὰ ἔξω εἰς τ' ἀνοικτὰ. Εὐχαριστήσου μὲ τὸ ὀλίγον, αὐθέντα μου. Θὰ προσπαθήσω νὰ σοῦ προμηθεύσω κάποιαν ἀνάπαυσιν, ὅπως εἴμπορέσω. Δὲν θ' ἀργήσω νὰ ἐπιστρέψω.

ΚΕΝΤ Δὲν ἤμπόρεσε ὁ νοῦς του ν' ἀντιέξῃ εἰς τὰ ἔσα ὑπέφερα. — Οἱ Θεοί, φίλε, νὰ σοῦ πληρώσουν τὴν κληροσύνην σου.

(Ἐξέρχεται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ).

ΕΔΓΑΡ Ὁ Σαταναὺς μὲ φωνάζει καὶ μὲ λέγει, ὅτι ὁ Νέρων φαρεῦει εἰς τὴν λίμνην τοῦ σκοτόυς. — Πρὸς τὸν Γελωτοποιόν. Ἐσύ, ἀθῶε, κάμω τὴν προσευχὴν σου καὶ φυλάγῃς ἀπὸ τὰ δαιμόνια.

ΓΕΛΩΤ. Εἰπέ μου, παπποῦ, τί πρᾶγμα εἶναι ὁ τρελλός; Εἶναι ἀπὸ τὸ ἀρχοντολόγι ἢ ἀπὸ τὸν λαόν;

ΑΗΡ. Εἶναι βασιλεύς! Βασιλεύς!

ΓΕΛΩΤ. Ὅχι. Εἶναι ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀρχόντα. Διότι μόνον ἓνας τρελλὸς ἤμπορεῖ ν' ἀφήσῃ τὸν υἱόν του νὰ γίνῃ ἀρχοντας προτίτερα ἀπὸ τὸν πατέρα του.

ΑΗΡ Νὰ εἶχα χίλιους δαίμονας μὲ σούβλαις πυρωμέναις, μὲ ἄγρια σφυρίγματα ἐπάνω των νὰ πέσουν!

ΕΔΓΑΡ Μοῦ δαγκάνουν τὴν ράχην τὰ βρωμοδαίμονια.

ΓΕΛΩΤ. Τρελλὸς εἶναι ὅποιος ἐμπιστεύεται εἰς τὴν ἡμερότητα τοῦ λύκου, εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ ἀλόγου, εἰς τὴν ἀγάπην ἐνὸς παιδιοῦ καὶ εἰς τοὺς ὄρκους μιᾶς πόρνης.

ΑΗΡ. Τὸ ἀπεφάσισα! Ἴδού. Τὰς ἐγκαλῶ ἐμπρὸς σας.

(Πρὸς τὸν Ἐδγαρ).

Ἔλα, σοφέ μου δικαστά. Κάθισ' ἐδῶ νὰ κρίνῃς.

(Πρὸς τὸν Γελωτοποιόν).

Σὺ λογιώτατε, ἐδῶ.— Ἐλάτε, ἀλεποῦδες!

ΕΔΓΑΡ. Ἴδὲ τον, πῶς ἐγεύρωλωσε τὰ ῥμάτια καὶ κυττάζει.
Καὶ σὺ, κυρία, βλέπε τον. — Παιδὲς θὰ γελᾶση πρῶτος; 41

Ἔλα ἔς τὸ ποτάμι, ῥμάτια μου, νὰ μ' εἶδῃς.

ΓΕΛΩΤ

Εἶναι τρυπημένο τὸ μονόφύλο της
καὶ νὰ σοῦ φωνάξῃ δὲν τοῖμυ
νὰ σοῦ ἄῃ τὸν λόγον ποῦ δὲν ἔρχεται.

ΕΔΓΑΡ Τὸ βρωμοδαμιμόνιον κυνηγᾷ τὸν κακόμοιρον τὸν τρελλὸν καὶ κήμνει τὴν φωνὴν τοῦ ἀγδουοῦ. Ὁ διάβολος φωνάζει μέσα εἰς τὰ ἔντερα τοῦ τρελλοῦ καὶ γυρεύει νὰ τοῦ δώσουν δύο ψαράκια νὰ φάγῃ. Μὴ φωνάζῃς, μαῦρε ἀγγελε, καὶ δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω νὰ φάγῃς.

KENT Τί ἔχεις, ὦ ἀθθέντα μου; Τί βλέπεις καὶ θαυμάζεις;
Ἔδῳ ἔς τὸ στρώμα πλάγιασε ν' ἀναπαυθῆς ὀλίγον.

ΑΗΡ Τὴν κρίσιν πρῶτα νὰ ἰδῶ. Οἱ μάρτυρες ἄς ἔλθουν!

(Τῷ Ἐδγαρ).

Σὺ, ποῦ φορεῖς κριτοῦ στολήν, ἔς τὴν μέσγιν νὰ καθίσῃς.

(Πρὸς τὸν Γελωτοπαῖον).

Εἰς τὸ πλευρὸν του κάθισε καὶ σὺ, συνάδελφέ του.

(Πρὸς τὸν Κέντ).

Κάθου ἔς τὸ πλάγι των καὶ σὺ. Μ' αὐτοῦς καὶ σὺ θὰ κρίνης.

ΕΔΓΑΡ Νὰ κάμωμεν δικαιοκρίσιαν.

Ἐύπανα, βροσκέ μου, καὶ μὴν κοιμῆσαι.

Πατοῦν τὰ σιάχια τὰ πρόβατά σου.

Δὲν τὰ σφυρίζεις νάλλθουν σιμά σου;

Ἦ τὸν δραγάτην δὲν τὸν φοβᾶσαι;

Περρρ! Ἦ γάτα εἶναι στακτιὰ!

ΑΗΡ Πρῶτη αὐτὴ νὰ κριθῇ. Εἶναι ἡ Γονερλίη. Ὅρκίζομαι ἐνώπιον τοῦ σεβαστοῦ τούτου δικαστηρίου, ὅτι ἔβιωσα μὲ τὰς κλωτσιὰς τὸν δυστυχεῖ τὸν βασιλέα, τὸν πατέρα της.

ΓΕΛΩΤ. Πλησίατε, κυρία! Τ' ἔνομά σου εἶναι Γονερλίη;

ΑΗΡ Δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ἄρνηθῆ.

ΓΕΛΩΤ. Νὰ μὲ συμπαθήσης. Σ' ἐπήρα διὰ σκαμνί.

ΑΗΡ Ἴδου κ' ἡ ἄλλη. Μαρτυροῦν τί ἔχει ἔς τὴν καρδιά της τὰ βλέμματά της τὰ λαξά. — Θὰ φύγῃ! Πιάσετέ την! Ἔς τὰ ἔπλα! ὦ! σπαθιά, φωτιά! .. Σὰς ἔχει πληρωμένους!

Διεφθαρμένε δικαστά, πῶς ἄφγησε νὰ φύγῃ;

ΕΔΓΑΡ Νὰ εὐλογῆσουν οἱ θεοὶ τὰς πάντε σου αἰσθησεις!

KENT ὦ θλιψίς! Κ' ἡ ὑπομονή, ἀθθέντα μου, ποῦ εἶναι, ποῦ ἐσυχνοκαυχῆθηκες ποτὲ νὰ μὴ τὴν χάσης;

ΕΔΓΑΡ (καθ' ἐπιτόν).

Δὲν ἔμπορῶ νὰ κρατηθῶ ἀπὸ τὴν λύπην πλέον

Φοδοῦμαι μήπως προδοθῶ ἀπὸ τὰ δάκρυά μου.

ΑΗΡ Νὰ τὰ σκυλάκια! τὰ σκυλιά! Ἴδέ τα, πῶς γαυγίζου!

ΕΔΓΑΡ Τώρα νὰ τὰ δώσῃ κατακεφαλαίς ὁ τρελλός. Ἔξω ἀπ' ἐδῶ, βρωμόσκυλα! 42 Ἐμπρός! Ἐρόμον! Πηγαίνωμεν εἰς ἔορταις καὶ πανηγύρια! Καῦμίμεν τρελλέ, ἐστέγνωσε τὸ βουϊνὸ σου καὶ δὲν ἀξίζει πλέον.

ΑΗΡ Ἄς τὴν κόψουν λοιπὸν τὴν Ρεγάνην, νὰ ἰδοῦν ἀπὸ τί εἶναι καμωμένη ἡ καρδιά της. Ποῖος εἶναι ὁ λόγος, ὅπου σκληρύνεται τόσο ἡ καρδιά της; (Πρὸς τὸν Ἐδγαρ). Ἔσένα σὲ κρατῶ, νὰ εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑκατὸν μου. Τὰ φορέματά σου μόνον δὲν μοῦ ἀρέσουν. Θὰ μοῦ εἰ-

πήρς ότι είναι παρσιικά. Καλλίτερα όμως ν' τ' αλλάξῃς.
 KENT Καλέ κ'θέντα, πλάγιασε. Όλίγον ἀνακλύσου.
 ΑΗΡ Σιώπη. Μή κ'άνεις ταρκαχίν.

(Κατακλίνεται ἐπὶ στρωμνῆς).

Κουκούλωσέ με τώρα.

Καλὴ καλὰ! Καὶ αὔριον, πρωὶ πρωὶ, δειπνοῦμεν.
 ΓΕΩΤ. Καλὰ! Λοιπὸν θὰ κοιμηθῶ κ' ἐγὼ τὸ μεσημέρι.
 (Ἐπανέρχεται ὁ ΓΑΟΣΤΕΡ).

ΓΑΟΣΤ. (πρὸς τὸν KENT).

Φίλ', ἓνα λόγον νὰ σοῦ ἴπῳ. Ὁ βασιλεὺς ποῦ εἶναι;

KENT Μή τὸν ταράξῃς. Εἶν' ἐκεῖ. Χαμένος εἶν' ὁ νοῦς του.

ΓΑΟΣΤ. Καλέ μου φίλε, σηκωτὸν ἔς τὰ χέρια νὰ τὸν πάρῃς.

Τὰ μυστικά των ἤκουσα· νὰ τὸν σκοτώσουν θέλουν!

Φορεῖον ἔχω ἕτοιμον ἐδῶ ἀπ' ἐξῶ. Ἔλα,

ἀμέσως τώρα πάρε τον καὶ πήγαινε ἔς τὸ Δουδρον⁴³.

Θὰ εὔρης καὶ ὑποδοχὴν ἐκεῖ καὶ προστασίαν.

Σοῦ λέγω, πάρε τον εὐθύς! Μή στέκεσαι, διότι

καὶ ἡ ζωὴ του θὰ χαθῇ ἔς ὀλίγον, κ' ἡ ζωὴ σου,

μαζὶ μὲ ἕσους εὔρεθεῶν νὰ τὸν διαφεντεύσουν.

ὦ! σήκωσέ τον, πάρε τον καὶ ἀκλούθησέ με·

σὰς ἔχω ἕτοιμα ἐδῶ τὰ μέσα τῆς φυγῆς σας.

KENT Ἰδέ. Ἀπεκοιμήθηκε ἡ κουρασμένη φύσις.

Θὰ ἦτον ἴσως βάλσαμον αὐτὸς ὁ ὕπνος τώρα

ἔς τὸν κλονισμένον του τὸν νοῦν. Πῶς ν'ἀλλθῇ θεραπεία,

ἐὰν καὶ περιποιήσις κ' ἀνάπαυσις τοῦ λείπῃ;

(Πρὸς τὸν Γελοιοποιόν).

Βοήθησέ με σὺ ἐδῶ νὰ τὸν ἀνασηκώσω,

Μαζὶ μας ἔλα.

ΓΑΟΣΤ.

Γρήγορα. Ἐλάτε! Μὴν ἀργεῖτε!

(Ἐξέρχονται ὁ KENT, ὁ ΓΑΟΣΤΕΡ καὶ ὁ ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ
 φέροντες τὸν ΑΗΡ).

ΕΔΓΑΡ Ὅταν πονοῦν, καθὼς ἡμᾶς, καὶ οἱ καλλίτεροί μας,
 μᾶς φαίνεται ἄλαφρότερος ὁ ἰδικὸς μας πόνος.
 Ἄν πάσχῃ μόνος του κανεὶς, πονεὶ διπλᾶ ὁ νοῦς του.
 ἐνῶ θυμᾶται τ' ἀγαθὰ τῆς παλαιᾶς ζωῆς του.
 Ἀλλὰ τὸ βάρος τῆς φυγῆς πολὺ ὀλιγοσταθεῖ,
 ἀν ἔχῃ ἢ λύπη συντροφίαν κ' ὁ πόνος ἔχῃ ἄταιρι.
 Πόσον κ' ἐγὼ ὑποφερτὴν τὴν συμφορὰν μου βλέπω,
 ἀφοῦ ἐλύγισα τὸν Αἴρ ἐκεῖνο ποῦ μὲ γάρνει!
 Αὐτὸς ἀπέκτιψε παιδιὰ, εἶχα κ' ἐγὼ πατέρα!
 Κρύψου, τρελλέ, καὶ κύτταζε τί γίνεται ἔς τὸν κόσμον.
 καὶ τότε μόνον νὰ φανῆς, ἔταν ἡ ψεύτρα φήμη
 ποῦ τ' ὄνομά σου τὸ καλὸν ἐξευτελίξει τώρα,
 πεισθῇ ὅτι ἔπλανήθηκε καὶ σὲ καλέσῃ πίσω.—
 Ἀπόψε ὅ,τι κ' ἀν συμβῇ, ὁ βασιλεὺς γλυτώνει.
 Πρόσεχε τώρα. Προσοχή!

(Ἀπέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Γλόδοτερο.

(Εἰσέρχονται ὁ ΔΟΥΕ ΚΟΡΝΟΥΑΛΛΗΣ, ἡ ΡΕΓΑΝΗ,
 ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ, ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ καὶ ὑπηρεταί).

KOPN. (πρὸς τὴν Γονερίλην).

Μὴ χάνεις καιρὸν· πήγαινε νὰ εὔρης τὸν ἄνδρα σου.
 Δεῖξέ του αὐτὸ τὸ γράμμα. Τὰ γαλλικὰ στρατεύματα

ἔφθασαν. — Πηγαίνετε σεις νὰ μοῦ εὑρετε τὸν Γλόστερ τὸν προδότην.

(Ἐξέρχονται τινες τῶν ὑπηρέτῶν).

ΠΕΓ. Νὰ τὸν κρεμάσῃς ἀμέσως !

ΓΟΝΕΡ. Νὰ τὸν τυφλώσῃς !

ΚΟΡΝ. Ἀφήσετέ τον εἰς τὴν ὀργήν μου. — Ἐδμόνδε, συνόδευσε τὴν ἀδελφήν μας. Καλλίτερα νὰ μὴν εἶσαι παρὼν τώρα ὅπου θὰ ἐκδικηθῶ τὸν προδότην τὸν πατέρα σου ! Παρακίνησε τὸν δοῦκα, ἐκεῖ ὅπου πηγαίνεις, νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ ταχύτερον. Εἰς τοῦτο καταγίνομαι κ' ἐγώ. Θὰ φροντίσω νὰ ἔχωμεν συχνὴν καὶ τακτικὴν συγκοινωνίαν. Ὑγίαινε, ἀγαπητὴ μου ἀδελφή. Εἰς τὸ καλόν, Γλόστερ.

(Εἰσέρχεται ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ).

Τί νέα ; Ποῦ εἶναι ὁ βασιλεὺς ;

ΟΣΒ. Τὸν ἐφυγάδουσ' ἀπ' ἐδῶ ὁ Γλόστερ. Εἰς τὴν θύραν ἱππῶται τὸν ἐπρόσμεναν, ἕως τριανταπέντε, καὶ μ' ἄλλους ἄρχοντας μαζὶ ἐπήγαν εἰς τὸ Δουβρον, ὅπου ἐλπίζουν φίλους των νὰ εὑρουν ὀπλισμένους.

ΚΟΡΝ. Τῆς ἀδελφῆς μου τ' ἄλογα ἐτοίμασε ἀμέσως.

ΓΟΝΕΡ. Ὑγίαινε, αὐθέντα μου, ὕγαινε, ἀδελφή μου !

(Ἀπέρχονται ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ καὶ ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ).

ΚΟΡΝ. Πηγαίνετε νὰ εὑρετε τὸν Γλόστερ τὸν προδότην ὅσῳ κλέπτῃν νὰ τὸν δέσετε κ' ἐμπρὸς μας φέρετέ τον !

(Ἐξέρχονται ὑπηρέται τινές).

Δὲν ἔμπορῶ εἰς θάνατον νὰ τὸν καταδικάσω, ἄφ' οὗ δὲν ἔχω πρόσχημα δικαιοσύνης κάπως,

ἀλλ' ἡ ὀργή μου ἔμπορεῖ νὰ κορεσθῇ ἀλλέως !

Ὁ κόσμος ἴσως μὲ μεμψήθῃ, ἀλλὰ νὰ μ' ἐμποδίσῃ δὲν ἔμπορεῖ! Ποιὸς ἔρχεται ; — Ἄ ! Ὁ προδότης εἶναι ! (Εἰσέρχονται ΥΠΗΡΕΤΑΙ ὀδηγῶντες τὸν ΓΛΟΣΤΕΡ).

ΠΕΓ. Ἐκεῖνος εἶναι ! — Ἄλεπού !

ΚΟΡΝ. Τὰ χέρια τ' ἀχαμνὰ του σφικτὰ νὰ τοῦ τὰ δέσετε !

ΓΛΟΣΤ. Ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς σας ; Εἶσθε ἔς τὸ σπίτι μου ἐδῶ μὴ τὸ ξεχνάτε, φίλοι.

Μὴ κάμτετε τὸ ἀδικον, ὦ φίλοι !

ΚΟΡΝ. Δέσετέ τον !

Ἄκουετε ;

ΠΕΓ. Σφικτὰ, σφικτὰ ! — Ἀναίσχυντε, προδότη ! (Οἱ ὑπηρέται δένουν τὰς χεῖρας τοῦ ΓΛΟΣΤΕΡ).

ΓΛΟΣΤ. Ὡ ἀσπλαγχνη, δὲν εἶμ' ἐγὼ προδότης.

ΚΟΡΝ. Δέσετέ τον ἐδῶ, ἐπάνω ἔς τὸ σκαμνί. Ἄχρειε θὰ σὲ μάθω . . . (Ἡ ΠΕΓΑΝΗ σπαράσσει τὴν γενειάδα τοῦ ΓΛΟΣΤΕΡ).

ΓΛΟΣΤ. Μὰ τοὺς θεοὺς, εἶν' αἰσχρὸς σου νὰ μοῦ τραβᾷς τὰ γένεια !

ΠΕΓ. Προδότη ! Δὲν ἐντρέπεσαι τὰς ἀσπραις σου τὰς τρίχες !

ΓΛΟΣΤ. Αἱ τρίχες, ὅπου μοῦ τραβᾷς ἀπ' τ' ἄσπρα μου τὰ γένεια,

θὰ ζωντανεύσουν, ἀσπλαγχνη, νὰ σὲ καταδικάσουν !

Ἐδῶ σὰς φιλοξένησα ! Τὰ ληστρικά σας χέρια

τὸν φίλον, ποῦ σὰς δέχεται, θὰ τὸν κατασπαράξουν ;

Τί θέλετε ;

KOPN. Νὰ μᾶς εἰπῆς τί γράμματα σοῦ ἦλθαν ἀπὸ τὸν Γάλλον :

PEΓ. Ἐάστερα ν' ἀποκριθῆς, διότι τὰ πάντα τὰ γνωρίζομεν.

KOPN. Τί συμφωνίας ἔχεις μὲ τὸν ἐχθρὸν, ποῦ ἔφθασε εἰς τὰ παρ' αὐτῶν μας ;

PEΓ. Εἰς τίνος χέρια ἔστειλες τὸν γέροντα ; — Ὅμιλοι !

ΓΛΟΣΤ. Ἐλαβα γράμματα ἐδῶ, αὐτὸ εἶν' ἡ ἀλήθεια· ἀλλὰ δὲν μ' ἐνοχοποιοῦν, κι' ἀπὸ ἐχθρὸν δὲν ἦλθαν, ἔρχοντ' ἀπὸ οὐδέτερον.

KOPN. ὦ πονηρέ !

PEΓ. ὦ ψεύτη !

KOPN. Καί ποῦ τὸν ἔστειλες τὸν Λήρ ;

ΓΛΟΣΤ. ὦ τὸ Δουῆρον.

PEΓ. ὦ Α ! ὦ τὸ Δουῆρον !

Καὶ πῶς τὸ ἔκαμες αὐτό ; Δὲν εἶχες προσταγὴν μας...

KOPN. Πῶς εἰς τὸ Δουῆρον ; — Ἄφες τον ν' ἀποκριθῆ εἰς τοῦτο.

ΓΛΟΣΤ. Δεμένον χειροπόδαρά μ' ἔχεις ἐδῶ ! Κτυπάτε !

PEΓ. ὦ τὸ Δουῆρον πῶς τὸν ἔστειλες καὶ διατί ;

ΓΛΟΣΤ. Διότι δὲν ἤθελα μὲ τ' ἄσπλαγχνα τὰ ἴσχυια σου νὰ βλέπω νὰ ξεριζώνῃς τὰ πτωχὰ, τὰ γέρικά του ἴσχυια ! Καὶ τὴν σκληρὴν σου ἀδελφὴν δὲν ἤθελα ν' ἀφήσω εἰς τὴν χρισμένην σάρκα του νὰ χώνῃ λύκου ἴσχυια ! Τὴν νύκτα τὴν δόλομαυρὴν, ἐποῦ ἡ τρικυμία ἔκτυποῦσε τὸ ἀσκέπαστο κεφάλι του, θαρροῦσες πῶς θὰ φουσκώσῃ ἡ θάλασσα ὡς τ' οὐρανοῦ τὰ ὕψη, νὰ σβήσῃ μὲ τὰ κύματα τὰ πυρωμέν' ἀστέρια !

Ἄλλὰ ἐπλήθαιν' ἡ βροχὴ ἀπὸ τὰ δάκρυά του !

Ἄν ἤρχοντο ὅς τὴν θύραν σου καὶ λύκοι νὰ οὐρλιάζουσαν τὴν νύκτα ἐκείνην τὴν φρικτὴν, ἔσον σκληρὴ κι' ἂν εἶσαι, θὰ ἐκράζεις ὅς τοὺς δούλους σου : ἀνοίξατε τὴν θύραν ! Ἄλλ' ὅμως ἡ Ἐκδίκησις θ' ἀπλώσῃ τὰ πτερά της ! Ὅτ' τὴν ἰδῶ τέτοια παιδιὰ νὰ τὰ πλακώσῃ . . .

KOPN. Ὅχι !

Ποτὲ σου δὲν θὰ τὸ ἰδῆς ! — Κρατεῖτε τὸ σκαμνὶ του. — Ἐγὼ μέσα ὅς τὰ ἴσχυια σου τὴν πτέρναν μου θὰ χῶσω ! 44

ΓΛΟΣΤ. Ὅποιος γηγάματα καλὰ ἐπιθυμῆ νὰ ἔχη, βοήθειά μου ! ὦ θεοί ! ὦ φρίκη !

PEΓ. Τὸνα ἴσχυια

ἀναγελᾷ τὸ ἄλλο του. Τυφλώσατε καὶ τ' ἄλλο.

KOPN. Ἐὰν ἰδῆς ἐκδίκησιν . . .

α' ΥΠΗΡ. Τὸ χέρι κάτω, αὐθέντα !

Ἀπὸ παιδι σ' ἐδούλευσα, ἀλλὰ ποτὲ ὡς τώρα τόσοσιν μεγάλην δούλευσιν δὲν σ' ἔκαμα, ὅπως τώρα, ποῦ ἰσχύρια τὸ χέρι σου !

PEΓ. Καὶ πῶς τολμᾷς, ὦ σκύλε !

α' ΥΠΗΡ. (πρὸς τὴν Ρεγάνην).

Ἄν εἶχες γένεια, σ' ἔκαμνα ἐγὼ ἐσένα τώρα νὰ τρέμῃ τὸ πηγούνι σου ! Τί θέλεις ;

KOPN. ὦ ἀχρεῖ !

(Ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ ὑπηρέτου ξιφῆρης).

α' ΥΠΗΡ. Τόπον λοιπὸν εἰς τὴν ἀργὴν, κι' ἄς γίνῃ ὅ, τι γίνῃ !

(Σύρε: τὸ ξίφος. Μάχονται. Τραυματίζεται ὁ KOPNOYΑΛΛΗΣ).

PEΓ. (πρὸς ἕτερον ὑπηρέτην).

Δὸς τὸ σπαθὶ σου. Ὁ αἰσχροὺς ἀντίστασιν θὰ κάμῃ ! (Τραυματίζει ὀπισθεν διὰ τοῦ ξίφους τὸν α' ὑπηρέτην).

α' ΥΠΗΡ. Μ' ἐσκότωσε ... Αὐθέντα μου, σοῦ μένει ἕνα ἔματι
νὰ τὸν ἰδῆς τί ἔπαθε ! "Ω ! . . .

"Αποβήταται .

KOPN.

Δὲν θὰ τὸν ἀφήσω
τίποτε ἄλλο νὰ ἰδῆ καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἔματι.

"Ἐξω, βρωμονερουλιασμά ! . . . Τί ἔγινε τὸ φῶς σου;

ΓΛΟΣΤ. Μαῦρα τὰ πάντα . . . σκοτεινά ! "Εδμόνδε μου, ποῦ εἶσαι;

"Ἐλα ἐδῶ, πάρε φωτιά, "Εδμόνδε, κ' ἐκδικήσου
αὐτὴν τὴν πράξιν τὴν φρικτὴν.

PEΓ.

Σῶπα, αἰσχροὲ προδότη !
Αὐτός, ποῦ κράζεις, σὲ μισεῖ ἀντὶ νὰ σὲ λυπάται.

Αὐτὸς μὰς ἐφανέρωσε τὰ ἔργα σου, προδότη !

ΓΛΟΣΤ. "Ω τῆς μωρίας μου ! Κ' ἐγὼ ἀδίκησα τὸν "Ἐδγαρ !

Θεοὶ μου, βοηθεῖτέ τον, καὶ συγχωρήσετέ με !

PEΓ. Τραβήξετέ τον ἀπ' ἐδῶ ! Πηγαίνετέ τον ἔξω,

κ' ἄς μυρισθῆ τὸν δρόμον του νὰ κρημισθῆ ἔς τὸ
Δουῆρον !

Πῶς εἶσαι, ὦ αὐθέντα μου ; Τί ἔπαθες ; τί ἔχεις :

KOPN. Μ' ἐπλήγωσε . . . Πηγαίνωμεν.—Πετάξετέ τον ἔξω

τὸν μαρὸν αὐτὸν τυφλόν ! Κι' αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ δούλου
τὸ πτώμα, νὰ τὸ ρίξετε ἔς τὴν κοπριὰν ἐπάνω.

Ρεγάνη, δὸς τὸ χέρι σου. Τὰ αἶματά μου τρέχουν.

Δὲν ἦτο τώρα ὁ καιρὸς νὰ πληγωθῶ, Ρεγάνη !

"Ἐξέρχεται ὁ KOPNOYΑΛΛΗΣ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ΡΕΓΑΝΗΣ.

Οἱ ὑπηρεταὶ λύουν τὰ δεσμά τοῦ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὀδηγοῦν
αὐτὸν ἔξω τῆς σκηνῆς).

β' ΥΠΗΡ. "Ἄν εἶν' ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ ἔχη καλὰ τέλη,

ἔ,τι κακὸν κ' ἂν φαντασθῆς τὸ κάμνω, δὲν μὲ μέλει!

γ' ΥΠΗΡ. Κι' ἂν πολυζήση καὶ ἰδῆ γηράματα ἐκείνη,
καλὴ γυναῖκα εἰς τὴν γῆν καμμιά δὲν θ' ἀπομείνῃ.
Θὰ γίνουν ἔλαις τέρατα !

δ' ΥΠΗΡ.

Πηγαίνωμεν κατόπι
ἀπ' τὸν τυφλὸν τὸν γέροντα. Ἐκείνον τὸν ζητιάνον
τὸν παλαδὸν νὰ εὐρωμεν, νὰ γίνῃ ὀδηγὸς του.

"Ἄν καὶ τρελλός, εἶν' ἱκανὸς νὰ κάμῃ ἔ,τι θέλεις.

γ' ΥΠΗΡ. Πήγαينه σύ. "Απὸ ξαντὸ κ' ἀπὸ αὐγοῦ ἀσπράδι
ἐγὼ θὰ κάμω ἀλοιφήν ν' ἀλείψω ταῖς πληγγαῖς του.
Νὰ ἐλεήσουν αἱ θεοὶ τὸν ἄτυχον τὸν γέρον !

"Ἐξέρχονται ἑκατέρωθεν.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

"Ἐξοχὴ ἄδενδρος.

ΕΔΓΑΡ (εἰσερχόμενος).

Καλλίτερα ἢ τύχη μου ἢ καταφρονημένη

παρὰ ἢ καταφρόνησις μὲ ψευτοκαλακίαν !

Τῆς Μοίρας τ' ἀπορριξιμὸς, ὅσον βαθεῖα κ' ἂν πέσῃ,
δὲν ἔχει τί νὰ φοβηθῆ κ' ἐνόσφ ξῆ ἐλπίζει.

"Ἡ ἀλλαγὴ πρὸς τὸ κακὸν ἀπ' τὰ καλὰ θὰ ἔλθῃ,
ἐνῶ ἀπ' τὰ χειρότερα ξανάρχονται τὰ γέλια.

Λοιπόν, καλῶς τὸν αὐλον ἀέρα π' ἀγκαλιάζω !

Καμμίαν χάριν δὲν χρωστᾶ, ἀέρα, ἔς τὴν πνοήν σου
ὁ δυστυχῆς, ποῦ τὸν φυσᾶς ἔς τῆς συμφορᾶς τὰ βάθη! . . .

(Εἰσεργεται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ, ὀδηγούμενος ὑπὸ χωρικοῦ ΓΕΡΟΝΤΟΣ).

Ποιός είναι; Ο πατέρας μου!... Ὅσων πτωχὸν ζητιᾶνον ἄλλος πτωχὸς τὸν ἐδηγεῖ!... ὦ κόσμε, κόσμε, κόσμε! Μ' αὐτὰ σου τὰ γυρίσματα κάμνεις νὰ σὲ μισοῦμεν, εἰδὲ ποῦ ἄφιν ἢ ζωὴ νὰ τὴν νικᾷ τὸ γῆρας!

ΓΕΡΩΝ Ἀγαπητὲ ἀθθέντα μου, εἶν' ὀγδοῆντα χρόνοι ἀφ' οὗ τὸν πατέρα σου κ' ἐσένα σὰς δουλεύω.

ΓΛΟΣΤ. Φύγε· νὰ φύγῃς, φίλε μου. Μὲ τὴν περίθαλψίν σου χωρὶς ἐμὲ νὰ ὠφελῆς, τὸν ἑαυτὸν σου βλάπτεις.

ΓΕΡΩΝ Ἀλλοίμονον! τὸν δρόμον σου δὲν θὰ τὸν βλέπησ μόνος.

ΓΛΟΣΤ. Δὲν ἔχω δρόμον νὰ ἰδῶ διὰ νὰ θέλω ἴματα.

Ὅταν τὰ εἶχα, ἴσκόναψα. Συχνὰ συμβαίνει τοῦτο, πολὺ συχνά, ἢ στέρησις νὰ εἶν' ὠφέλειά μας κ' ἀσφάλεια ἢ πτώχεια μας!— ὦ Ἐδγαρ, ὦ παιδί μου, σὺ, τῆς ὀργῆς μου τῆς τυφλῆς τὸ θυμὰ, ἀς ἴμποροῦσα νὰ σὲ ἰδῶ ψηλαφητὰ, καὶ θάλεγα πῶς βλέπω!

ΓΕΡΩΝ. Τί εἶν' αὐτός; Ποιός εἶν' ἐκεῖ;

ΕΔΓΑΡ (καθ' ἑαυτὸν).

Θεοί, θεοὶ μεγάλοι!

Καὶ ποῖος δύναται νὰ ἴπῃ: «Χειρότερα δὲν ἔχει;»

Ποτέ, ποτέ, χειρότερα δὲν ἦμουν ἀπὸ τώρα!

ΓΕΡΩΝ Εἶν' ὁ ζητιᾶνος ὁ τρελλός, ἀθθέντα μου.

ΕΔΓΑΡ (καθ' ἑαυτὸν).

Καὶ ἔμωσ

ἴσως μοῦ μέλλει νὰ ἰδῶ χειρότερ' ἀπὸ τοῦτο.

Δὲν ἦλθαν τὰ χειρότερα, ἐνόσω ζῆ κανέναν καὶ γλώσσαν ἔχει νὰ εἰπῇ: Χειρότερα δὲν ἔχει!

ΓΕΡΩΝ (πρὸς τὸν Ἐδγαρ).

Τί δρόμον παίρνεις, ἄνθρωπε;

ΓΛΟΣΤ.

Τί εἶν' αὐτός; Ζητιᾶνος;

ΓΕΡΩΝ Εἶναι ζητιᾶνος καὶ τρελλός.

ΓΛΟΣΤ.

Ὀλίγον νοῦν θὰ ἔχῃ,

ἀλλέως δὲν ἐζήτευσ. Εἰς τὴν ἀνεμοζάλην τὴν χθεσινὴν ἀπήντησα τὴν νύκτα ἕνα τέτοιον καὶ εἶπα μέσα μου: Ἴδού ὁ ἄνθρωπος! Σκοῦληκι!... Καὶ μ' ἦλθε τότε εἰς τὸν νοῦν ὁ υἱός μου· ἀλλ' ὁ νοῦς μου ἀκόμη τὸν ἐχθρεύετο... Τὰ ἔμαθα κατόπιν... Ἡμᾶς μᾶς ἔχουν εἰ θεοὶ ὅσων τὰ παιδιά ταῖς μυγῆαις· τὸ ἔχουν διασκέδασιν νὰ παίρνουν τὴν ζωὴν μας!

ΕΔΓΑΡ (καθ' ἑαυτὸν).

Πῶς τάχασε τὰ ἴματα του;— Τέχνη κακὴ ποῦ εἶναι νὰ κάμνῃ τις τὸν παλαδὸν ἐνώπιον τῆς λύπης!

Κ' εἰς ἄλλους βάρος γίνεται καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

(Πρὸς τὸν Γλόστερ).

Νὰ σ' εὐλογῆσουν οἱ θεοὶ!

ΓΛΟΣΤ.

Εἶν' ὁ γυμνὸς ἐκεῖνος;

ΓΕΡΩΝ Μάλιστα, ἀθθέντα μου.

ΓΛΟΣΤ.

Λοιπὸν φύγε καὶ ἄφησέ με.

Μιὰς ὥρας δρόμον ἀπ' ἐδῶ ἢ δύο πρόφθασέ μας ἔς τοῦ Δουβρου τὴν διεύθυνσιν. Ἄν θέλῃς νὰ μοῦ δεῖξῃς τὴν παλαιὰν ἀγάπην σου, ἔπως σοῦ λέγω κάμε, καὶ φέρε τι νὰ σκεπασθῇ αὐτός ὁ γυμνωμένος. Αὐτὸν θὰ πάρω ὀδηγόν.

ΓΕΡΩΝ

Εἶναι τρελλός, ἀθθέντα.

ΓΛΟΣΤ. Τρελλοὶ τυφλοὺς νὰ ὀδηγοῦν εἶναι ἡ ὥρα τώρα.

Κάμε αὐτό, ποῦ σοῦ ζητῶ, ἢ ἔπως θέλεις κάμε, πλὴν φύγε, σὲ παρακαλῶ.

ΓΕΡΩΝ

Πηγαίνω να τοῦ φέρω
ἀνθρωπινὰ φορέματα, κι' ἄς γίνῃ ἔτσι γίνῃ!

(Ἀπέργεται).

ΓΛΩΣΤ. Ποῦ εἶσαι σύ; Ἔλα ἐδῶ.

ΕΔΓΑΡ

Ἄ! ὁ τρελλὸς κρυώνει!
(Καθ' ἑαυτόν).

Δὲν ἤμπορῶ. Δὲν δύναμαι νὰ προσποιούμαι πλέον!

ΓΛΩΣΤ. Ἔλα ἐδῶ ἐσύ, γυμνέ.

ΕΔΓΑΡ (καθ' ἑαυτόν).

Ἄς κρύπτωμαι ἀκόμη!

(Πρὸς τὸν Γλόστερ).

ὦ! Τὰ αἵματωμένα σου ἄμματα! Οἱ θεοὶ νὰ σοῦ τὰ
εὐλογήσουν!

ΓΛΩΣΤ. Ἡξεύρεις τὸν δρόμον τοῦ Δούβρου;

ΕΔΓΑΡ Ἡξεύρω καὶ τὸν δρόμον καὶ τὸ μονοπάτι, μέσ' ἀπὸ
φραγαλὸς κ' ἐπάνω ἀπὸ χανθάκια. Ὁ καυμένος ὁ τρελ-
λὸς ἀπὸ τρομάρα τὰ ἔχασε. Οἱ θεοὶ νὰ σὲ φυλάγουν,
καλῆς μάνας υἱέ, ἀπὸ τὰ βρωμοδαιμόνια. Ὁ καυμέ-
νος ὁ τρελλὸς εἶχε πέντε δαιμόνια μέσα του, ἔλα μαζί
καὶ τὰ πέντε! Οἱ θεοὶ νὰ σ' εὐλογήσουν, αὐθέντα! 45

ΓΛΩΣΤ. Πάρε αὐτό μου τὸ πουγγί σύ, ἐξευτελισμένε
ἀπ' τὴν ὀργὴν τῶν οὐρανῶν καὶ τὴν καταδρομὴν των.
Ἄς γίνῃ ἡ δυστυχία μου ἐλάφρωσις ὀδική σου.
Αὐτὸ νὰ εἶναι πάντοτε, θεοί, τὸ θέλημά σας!
Ἐκεῖνος ὅπου χαίρεται καὶ ἡδονὰς καὶ πλοῦτη,
καὶ ἔσα τοῦ χαρίζετε θαρρεῖ πῶς τὰ ὀρίζει
καὶ οὔτε θέλει νὰ ἰδῇ ἐκεῖ, ποῦ δὲν τὸν καίει,
τὴν δύναμίν σας, ὦ θεοί, κ' ἐκεῖνος ἄς τὴν νοιώσῃ,

ὥστε μὲ μοῖρασμα σωστὸν νὰ παύσῃ ἡ ἀδικία
κι' ἔτσι εἶναι ἀρκετὸν νὰ ἔχη ὁ καθένας!—

Ἡξεύρεις τὸ Δούβρον;

ΕΔΓΑΡ

Μάλιστα, αὐθέντα.

ΓΛΩΣΤ.

Ἐκεῖ πέρα

εἶν' ἕνας βράχος ὑψηλός, ποῦ γέρνει τὸ κεφάλι
καὶ βλέπει κάτω χαμηλὰ τὸ πέλαγος μὲ φρίκην.
Ἐκεῖ, ἔς τὴν ἀκρὴ τοῦ κρημνοῦ νὰ μ' ὀδηγήσῃς θέλω,
κ' ἐγὼ τὴν δυστυχίαν σου θὰ σοῦ τὴν ἐλαφρώσω
μὲ χάρισμα βαρύτεμον ποῦ ἔχω νὰ σοῦ δώσω.
Δὲν μοῦ χρειάζεται ὀδηγός, ὅταν ἐκεῖ μὲ φέρῃς.

ΕΔΓΑΡ Δός μου τὸ χέρι. Ὁ τρελλὸς ἐκεῖ θὰ σ' ὀδηγήσῃ.
(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἐξωθὲν τοῦ μεγάρου τοῦ δουκὸς τῆς Ἀλβανίας.

(Εἰσέρχονται ἐξ ἑνὸς ἡ ΓΟΡΕΡΙΑΗ καὶ ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ, ἐξ ἀντιθέτου
δὲ τῆς σκηνῆς μέρος ὁ ΟΣΒΑΛΔΟΣ).

ΓΟΝΕΡ. Ἐδμόνδε, καλῶς ὤρισες! Ὁ ἀγαθὸς μου ἄνδρας
πῶς νὰ μὴν ἔλθῃ ἀπορῶ νὰ μᾶς προὔπαντήσῃ;
(Πρὸς τὸν Ὀσβάλδον).

Ποῦ εἶναι ὁ αὐθέντης σου;

ΟΣΒ.

Κυρία, εἶναι, μέσα,
ἀλλ' ἔγιν' ἄλλος ἄνθρωπος. Τὸ φθάσιμον τοῦ Γάλλου
τοῦ εἶπα, κ' ἐμειδίασε· τοῦ εἶπα πῶς θὰ ἔλθῃς,
καί, τόσον τὸ χειρότερον, ἐκεῖνος ἀπεκρίθη.
Καὶ ὅταν τοῦ ἀνέφερα ὅτι ὁ Γλόστερ εἶναι

προδότης, κι' ἔτι φέρθηκε ἐντίμως ὁ Ἐδμόνδος,
ἀνέητον μ' ἐφώναζεν ἐκείνος, καὶ μοῦ εἶπεν
ἔτι τὰ πράγματα ἐγὼ ἀνάποδα τὰ λέγω.
Ἐκεῖνα ὅπου ἔπρεπε νὰ τὸν λυποῦν τ' ἀρέσει,
καὶ ἔλα τὰ εὐχάριστα δυσάρεστα τὰ βλέπει.

ΓΟΝΕΡ. (πρὸς τὸν Ἐδμόνδον).

Μεῖνε λοιπὸν ἐσὺ ἐδῶ. Ἡ ἀνανδρὴ ψυχὴ τοῦ
δὲν ἔχει τόλμην μέσα της! Νὰ αἰσθανθῆ δὲν θέλει
τὸ ἀδικεῖν, πού ἔπρεπεν αὐτὸς ν' ἀντιπληρώσῃ!
Τὰ λόγια, πού ἀλλάξαμεν ἔς τὸν δρόμον, κι' αἰ εὐχαί μας,
ἴσως θὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ πληρωθοῦν, Ἐδμόνδε.
Τώρα νὰ φύγῃς! Πήγαινε νὰ εὕρῃς τὸν γαμβρόν μου.
Ἐσέν' ἄς κάμῃ στρατηγὸν καὶ στρατεύμ' ἄς σηκώσῃ!
Πάγω ἔς τὸν ἄνδρα μου κι' ἐγὼ τὰ ἔπλα νὰ τοῦ πάρω,
καὶ νὰ τοῦ δώσω νὰ κρατῆ ἔς τὰ χέρια τοῦ τὴν ρόκαν!
Αὐτὸς ὁ δοῦλος ὁ πιστὸς θὰ εἶναι ἔς τὰ κρυφά μας,
κι' ἴσως συντόμως πρόσκλησιν ἐρωτικὴν σὲ φέρῃ,
ἂν δὲν ψιφῆς τὸν κίνδυνον, ἔπου ὑπάρχει κέρδος.
Φόρεσ' αὐτό, καὶ σιωπή.

(Τῷ δίδει ταινίαν ἐκ τοῦ φορέματος αὐτῆς).

Τὴν κεφαλὴν σου κλίνει.

(Τὸν ἀσπάζεται).

Ἄν ἤμποροῦσε τὸ φιλὶ αὐτὸ νὰ ὀμιλήσῃ,
ἔς τοὺς Οὐρανοὺς θὰ ἔκαμνε νὰ πεταχθῆ ἢ καρδιά σου!
Ἐννόησέ με! Πήγαινε.

ΕΔΜ.

ΓΟΝΕΡ. Φίλε μου!

Ἐδικὸς σου ὡς τὸν τάφον!

(Ἀπέρχεται ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ).

Τί διαφορά ἀπ' ἄνδρα ἕως ἄνδρα!
Ἐσὺ τ' ἀξίζεις κύριος μίᾳς γυναικὸς νὰ εἶσαι,
κι' ἐκεῖνος, πού τοῦ ἔπρεπε ὁ δοῦλός μου νὰ εἶναι,
εἶναι ὁ ἄνδρας μου!

ΟΣΒ.

Ἰδοῦ, κυρία μου, ὁ δοῦλας.

(Εἰσέρχεται ὁ ΔΟΥΞ τῆς ΑΛΒΑΝΙΑΣ).

ΓΟΝΕΡ. Ἦτον καιρὸς πού ἤξιζα πλειότερον νομίζω.

ΔΟΥΞ ΑΛΒ. Ὡ Γονερίλη, αὐτ' αὐτὴν τὴν σκόνην δὲν ἀξίζεις,
πού τοῦ ἀνέμου ἢ πνοῆ φυσᾶ ἔς τὸ πρόσωπόν σου!
Ὡς πού θὰ πᾶς; Καὶ πού φραγμὸς νὰ σ' ἐμποδίσῃ πλέον,
ἀφοῦ ἐπεριφρόνησες καὶ τὸν γεννητόρά σου!
Ἄν ἀποκόψῃς τὸ κλαδί ἀπ' τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου,
ὅπου βυζάνει τὸν χυμὸν, θὰ μαραθῆ!

ΓΟΝΕΡ.

Ὡ! Φθάνει!

Ν' ἀκούω τὰ βαρύνομαι τ' ἀνόητα ρητὰ σου.

ΔΟΥΞ ΑΛΒ. Νοῦν κι' ἀρετὴν ὁ ποταπὸς ὡς ποταπὰ τὰ ἔχει.
Μόνον ἔς ταις βρώμαῖς ἡδονὴν ὁ βρωμερὸς θὰ εὕρῃ!
Τί εἶν' αὐτό, πού κάμετε, σεις, . . . ὄχι θυγατέρες,
τίγρεις!—Τί κατωρθώσετε κι' αἱ δύο;—Τὸν πατέρα,
τὸν γέροντα τὸν σεβαστόν, πού τ' ἄσπρα τοῦ τὰ γένεια
κι' ἀρκούδαις θὰ τὰ ἔγλειφαν, —ὦ φρίκη, ὦ αἰσχρότης!—
ἐσεῖς τὸν ἐτρελλάνετε!—Ἄλλὰ ὁ ἀδελφός μου
πῶς τὸ ὑπέφερεν αὐτὸ ἐκεῖνος, ἄνδρας, ἀρχων . . .
καὶ ὑστερ' ἀπὸ τόσας του εὐεργεσίας;—Ὅχι,
ἐὰν ἀγγέλους οἱ θεοὶ δὲν στείλουν νὰ παιδεύσουν
τόσον φρικτὰ ἐγκλήματα, θὰ καταντήσουν πλέον
οἱ ἄνθρωποι νὰ τρώγονται ἔς τὸ ἀναμεταξύ των,
ἴσων τοῦ πελάγους τέρατα!

ΓΟΝΕΡ.

ὦ ἄνδρα χωρὶς αἵμα,
 ἐσύ, ποῦ ἔς τὰ ραπίσματα τὰ μάγουλα προστύνεις,
 κ' ἔμπρός ἔς τὴν καταφρόνησιν τὴν κεφαλὴν σου σκύπτεις,
 καὶ ἴματα εἰς τὸ μέτωπον δὲν ἔχεις νὰ χωρίζῃς
 τοῦ τελειῶν ὑπομονή, ποῦ ἢ τιμὴ ἀρχίζει!

Ἐσὺ ποῦ δὲν τὸ ἐννοεῖς, ὅτι μωρία εἶναι

νὰ ἐλεῆς ἓνα κακόν, ἐὰν ἢ τιμωρία

ἐπρόλαβε τὸ ἐγκλήμα! — Ποῦ εἶν' τὰ τύμπανά σου;

Σκεπάζει τὴν βουδὴν μας γῆν τοῦ Γάλλου ἢ σημάια,

ἢ περικεφαλαία του τὸ κράτος σου τρομάζει,

κ' ἐν τούτοις, ἄνθρωπ' ἀγαθέ, σταύρωνε σὺ τὰ χέρια,

καὶ κάθου κλαῖς: « Διὰ τί, ἄχ, διὰ τί νὰ ἔλθῃ! »

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Νὰ ἢ εἰκὼν σου, Σατανά! ὦ! Ἡ φρικτὴ μορφή σου
 εἰς μιὰν γυναῖκα φαίνεται ἀκόμη φρικτοτέρα!

ΓΟΝΕΡ. Ἀνόητε!

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Κρύψου καλὰ! Μὴ προδοθῆς τί εἶσαι.

Μὴ λάθῃς σχῆμα τέρατος! — Ἄν ἤθελα ν' ἀφήσω

αὐτὰ τὰ χέρια τὴν φωνὴν τοῦ αἵματος ν' ἀκούσουν,

θὰ ἔξεσιζαν τὴν σάρκα σου ἀπὸ τὰ κόκκαλά σου!

Ἄλλ' ἔχεις σχῆμα γυναικός. Αὐτὸ σὲ προστατεύει,

κι' ἄς εἶσαι δαίμονας!

ΓΟΝΕΡ. Νὰ δά! Τί ἄνδρας ὅπου εἶσαι!

(Εἰσέρχεται εἰς ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ).

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Τί νέα;

ΑΓΓΕΛ. ὦ αὐθέντα μου, ἀπέθανε ὁ δούκας!

Τὸν σκότωσ' ἕνας δούλος του ἐκεῖ ὅπου τὸν Γλόστερ

ὁ δούκας τὸν ἐτύφλωνε!

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Ἐτύφλωσε τὸν Γλόστερ!

ΑΓΓΕΛ. Δούλον τὸν εἶχε ἀπὸ παιδί, — ἀλλ' ὁ θυμὸς τὸν ἤγαρε
 κ' ἐτόλμησε ν' ἀντισταθῆ μετὰ τὸ σπαθί ἔς τὸ χέρι
 ἔς τὴν πρᾶξιν τοῦ κυρίου του. Ὁ δούκας ἀφρισμένος
 ὤρμησε τότε καὶ νεκρὸν τὸν ἄφησε ἔς τὸν τόπον.
 Ἄλλ' εἶχε πάρει τὴν πληγῆν κ' ἐκαίνοσ, ποῦ κατόπιον
 τοῦ ἔφερε τὸν θάνατον.

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Μὲ τοῦτο μαρτυρεῖτε
 ὦ ἐπουράνιοι κριταί, ὅτ' εἶσθ' ἐκεῖ ἐπάνω
 καὶ γρήγορα παιδεύετε ἔς τὴν γῆν τὰ κρίματά μας. —

ὦ Γλόστερ! Τοῦ ἐτύφλωσε τὸ ἓνα ἴματι εἶπες;

ΑΓΓΕΛ. ὦ! καὶ τὰ δύο, αὐθέντα μου! — ἔς τὸ γράμμ' αὐτό,
 κυρία,

ἀπόκρισίν σου ἄμεσον προσμέν' ἢ ἀδελφῆ σου.

(Τῆ ἔγχειρίζει ἐπιστολήν).

ΓΟΝΕΡ. (καθ' ἑαυτήν).

Αὐτὸ μ' ἀρέσει ἐξ ἑνός! Ἄλλ' ὅμως εἶναι χίρρα

ἐκείνη, καὶ πλησίον τῆς τὸν ἔχει τὸν Ἐδμόνδον.

Τὰ σχέδιά μου ἠμπορεῖ αὐτὸ νὰ τ' ἀνατρέψῃ

καὶ νὰ κρημνίσῃ ὅλα μου τὰ ὄνειρα. Ἐξ ἄλλου,

πολὺ πικρὰ τὰ νέα του δὲν εἶναι ὅτ' ἐμένα.

(Πρὸς τὸν Ἀγγελιαφόρον).

Θὰ στείλω τὴν ἀπάντησιν ἔς ὀλίγον.

(Ἐξέρχεται).

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Κι' ὁ Ἐδμόνδος

ποῦ ἦτον, ἐνῶ ἔβγαζαν τὰ ἴματα τοῦ πατρός του;

ΑΓΓΕΛ. Συνώδευσεν τὴν δούκισσαν ἐδῶ.

ΛΟΥΕ ΑΛΒ. Ἐδῶ δὲν ἦλθε.

ΑΓΓΕΛ. Σὺ τὸν δρόμον τὸν ἀπήνητῃς κ' ἐπέστρεφεν, αὐθέντα.

ΔΟΥΞ ΑΛΒ. Γνωρίζει το κακούργημα ;

ΑΓΓΕΛ.

Αυθέντα, τὸ γνωρίζει.

Ἐκείνος τὸν ἐπρόδωσε. Καὶ ἔφυγ' ἐπὶ τούτου,
διὰ νὰ μὴν ἐμποδισθοῦν εἰς τὴν ἐκδίκησίν των.

ΔΟΥΞ ΑΛΒ. (καθ' ἐαυτόν).

᾽Ω Γλόστερ, εἴμ' ἐδῶ ἐγώ ! Τὴν ἀφοσίωσίν σου
᾽ς τὸν βασιλέα μας, ἐγὼ θὰ σοῦ τὴν ἀνταμιψῶ,
ἐγὼ διὰ τὰ ᾽μάτια σου ἐκδίκησιν θὰ πάρω !—
Ἔλα, ὦ φίλε, νὰ μοῦ ᾽πῆς καὶ ἕτι ἄλλο ᾽ξεύρεις.
(᾽Απέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Τὸ γαλλικὸν στρατόπεδον παρὰ τὸ Δοῦθρον.

(Εἰσέρχονται ὁ KENT καὶ εἷς ΙΠΠΟΤΗΣ).

KENT Πῶς ἐπέστρεψε τόσον ἐξαφνικὰ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ; Ἦξεύρεις τὸν λόγον ;

ΙΠΠΟΤ. Εἶχεν ἀφήσει κάτι ἀτελείωτον εἰς τὸ βασιλείον του, καὶ ἀφοῦ ἦλθεν ἐδῶ τὸ ἐσυλλογίσθη. Ἦτο πρᾶγμα σοβαρὸν καὶ ἐπικίνδυνον, καὶ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ ἴδιος νὰ τὸ κάμῃ.

KENT Καὶ ποῖον ἄφησε στρατηγὸν εἰς τὸν τόπον του ;

ΙΠΠΟΤ. Τὸν στρατάρχην τῆς Γαλλίας, τὸν Λεφάρ.

KENT Καὶ ἀπέδειξε τὴν λύπην τῆς ἡ βασιλίσσης, ὅταν τῆς ἔδωκες τὰ γράμματα ;

ΙΠΠΟΤ. Τὰ ἔλαβ' ἀπ' τὸ χέρι μου, τ' ἀνέγνωσεν ἐμπρὸς μου, καὶ ποῦ καὶ ποῦ ἐστάλαξε ἓνα μεγάλο δάκρυ ᾽ς τὰ εὐμορφά τῆς μάγουλα. Ἐνόμιζες πῶς θέλει

κ' ἐπάνω εἰς τὴν λύπην τῆς βασιλίσσης νὰ εἶναι ;
κ' ἡ λύπη δὲν ὑπῆκουε, ἀλλ' ἐπαναστατοῦσε
κ' εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ἤθελε νὰ βασιλεύῃ μόνη.

KENT ᾽Ω ! Ἐταράχθηκε πολὺ ;

ΙΠΠΟΤ.

Ἔως ἐκεῖ ποῦ πρέπει.

Ἦτον ὡσάν νὰ πολεμοῦν Ἐπομονὴ καὶ Λύπη,
ποῖα νὰ τὴν κάμῃ νὰ φανῆ ὄραιοτέρ' ἀκόμη.

Ἦλιον δὲν εἶδες μὲ βροχὴν ; Πλέον ὄρατα ἦσαν
τὰ δάκρυα ποῦ ἔχυνε μαζί μὲ χαμογέλια.

Ἐκεῖνα τὰ χαμόσυνα χαμογελάσματα τῆς,
ποῦ ἔβλεπεσ καὶ ἔλαμπαν ᾽ς τὰ δροσερά τῆς χεῖλη,
ἔλεγες ὅτι ἀγνοοῦν τί εἶχε εἰς τὰ ᾽μάτια.

Καὶ ἔσταζαν τὰ δάκρυα, ᾽σάν μέσ' ἀπὸ διαμάντια
μαργαριτάρια ! ⁴⁶ Βέβαια, ἀν ἦτο νὰ στολιζῆ
ἡ λύπη κάθε πρόσωπον, καθὼς τὸ ἰδικόν τῆς,
τότε θὰ ἦτο λατρευτὸν κειμήλιον ἡ λύπη !

KENT Κ' ἐρώτησιν δὲν ἔκαμε ;

ΙΠΠΟΤ.

Μίαν φορὰν ἡ δύο

βαθειὰ βαθειὰ ἐστέναζε καὶ εἶπε, « ᾽Ω πατέρα ! »
ὡσάν νὰ τῆς ἐπλάκωνε ἡ λέξις τὴν καρδιάν τῆς.

« ᾽Ω ἀδελφαί μου, ἔκραξε, ὦ ! ἦτο ἐντροπὴ σας !

» ὦ Κέντ ! Πατέρα ! Ἀδελφαί ! ᾽Σ τὴν τρικυμίαν μέσα,
» τὴν νύκτα ! Τότε, ποῦ λοιπὸν ὑπάρχει εὐσπλαγχνία ! »

Καὶ ἀπὸ τὰ οὐράνια τὰ ᾽μάτια τῆς ἐχύθη

τ' ἀγίασμα καὶ ἔβρεξε τοὺς ἀναστεναγμούς τῆς.

Κ' ἐπῆγγε μέσα νὰ κρυφθῆ μονάχη μὲ τὴν λύπην. ⁴⁷

KENT Ἦ ἄστρα ἐκεῖ ᾽ς τοὺς οὐρανοὺς μορφώνουν τὴν ψυχὴν μας !

Τ' ἄστρα ! Εἰδὲ νὰ γεννηθοῦν ἀδύνατον θὰ ἦτο

τόσον ἀνόμοια παιδιὰ ἀπ' τὸ αὐτὸ ζευγάρι !

Τὴν εἶδες, τῆς ὀμίλησες κατόπιν ;

ΙΠΠΟΤ. Δὲν τὴν εἶδα.

KENT Ἦτο πρὶν φύγη ὁ βασιλεὺς ;

ΙΠΠΟΤ. Ὅχι· κατόπιν ἦτο.

KENT Ὁ Λήρ, ὦ φίλε, εἶν' ἐδῶ—ἐλευνὸς καὶ μαῦρος !

Εἶν' ὄρατις ποῦ συνέρχεται καὶ ἔξερει τί συμβαίνει,
ἀλλὰ τὴν θυγατέρα του νὰ τὴν ἰδῆ δὲν θέλει.

ΙΠΠΟΤ. Καὶ διατί ;

KENT Ἡ ἐντροπή τὸν ἐμποδίζει, φίλε,
διότι ἦτον ἀδικος. Ἔως καὶ τὴν εὐχὴν του
ἀρνήθηκε ἔς τὴν κόρην του, τὴν ἐδιώξε ἔς τὰ ξένα
νὰ εὔρη τύχη, ἔδωκε τὰ δικαιώματά της
ἔς τὰς ἀκαρδαίς της ἀδελφαίς. Αὐτὰ τὸν φαρμακεύουν,
τὸν καίουν νὰ τὰ σκέπτεται καὶ τὸν ἀπομακρύνουν
ἀπὸ τὴν Κορδηλίαν του.

ΙΠΠΟΤ. Δυστυχησμένος γέρος !

KENT Ποῦ εἶναι τὰ στρατεύματα τῶν δυὸ δουκῶν, γνωρίζεις;

ΙΠΠΟΤ. Μάλιστα· ἐξεστράτευσαν.

KENT Καλά. Μαζὶ μου ἔλα

νὰ σ' ὀδηγήσω εἰς τὸν Λήρ, κ' ἐκεῖ νὰ σὲ ἀφήσω
νὰ τὸν προσέχης. Χρεωστῶ νὰ κρύπτωμαι ἀκόμη,
ἀλλ' ἔταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ μάθης ποῖος εἶμαι,
δὲν θὰ τὸ ἔχης ἐντροπήν, ἂν μ' ἐδειξες φίλιαν.

(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἐντὸς οἰκονῆς ἐν τῷ γαλλικῷ στρατοπέδῳ.

(Εἰσέρχονται ἡ ΚΟΡΔΗΛΙΑ, ὁ ΙΑΤΡΟΣ, οἱ ἀξιωματικοὶ
καὶ στρατιῶται).

ΚΟΡΔ. Ἐμεινος εἶν', ἀλλοίμονον ! Ἐξῶ φρενῶν τὸν εἶδαν
νὰ τρέχῃ, σὺν τῷ πέλαγος τὸ ἀξαγριωμένον,
καὶ δυνατὰ νὰ τραγουδῇ, ἀνθροστεφανωμένον
μὲ ἔλα τ' ἀγρία φυτὰ π' ἀνθίζουν ἔς τὰ χωράκια. 48

(Πρὸς ἀξιωματικόν).

Στείλ' ἕνα λόχον, —πρόσταξε ἔς τὸν κάμπον νὰ σκαλίσουν
ἔς τὰ στάχυα μέσα τὰ ἴψηλά, κ' ἐδῶ νὰ μοῦ τὸν φέρουν.

(Ἐξέρχεται ὁ ἀξιωματικός).

(Πρὸς τὸν ἰατρὸν).

Ἀνθρώπου τέγγη δύναται τὸν νοῦν του νὰ ἰατρεύσῃ ;
Ὅ,τι κι' ἂν ἔχω τῶδιδα εἰς ἕποιον μοῦ τὸν σώσῃ !

ΙΑΤΡΟΣ Ὑπάρχει τρόπος νὰ σωθῇ. Τῆς φύσεως, κυρία,
τροφὸς εἶν' ἡ ἀνάπαυσις. Νὰ ἡσυχάσῃ πρέπει.
Ἄλλ' ὑπάρχουν βότανα καλὰ ν' ἀποκοιμίσουν
κι' ἀπελπισμένα βλέφαρα.

ΚΟΡΔ. Κρυφὰ εὐλογημένα,
ὦ σεῖς δυνάμεις μυστικαὶ μέσα ἔς τὴν γῆν κρυμμέναι,
φυτρώστε μὲ τὸ δάκρυ μου, ἀνακουφίστετέ μου
αὐτοῦ τοῦ γέρου τοῦ καλοῦ τὰ πάθη. —Εὑρετέ τον
μὴ τύχη κ' εἰς τὴν τρέλλαν του θελήσῃ ν' ἀφανίσῃ
τὴν ὑπαρξίν του, ποῦ ὁ νοῦς δὲν διευθύνει πλέον.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ (επισπεύμενος).

Τὸ στράτευμα τῶν Βρεττανῶν πρὸς τὰ ἐδῶ προβάλλει,
κυρία.

ΚΟΡΑ. Τὸ ἐγνώριζα καὶ εἰμ' ἐτοιμασμένη
νὰ τοὺς δεχθῶ! — Πατέρα μου, ἐδῶ ἂν εἶμαι τώρα,
τὸ ἄδικον ποῦ σ' ἔγινε μ' ἐκίνησε νὰ ἔλθω.
Ὁ ἄνδρας μου, ὁ βασιλεὺς ὁ κραταιὸς τῶν Γάλλων,
ἐλέησε τὰ δάκρυα καὶ τὴν βαθειάν μου λύπην.
Δὲν τὰ κινεῖ τὰ ὄπλα μας τὸ φούσκωμα τῆς δόξης·
ἀγάπη μόνον τὰ κινεῖ, ἀληθινὴ ἀγάπη,
ἀγάπη, καὶ τὰ δίκαια τοῦ γέροντος πατρός μας!
Ν' ἀξιωθῶ νὰ τὸν ἰδῶ, ν' ἀκούσω τὴν φωνήν του!
(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Θάλαμος ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Γλόστερ.
(Εἰσέρχονται ἡ ΡΕΓΑΝΗ καὶ ὁ ΟΣΒΑΛΛΟΣ).

ΡΕΓ. Ὡστ' ἐξεστράτευσε λοιπὸν ὁ δούκας;
ΟΣΒ. Ναί, κυρία.
ΡΕΓ. Κ' ἐπήγγε εἰς τὸν πόλεμον κι' ὁ ἴδιος;
ΟΣΒ. Ναί, κυρία.
ἀλλ' ὅμως χωρὶς ὄρεξιν. Ἡ ἀδελφή σου εἶναι
ὁ ἄνδρας ὁ ἀληθινός!
ΡΕΓ. Προτοῦ ἀναχωρήσῃ
μαζί του δὲν ὠμίλησε διόλου ὁ Ἐδμόνδος;
ΟΣΒ. Ὁχι, κυρία μου.
ΡΕΓ. Ἄλλὰ, τί ἄρα γε νὰ γράψῃ
ἢ ἀδελφή μου εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα ἔς τὸν Ἐδμόνδον; 49

ΟΣΒ. Δὲν ἔξερῶ.
ΡΕΓ. Ἐφυγε ἀπ' ἐδῶ διὰ σπουδαίους λόγους.
Ἄφου τὸν ἀπετύφλωσαν τὸν Γλόστερ, ἦτο λάθος
νὰ τὸν ἀφήσουν καὶ νὰ ζῆ. Ὅπου κι' ἂν πάγῃ τώρα,
λυποῦνται ὅσοι τὸν ἰδοῦν κι' ὀργίζονται μαζί μας.
Τοῦ δὲ Ἐδμόνδου ὁ σκοπός, ἐὰν δὲν σφάλω, εἶναι
ἔς τὸν ἄθλιον πατέρα του νὰ δείξῃ εὐσπλαγχνίαν,
κι' ἀπὸ τὴν μαύρην του ζωὴν νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.
Πρὸς τούτους θέλει νὰ ἰδῇ τὸ στράτευμα τοῦ Γάλλου.
ΟΣΒ. Τρέχω κατόπιν του λοιπὸν, τὸ γράμμα νὰ τοῦ δώσω.
ΡΕΓ. Τὸ στράτευμά μας αὔριον θὰ ξεκινήσῃ. Μείνε·
μὴ φύγῃς. Ἐπικίνδυνον κατήνησαν οἱ δρόμοι.
ΟΣΒ. Δὲν ἤμπορῶ. Τὴν προσταγὴν νὰ ἐκτελέσω πρέπει
ποῦ μ' ἔδωσ' ἡ κυρία μου.
ΡΕΓ. Τί θέλει καὶ τοῦ γράφει;
Τὸ μῆνυμά της διατί μὲ λόγια δὲν τὸ εἶπε;
Ἦ! Τρέχει . . . Δὲν ἤξεύρω τί, ἀλλ' ὅμως κάτι τρέχει.
Φίλος μου εἶσαι. Ἄφησε τὸ γράμμα της ν' ἀνοίξω.
ΟΣΒ. Χίλιαις φοραῖς καλλίτερα, κυρία . . .
ΡΕΓ. Τὸ γνωρίζω.
Δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της. Πολὺ καλὰ τὸ ἔξερῶ.
Κι' ἀκόμη τώρα ὕστερα ποῦ ἦτον ἐδῶ πέρα,
κάτι ἀλλόκοταις ματιαῖς κ' ἐκφραστικὰ σημεῖα
εἰς τὸν Ἐδμόνδον ἔκαμνε. Γνωρίζεις τὰ κρυφὰ της!
ΟΣΒ. Ἐγώ, κυρία!
ΡΕΓ. Ἐεῦρω γὼ ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγω.
Ἴδου λοιπὸν. Τὰ λόγια μου καλὰ σημείωσέ τα.
Ὁ ἄνδρας μου ἀπέθανε. Ἐγὼ καὶ ὁ Ἐδμόνδος

εἴμεθα σύμφωνοι. Αὐτὸς ἀνήκει εἰς ἐμένα
καὶ ὄχι ἔς τὴν κυρίαν σου. Ἐνοησέ τα τ' ἄλλα.
Εἶπέ τα κ' εἰς τὸν ἴδιον² ἐὰν τὸν ἀνταμώσης.
Καὶ ὅταν ἡ κυρία σου ἀκούσῃ ὅσα λέγω,
τὸν νοῦν τῆς ἔς τὸ κεφάλι τῆς ἐλπίζω νὰ τὸν ἔχη.
Πήγαινε τώρα ἔς τὸ καλὸ. Κι' ἂν τὸν τυφλὸν προδότην
τὸν εὕρῃς εἰς τὸν δρόμον σου, μὴ λησμονήσῃς ὅτι,
ὅποιος τοῦ κόψῃ τὴν ζωὴν ἀνταμοιῶν θὰ λάβῃ.

ΟΣΒ. Ἄς ἦτο νὰ τὸν εὕρισκα, καὶ ἦθελ' ἀποδείξει
μὲ τίνος μέρος εἶμ' ἐγώ!

ΡΕΓ.

Καλά. Καλή σου ὥρα!

(Ἀπέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ἐξοχὴ παρὰ τὸ Δοῦθρον.

(Εἰσέρχονται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὁ ΕΔΓΑΡ ἐνδεδυμένοι ὡς χωρικός).

ΓΛΟΣΤ. Κοντεύομεν νὰ φθάσωμεν ἔς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου;

ΕΔΓΑΡ. Τὴν ράχην ἀναβαίνομεν. Τὴν κούρασιν δὲν νοιόθεις;

ΓΛΟΣΤ. Μοῦ φαίνεται ὀλόϊσα.

ΕΔΓΑΡ Ἀνήφορος μεγάλος!

Νά, τοῦ πελάγους ἡ βοή. Ἀκούεις;

ΓΛΟΣΤ. Δὲν ἀκούω.

ΕΔΓΑΡ Ὡς φαίνετ' ἀδυνατίσαν κι' αἱ ἄλλαι σου αἰσθησεις
ἀφ' ὅτου ἐτυφλώθηκες.

ΓΛΟΣΤ. Αὐτὸ θὰ εἶναι ἴσως.

Μοῦ φαίνεται πῶς ἠλλαξε ὡς κ' ἡ φωνή σου τώρα,
κ' εὕρισκω καὶ τὴν φράσιν σου καὶ τὰ νοήματά σου
καλλίτερ' ἀπ' τὰ πρῶτά σου.

ΕΔΓΑΡ

Ἐχεις μεγάλον λάθος.

Εἰς τίποτε δὲν ἠλλαξε, παρὰ ἔς τὴν φορεσίαν μου.

ΓΛΟΣΤ. Καὶ ἔμως, ὅσῳ νὰ ἐμιλῆς καλλίτερα νομίζω.

ΕΔΓ. Ἐλα. Ἐμπρός! Ἐφθάσαμεν. Μὴ προχωρεῖς!... Τί φρίκη!

Μοῦ φέρεται ζάλην ἀπ' αὐτὸ τὸ ὕψος νὰ κυττάζω.

Τὰ μαυροπούλια φαίνονται κ' οἱ κόρακες ὅσῳ ζήναις
ποῦ ἀποκάτω μας πετοῦν καὶ σχίζουσιν τὸν ἄερα.

Μαζώνει ἕνας κρίταμα καταμεσῆς ἔς τὸν βράχον.

Δύσκολη τέχνη! Ἀπ' ἐδῶ μικρὸν μικρὸν τὸν βλέπω.

Ὅσῳ ποντίκια φαίνονται ἔς τὴν ἄμμον οἱ ψαράδες.

Καὶ ἕνα θεοκάρabo ἀγκυροβολημένον

κάτω ἐκεῖ, μοῦ φαίνεται ὡσάν νὰ εἶναι βάρκα,

καὶ ὅσῳ φελλὸν τὴν βάρκα του τὴν διακρίνω μόλις.

Ἐδῶ ἐπάνω ἡ βοή δὲν φθάνει τῶν κυμάτων,

ποῦ σπάνουν ἔς τὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ βράζουν ἔς τὰ χα-

[λίκια

τ' ἀμέτρητα κι' ἀναίσθητα. — Δὲν ξαναδλέπω κάτω,

μὴ μοῦ γυρίσῃ ἡ κεφαλή καὶ ζαλισθῇ τὸ φῶς μου

καὶ πέσω κατακέφαλα!

ΓΛΟΣΤ. Βάλε μ' ἐκεῖ ποῦ στέκεις.

ΕΔΓΑΡ Δός μου τὸ χέρι σου ἐδῶ. Ἀκόμη ἕνα βῆμα

κ' εἶσαι ἔς τὴν ἄκρην τοῦ κρημνοῦ. Δὲν ἠθελα νὰ κάμω

αὐτὸ ἐδῶ τὸ πῆδημα διὰ τὸν κόσμον ἔλον!

ΓΛΟΣΤ. Μὴ μὲ κρατεῖς! — Νά, φίλε μου, κι' ἄλλο πουγγί

[σοῦ δίδω.

Μέσα ἐδῶ διαμαντικὸ θὰ εὕρῃς, ποῦ ἀξίζει

νὰ τὸ χαρῆ κάθε πτωχός. Καὶ οἱ θεοὶ κ' αἱ Μοῖραις

νὰ δώσουν καλορρίζικον τὸ δῶρόν μου νὰ εἶναι.

Πήγαινε τώρα μακριά. Ἀποχαιρέτισέ με.

Παρακαλῶ ν' μακρυνθῆς· ν' ἀκούσω ἔτι φεύγεις.

ΕΔΓΑΡ Ὁρα καλή, αὐθέντα μου!

(Προσποιεῖται ὅτι ἀπομακρύνεται).

ΓΛΟΣΤ. Εἰς τὸ καλὸ, παιδί μου!

ΕΔΓΑΡ (καθ' ἑαυτόν).

Μὲ τὴν ἀπελπισίαν του ἄς παίξω, νὰ τὸν σώσω.

ΓΛΟΣΤ. Ὡ παντοδύναμοι θεοί! Τὸν κόσμον ἀπαρνοῦμαι,

κ' ἐδῶ, χωρὶς παράπονον, ν' ἀποτινάξω θέλω

ἐνώπιόν σας τὸ βαρὺ τῆς συμφορᾶς φορτίον!

Ἐὰν μοῦ ἦτο δυνατόν ἀκόμη νὰ τὸ σέρνω.

χωρὶς νὰ τρέχω κίνδυνον νὰ ἐπαναστατήσω

ἔς τὰ κραταῖα κ' ἀκλόνητα, θεοί, θελήματά σας,

θὰ ἄφινα ν' ἀποκαῆ καὶ μόνον του νὰ σήσῃ

τῆς μισητῆς μου τῆς ζωῆς τὸ ἄθλιον φυτῆλι!

Ἄν εἶν' ὁ Ἐδγαρ ζωντανός, ὦ! προστατεύετέ τον!...

Υγίαινε!

ΕΔΓΑΡ Ὁρα καλή!

Ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ, φρονῶν ὅτι ἴσταται ἀληθῶς ἐπὶ βράχου,
ὄρμᾳ ὅπως κρημνισθῆ, πέπτει δὲ κατὰ γῆς).

Ἀλλὰ ἡ φαντασία

μὴ ἔξαφνα τὸν θησαυρὸν τοῦ κλέψῃ τῆς ζωῆς του,
ἀφοῦ τὴν θέλει τὴν κλοπὴν καὶ ἡ ζωὴ αὐτῆ του!...

Ἄν ἦτον ὅπου τὸ θαρρεῖ, θὰ ἦτο ἴπεθαμένος.

(Πλησιάζων πρὸς τὸν Γλόστερ καὶ μεταβάλλων φωνήν).

Εἶσαι νεκρὸς ἢ ζωντανός; Αἰ ἄνθρωπε! ἀκούεις;

Δὲν ὀμιλεῖς; (Μὴ ἔφυγεν ἀλήθεια ἡ ζωὴ του!—

Ἄ! ὄχι· ζῆ!) Ποιὸς εἶσαι σύ;

ΓΛΟΣΤ.

Ὡ! ἄφες ν' ἀποθάνω.

ΕΔΓΑΡ Πρέπει νὰ εἶσαι ἢ πτερόν ἢ πάχη ἢ ἀέρας.

Νὰ κρημνισθῆς ἀπὸ ἐκεῖ, ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὕψος
χωρὶς νὰ σπάσῃς ὅσων αὐγὸ καὶ τρίμματα νὰ γίνῃς!

Ἄλλ' ἀναπνέεις!— Ἄυλον τὸ σῶμά σου δὲν εἶναι.—

Πληγὴν δὲν ἔχεις! Ὀμιλεῖς! Δὲν εἶσαι σκοτωμένος!

Δέκα κατάρτια ὑψηλὰ, τὸ ἐν ἐπάνω ἔς τ' ἄλλο,

τὸ ὕψος ὅπου ἔπεσες δὲν ἔμποροῦν νὰ φθάσουν.

Θαῦμα νὰ εἶσαι ζωντανός! Ὀμιλήσέ μου πάλιν.

ΓΛΟΣΤ. Ἀλήθεια ἕμως ἔπεσα ἢ ὄχι;

ΕΔΓΑΡ

Ἄπ' ἐπάνω

ἀπ' τοῦ φρικτοῦ αὐτοῦ κρημνοῦ τὴν κορυφήν. Ἰδέ τὴν!

Ὅυτε ν' ἀκούσῃς ἔμπορεῖς οὔτε νὰ διακρίνης

ἐκεῖ ἐπάνω τὸ πουλί, ἔσον κ' ἂν λαρυγγίξῃ.

Γόρνα κ' ἰδέ!

ΓΛΟΣΤ.

Ἄλλοίμενον! Δὲν ἔχω πλέον ἴμια.

Κι' αὐτὸ τὸ καταφύγιον ἢ συμφορὰ δὲν τόχει,

τὸ τέλος τῆς νὰ δύναται ἔς τὸν θάνατον νὰ εἶρῃ!

Κι' ὅμως θὰ ἦτο δι' αὐτὴν παρηγορία κάπως,

ἂν τοῦ τυράννου τὴν ὀργὴν ἔμποροῦσε ν' ἀποφύγῃ

καὶ τὸ σκληρόν του θέλημα νὰ τοῦ τὸ ματαιώσῃ.

ΕΔΓΑΡ Δός μου τὸ χέρι σου ἐδῶ. Σήκω! Καλά! Πῶς εἶσαι;

Εἶναι τὰ πόδια σου γερά; Τὰ νοιώθεις; Σὲ σηκώνουν;

ΓΛΟΣΤ. Εἶμαι καλά. Καλλίτερα ἀπ' ὅσον θέλω εἶμαι.

ΕΔΓΑΡ Ἀνθρώπου νοῦς δὲν τὸ χωρεῖ! Ὅσον τὴν κορυφήν τοῦ
βράχου

τί πράγμα ἦτο, κ' ἔφυγεν ὀλίγον πρὶν νὰ πέσῃς;

ΓΛΟΣΤ. Ἐνας ζητιάνος δυστυχῆς.

ΕΔΓΑΡ

Κάτω ἐδῶ πού ἤμουν,
τὰ μάτια του τὰ ἔδλεπα ὅταν δύο πανσελήνους,
καὶ μύταις χίλιαις ἔδλεπα καὶ κέρατα στρημμένα
πού ὅταν τὴν φουσκοθάλασσα ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἴκονοῦσαν.
Ἦτο δαυμόνιον αὐτός, καλότυγέ μου γέρε,
καὶ ἔχε χάριν ἔς τοὺς θεούς, ἐποῦ τὸ ἔχουν δόξαν
νὰ κάμνουν ὅσα οἱ θνητοὶ ἀδύνατα τὰ ἔχουν.
Ἐκεῖνοι σ' ἐπροφύλαξαν!

ΓΛΟΣΤ.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι τώρα! —
Εἰς τὸ ἐξῆς μ' ὑπομονὴν τὴν λύπην θὰ σηκῶνω,
ὡς που νὰ κράξῃ μόνῃ της Ἀρκεῖ, καὶ ν' ἀποθάνῃ!
Τὸ πρᾶγμ' αὐτὸ πού ἔλεγες, δι' ἄνθρωπον τὸ εἶχα.
Συχνὰ τὴν λέξιν Σατανᾶς ἐπρόφερον. — Ἐκεῖνος
εἰς τὸν κρημνὸν μ' ὠδήγησε.

ΕΔΓΑΡ

Ἐπίσπεται ὁ ΛΗΡ περιβεβλημένος ἄνθη ἄγρια).

Ποιὸς εἶν' αὐτὸς πού ἐρχεται; Χαμένα θὰ τὰ ἔχῃ!
Δὲν μαρτυροῦν σωστὰ μυαλὰ τὰ συγυρίσματά του.

ΛΗΡ Ὅχι! Δικαίωμα κανεὶς δὲν ἔχει νὰ μ' ἐγγίξῃ,
κι' ἄς ἔκοψα καὶ νόμισμα! Διότι ἐγὼ εἶμαι
ὁ βασιλεὺς!

ΕΔΓΑΡ

Ὡ θεάμα, πού τὴν καρδιὰν ξεσχίζει!

ΛΗΡ Ὅς πρὸς τοῦτο ἡ φύσις ὑπερβαίνει τὴν τέχνην. — Πάρε
σὺ αὐτὰ τὰ χρήματα. Εἶναι ὁ ἀρραβωνιάς σου. Αὐτὸς
ἐδῶ κρατεῖ τὸ τόξον του ὅταν σκιάχτρο⁸⁰. Τέντωσέ το
μῖαν ὀργυιὰν σωστήν... Κύτταξε ἐκεῖ. Ἐνας ποντικὸς!
Σιγά, σιγά! Τώρα θὰ τὸν πιάσω μὲ κομμάτι ψημένο

τυρί. — Νὰ τὸ χειρόφτι μου. Θὰ τὸ ρίξω εἰς τὰ μούτρα
ἐνὸς γίγαντος! — Τί ἔγιναν οἱ στρατιωταὶ μου; . . .
Ἄ! Πῶς ἐπέταξε τὸ πουλάκι! Ἐς τὸ σημάδι, ἔς τὸ
σημάδι! . . . Αἶ, σὺ, τὸ σύνθημα!

ΕΔΓΑΡ Μαντζουράνα.

ΛΗΡ Καλὸς! Πέρα!

ΓΛΟΣΤ. Τὴν γνωρίζω αὐτὴν τὴν φωνήν.

ΛΗΡ Ἄ! Γονερίλι! καὶ μὲ ἄσπρα γένεια! . . . Μ' ἐκκ-
λόπιαναν ὅταν τὰ σκυλιὰ, καὶ μοῦ ἔλεγαν ὅτι ἔχω
ἄσπραις τρίχες, προτοῦ ἀκόμη φυτρώσουν αἱ μαύραις.
Νὰ μοῦ λέγουν ναὶ καὶ ὄχι εἰς ὅ, τι ἔλεγα, νὰ μοῦ
λέγουν καὶ ναὶ καὶ ὄχι μαζί, δὲν ἤθελε πολλὴν θεο-
λογίαν. Ὅταν ἦλθεν ἡ βροχὴ καὶ μ' ἐμούσκουσε, καὶ
ὁ βορειᾶς μ' ἔκαμε νὰ τρίξω τὰ δόντια, καὶ ὁ κεραι-
νὸς δὲν μὲ ὑπήκουε νὰ σιωπήσῃ, τότε τοὺς ἐμυρίσθηκα
τί πράγματα ἦσαν! Πηγγαίνετε ἔς τὸ καλὸ! Μοῦ ἔλε-
γαν εἰσι ψεύματα! Μοῦ ἔλεγαν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι τὸ πᾶν.
Ψεύματα! Οὔτε τὸν παροξυσμὸν δὲν ἤμπορῶ νὰ νι-
κῶσω.

ΓΛΟΣΤ. Τὴν ἐνθυμοῦμαι τὴν φωνήν. Τὴν ἤκουσα... Δὲν εἶναι
ὁ βασιλεὺς;

ΛΗΡ

Ναί, βασιλεὺς ἀπ' τὴν κορφήν ἔς τὰ νύχια!
Πῶς τρέμουν εἰσι, κύτταξε, τὸ μάτι ἂν γουρλώσω...
Αὐτὸν ἐδῶ τὸν συγχωρῶ. Τί ἔχει καμωμένον;
Μοιχείαν! Πήγαιν' ἀπ' ἐδῶ! Δὲν θὰ σὲ θανατώσω.
Νὰ θανατώνει' ὁ μοιχὸς! Μήπως τὸ ἴδιον πρᾶγμα
δὲν κάμνει κ' ἡ χρυσόμυγα καὶ ὁ μικρὸς σπουργίτης;
Ἄς σμίγουν καὶ ἄς χαίρωνται! Ὁ νόθος υἱὸς τοῦ Γλόστερ

ἦτο καλλίτερο παιδί ἀπ' ταῖς ὀδικαῖς μου κόραις,
ταῖς κόραις ποῦ ἀπέκνησα εἰς νόμιμα σεντόνια.
Ἐμπρός, πορνεῖα, δούλευε, καὶ θέλω στρατιώτας!...
Τὴν βλέπεις τὴν ἀρχόντισσαν ἐκείνην; Νὰ τὴν βλέπης
νομίζεις ὅτι χαμηλὰ θὰ εἶναι κρύα, χιόνι.
Τὴν λέξιν μόνον «ἠδονή» ἀν τύχη καὶ ἀκουσθῆ,
σοῦ κάμνει τὴν ἐνάρτετην καὶ σκύπτει τὸ κεφάλι.
Ἄλλὰ καὶ γάτους ξεπερνᾷ καὶ ἄλογα βαρβάτα!
Γυναικες εἶναι μοναχὰ ἀπὸ τὴν μέσην κι' ἄνω,
ἔς τὰ κάτω εἶναι Κένταυροι! Εἰς τοὺς θεοὺς ἀνήκει
ἕως τὴν μέσην τὸ κορμί! Ὡς τὸν διάβολον τὰ κάτω!
Ἐκεῖ ἔναι σκότος, κόλασις καὶ ζεμητᾶ καὶ καιεῖ.
Ἐκεῖ θειάφι καὶ καπνὸς καὶ βρώμα καὶ σαπίλα!...
Πούφ, πούφ, ψοῦχι! Φαρμακοπώλη, δός μου μίαν οὐγ-
γιάν μόσχον νὰ μυρίσω τὴν φαντασίαν μου. Νὰ
χρήματα.

ΓΛΟΣΤ. ὦ! δός μου τὸ χέρι σου νὰ τὸ φιλήσω.

ΑΗΡ

Στάσου.

Νὰ τὸ σκουπίσω πρόσωπον. Μυρίζει ἀνθρωπίλαν.

ΓΛΟΣΤ. Ἐλευινή καταστροφή! Κι' ὁ μέγας τοῦτος κόσμος
θὰ κατακτῆται ἔς τὸ μηδὲν ἐπίσης! — Μὲ γνωρίζεις:

ΑΗΡ. Τὰ ἐνθυμοῦμαι τὰ ἴματα σου. Τί μὲ ἀλλοιθωρίζεις;
Ὅ, τι θέλεις κάμε, τυφλὲ Ἐρωτα, δὲν μὲ πιάνεις! Δὲν
ἔρωτεύομαι ἐγώ! — Διάβασε αὐτὸ ἐδῶ. Κύτταξε πῶς
τὸ ἔγραφα. Εἶναι πρόσκλησις εἰς μονομαχίαν.

ΓΛΟΣΤ. Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸ ἴδῶ, κι' ἂν ἦτον ἕνας ἄλλιος
τὸ κάθε γράμμα.

ΕΔΓΑΡ

Ἄν κανεῖς μοῦ τὸ ἐδιγγεῖτο

δὲν θὰ τὸ ἴστευα ποτέ. Τὸ βλέπω, κι' ἡ καρδιά μου
ραγίζει ἀπ' τὴν λύπην τῆς.

ΑΗΡ

Ἀνάγκωσέ το. λέγω,

ΓΛΟΣΤ. Μὲ τ' ἄδεικ μου τὰ βλέφαρα;

ΑΗΡ ὦ, ὦ! Λοιπὸν εἴμεθα ἴσα κι' ἴσα! Χωρὶς ἴματα ἔς τὸ
κεφάλι καὶ χωρὶς χρήματα ἔς τὸ πουργί! Σοῦ ἐδά-
ρουναν τὰ ἴματα καὶ σοῦ ἐλάφρωσε τὸ πουργί! Καὶ
ὅμως βλέπεις πῶς τρέχει ὁ κόσμος!

ΓΛΟΣΤ. Τὸ βλέπω ψηλαφητᾶ.

ΑΗΡ Τρελλὸς εἶσαι; Δὲν χρειάζονται ἴματα διὰ νὰ βλέπῃ
κανεῖς πῶς τρέχει ὁ κόσμος. Βλέπε μὲ τ' αὐτιά σου!
Ἴδὲ πῶς ὑβρίζει ἐκεῖνος ὁ κριτής τὸν κακόμοιρον ἐκεῖ-
νον τὸν κλέπτην. Ἄκουσε νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ κρυφά:
Ἄλλαξέ τους θέσιν, καὶ εἰπέ μου ἔπειτα, ἂν ἔμπορῆς,
ποῖος εἶναι ὁ κριτής καὶ ποῖος ὁ κλέπτης. — Εἶδες
ποτέ σου ζητιάνον νὰ τοῦ γαυγίξῃ μανδρόσκυλος;

ΓΛΟΣΤ. Ναί, αὐθέντα μου.

ΑΗΡ Καὶ νὰ φεύγῃ τὸν σκύλον ὁ πτωχός; Ἄν τὸν εἶδες,
εἶδες τὴν εἰκόνα τῆς ἐξουσίας. Ὁ σκύλος εἶναι εἰς
ὑπούργημα, καὶ τὸν ὑπακούουν.—

Ἄχρειε χωροφύλακα, τὸ χέρι μὴ σηκώνεις
τὸ ἀσπλαγγχόν σου! Τί κτυπᾷς αὐτὴν ἐκεῖ τὴν πόρνην;
Καλλίτερα τὴν ράχην σου νὰ μοῦ ξυλοκοπήσῃς!
Ἐνῶ τῆς δίδεις ραδισμοὺς διὰ τὸ πταίσιμόν τῆς,
ἐπιθυμοῖς κι' ὀρέγεσαι νὰ ἔπταιες μαζί τῆς!

Ἄν κρεμασθῇ ὁ σπάταλος, ὁ τοκογλύφος πταίει!
Μέσ' ἔς τὰ κουρέλια θὰ φανῇ κάθε μικρὴ κακία
ἀλλὰ τὸ πᾶν σκεπάζεται μὲ γούνας καὶ στολίδια!

Τὸ ἐγκλημα μὲ μάλαμμα ἀπ' ἔξω σκέπασέ το,
 κ' ἐπάνω του συντρίβεται τοῦ Νόμου τὸ κοντάρι
 χωρὶς αὐτὸ νὰ ἐγγιγθῆ. Κουρέλια φέρεσέ το,
 καὶ μ' ἔνα τσάκνο τὸ τρυπᾶ κι' ὁ νάνος πέρα πέρα!
 Κανείς δὲν εἶναι ἔνοχος! Κανείς, κανείς σοῦ λέγω.
 Κανείς δὲν πταίει! Ὅλους των ἐγὼ τοὺς δικαίωνω.
 Ἄκουσ' ἐμένα· ἐπειδὴ τὴν δύναμιν τὴν ἔχω,
 ἐὰν κανείς κατηγορῆ, τὸ στόμα νὰ τοῦ κλείσω.
 Βάλε 'ς τὰ ῥάτια σου ὑαλιά, καὶ ὅταν τὸν δημοκόπον
 κάμε πῶς βλέπεις κάθε τί, καὶ τίποτ' ἂν δὲν βλέπῃς.—
 Ἔλα ἐδῶ! Ἔλα ἐδῶ! Τὸ ῥόδημά μου ὄγαλε.

Τράβα καλά! Τράβα καλά! Τὴν δύναμιν σου βάλε!

ΕΙΔΓΑΡ Τί ἀνακάτωμα καὶ νοῦ καὶ ἀσυναρτησίας!

Νοῦς μέσ' 'ς τὴν τρέλλαν!

ΛΗΡ Ἄκουσε· ἂν θέλῃς νὰ μὲ κλαύσῃς,
 πάρε τὰ ῥάτια μου, ἐσύ. Γνωρίζω ποῖος εἶσαι,
 Σὲ λέγουν Γλόστερ. Χρεωστεῖς ὑπομονὴν νὰ ἔχῃς.
 Μὲ κλαύματα ἐρχόμεθα 'ς τὸν κόσμον. Δὲν τὸ ἔξεύρεις;
 Ἀπὸ τὴν πρώτην τὴν στιγμήν ποῦ μυρισθῆ ἄερα,
 βογκᾶ καὶ κλαίει τὸ παιδί.—Νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω.
 Τὴν διδασχὴν μου ἄκουσε:

ΓΛΟΣΤ.

Ἄλλοίμονον! Τί θλιψίς!

ΛΗΡ Ὄρηνοῦμεν, ὅταν μᾶς γεννοῦν διὰ τὸν λόγον, ὅτι
 μὲ λύπην μας ἐρχόμεθα εἰς τοῦτο τῆς μωρίας
 τὸ θέατρον τ' ἀπέραντον... ὦ! τί ὠραῖος σκούφος! ⁵¹
 Τί φοβερόν στρατήγημα κανείς νὰ καλλιγῶσῃ
 τὸ ἵππικόν του μὲ αὐτὸ τὸ ὕφασμα τοῦ σκούφου!...
 Θέλω νὰ γίνῃ δοκιμὴ. Καὶ ὅταν τοὺς πλακῶσω

μὲ τ' ἄλογά μου τοὺς γαμβροὺς ἐκαίνοὺς, ... σκότωνέ τους
 καὶ σκότωνε καὶ σκότωνε!

(Εἰσέρχεται ΑΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ μετὰ στρατιωτῶν).

ΑΕΙΩΜ.

Ἐκαίνος εἶναι! Νὰ τοὺς!

Συλλάθετέ τον!—Ἡ καλή, ἡ ἀκριδὴ σου κόρη,
 αὐθέντα μου...

ΛΗΡ

Δὲν εἶν' ἐδῶ κανείς νὰ μὲ γλυτώσῃ;

Αἰχμάλωτός σας;... Ἔγινα τὸ παίγιον τῆς Τύχης!
 Καλὰ φερθῆτέ μου ἐσεῖς, καὶ θὰ πληρώσω λύτρα.—
 Ἔχω πληγῆν εἰς τὰ μυαλά. Χειρουργοὺς φέρετέ μου.

ΑΕΙΩΜ. Θὰ ἔχῃς ὅ,τι ἀγαπᾷς.

ΛΗΡ

Ποῦ εἶν' οἱ ἄνθρωποι μου;

Κατάμονον μὲ ἄφησαν; ὦ! εἶναι τοῦτο πράγμα
 νὰ κάμῃ κάθε ἄνθρωπον νὰ κλαίῃ καὶ νὰ κλαίῃ,
 ὡς ποὺ τὰ ῥάτια του τὰ δυὸ νὰ γίνουν ποιτιστήρια,
 τὴν σκόνην τοῦ καλοκαιριοῦ νὰ τὴν κατακαθίξουν!

ΑΕΙΩΜ. Καλὲ αὐθέντα μου...

ΛΗΡ

Ἄλλὰ γενναῖα θ' ἀποθάνω!

Ὅσάν γαμβρός! Θὰ εἶμ' ἐγὼ χαρούμενος!... Ἐλάτε!
 Εἶμαι ὁ Λήρ, ὁ βασιλεὺς! Τὸ ἔξεύρετε, παιδιά μου;

ΑΕΙΩΜ. Ναι, εἶσαι σὺ ὁ βασιλεὺς κ' ἡμεῖς πιστοὶ σου δοῦλοι.

ΛΗΡ Ὅστε δὲν ἐχαθήκαμεν ἀκόμη! Ἐλάτε λοιπόν, νὰ τρέ-
 ξωμεν, κι' ὅποιος μὲ πιάσῃ! Σά, σά, σά, σά! ⁵²

(Ἐξέρχεται τῆς σκηνῆς τρέχων. Ἐπονταί στρατιῶται).

ΑΕΙΩΜ. Φρικτὸν κανείς νὰ τὸ ἴδῃ 'ς τὸν πλέον τιποτένιον,
 ἀλλ' ὅταν εἶναι βασιλεὺς... δὲν τὸ ἐκφράζουσι λόγια!
 Μιὰ κόρη σ' ἔμεινε, ὦ Λήρ, κι' αὐτὴ ἐξαγοράζει

ὅσας κατάρτας ἤξιζε νὰ δώσης εἰς τὴν φύσιν
διὰ τὰ ἄλλα σου παιδιᾶ.

ΕΛΓΑΡ Σὲ χαιρετῶ, ἀθθέντα.

ΑΕΙΩΜ. Ὁρα καλή. Τί ἀγαπᾷς;

ΕΛΓΑΡ Παρακαλῶ, ἀθθέντα,
εἰπέ μου, ἂν ἀκούεται τότε θὰ γίνῃ ἡ μάχη;

ΑΕΙΩΜ. Τὸ πρᾶγμα εἶναι φανερόν. Ὅπ' ἔχει αὐτὶ τ' ἀκούει.

ΕΛΓΑΡ Παρακαλῶ, εἶναι κοντὰ τὸ στρατεύμα τὸ ἄλλο;

ΑΕΙΩΜ. Κοντὰ, καὶ ἕλον προχωρεῖ. Ὅπου κι' ἂν εἶναι φθάνει.

ΕΛΓΑΡ Τόσον νὰ ἔξυρω ἤθελα. Σ' εὐχαριστῶ.

ΑΕΙΩΜ. Ἀκόμη

εἶν' ἡ βασίλισσα ἐδῶ. Νὰ μένη ἔχει λόγους.

Ἄλλ' ὁ στρατός μας προχωρεῖ ἔμπρός.

ΕΛΓΑΡ Εὐχαριστῶ σε.

(Ἀπέρχεται ὁ ΑΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ).

ΓΛΟΣΤ. Ὄ! Ἄς μοῦ κόψουν τὴν ζωὴν τὰ ἰδικά σας χέρια,
θεοὶ μου πολυεὐπλαγγνοὶ! Μὴ ὁ κακὸς μου δαίμων
μὲ ξαναβάλῃ εἰς πειρασμόν καὶ πάλιν ν' ἀποθάνω
πρὸ τοῦ νὰ τὸ θελήσετε.

ΕΛΓΑΡ Καλή εὐχή, πατέρα!

ΓΛΟΣΤ. Φίλε καλέ, παρακαλῶ, εἰπέ μου ποῖος εἶσαι;

ΕΛΓΑΡ Ἐνας πτωχὸς ἀπ' τὴν ὀργὴν τῆς Τύχης δαμασμένος,
ἕνας ποῦ τὸν ἐμάλαξαν τὰ πάθη καὶ οἱ πόνοι
καὶ συμπονεῖ τοὺς δυστυχεῖς.—Ἐλα, τὸ χέρι δός μου,
νὰ σ' εὔρω καταφύγιον.

ΓΛΟΣΤ. Ὄ! τῶν θεῶν ἡ χάρις
τὰ ὅσα μ' ἔκαμες, διπλᾶ νὰ σοῦ τ' ἀνταποδώσῃ!

(Εἰσέρχεται ὁ ΟΣΒΑΛΛΟΣ.)

ΟΣΒ. Προκηρυγμένε! Σ' ἐπικα! Τὴν τύχην μου θὰ κάμῃ
τ' ὀφθαλμοὶ κεφάλι σου. Ἐπλάσθηκ' ἐπὶ τοῦτου!

Γέρο προδότη, γρήγορα τὴν προσευχὴν σου κάμε,
κ' εἶναι συρμένο τὸ σπαθὶ ποῦ θὰ σὲ θανατώσῃ!

ΓΛΟΣΤ. Ὄ! Ἄς κτυπήσῃ δυνατὰ τὸ εὐσπλαγγνὸν σου χέρι.
(Ὁ ΕΛΓΑΡ ἀνίσταται.)

ΟΣΒ. Καὶ πῶς, ἀθθάδη χωρικέ, τολμᾷς ἐνὸς προδότη
ἐσὺ νὰ γίνῃς βοηθός; Φύγε ἀπ' ἐδῶ, μὴ τύχῃ
καὶ σοῦ καλλίγ' ἡ Μοῖρὰ του κ' ἐσένα! Ἄφησέ τον!
Μὴ τοῦ κρατεῖς τὸ χέρι του, σοῦ λέγω!

ΕΛΓΑΡ Δὲν τ' ἀφίνω,
ἂν δὲν μοῦ ἴῃς τὸ διατί!

ΟΣΒ. Ἀμέσως ἀφησέ τον,
ἢ σὲ σκοτώνω, κνώδαλον!

ΕΛΓΑΡ Τράβα ἔμπρός, κύριε, καὶ ἀφησε τοὺς πτωχοὺς νὰ
περάσουν. Ἄν ἦτο νὰ κόπτουν ζωαῖς τὰ παγεῖα λό-
για, θὰ τὴν εἶχα χαμένην τὴν ἰδικήν μου ἐδῶ καὶ δέκα
πέντε ἡμέραις. Ἐλα, μακρὰ ἀπὸ τὸν γέρο, εἰ δὲ μὴ,
τώρα δοκιμάζω ἂν εἶναι τὸ καύκαλό σου δυνατώτερο
ἀπὸ τὸ ραβδί μου. Σοῦ τὸ λέγω παστρικά!

ΟΣΒ. (σύρων τὸ ξίφος).
Ἐξω, κοπρόσκυλο!

ΕΛΓΑΡ Ὁὰ σοῦ σπάσω τὰ ὀδόντια! Κόπιασε! Δὲν φοβοῦμαι
ταῖς σπαθιαῖς σου!

(Μάχονται. Ὁ ΕΛΓΑΡ διὰ τοῦ ροπαλοῦ αὐτοῦ καταβάλλει
τὸν ΟΣΒΑΛΛΟΝ.)

ΟΣΒ. Ὄ σκύδαλο, μ' ἐσκοτώσες! Νά, πάρε τὸ πουγγί μου,

καὶ ἂν μοῦ θάψῃς τὸ κορμί, τόσον καλὸν νὰ ἔχῃς.
Γράμμα ἐπάνω μου κρατῶ κρυμμένον. Πήγαίνε το
εἰς τὸν Ἑδμόνδον, κόμητα τοῦ Γλόστερ. Θὰ τὸν εὔρῃς
ᾧ τῶν Βρεττανῶν τὸ στράτευμα. ὦ!... πάρωρ' ἀπο-
θνήσκω...

(Ἀποθνήσκει).

ΕΔΓΑΡ Σὲ ᾔξυρω, δοῦλε ποταπὸ καὶ ἀψωσιωμένε
ᾧ τ' ἀγρεῖα τῆς κυρίας σου θελήματα. Σὲ ᾔξυρω.
Ἐκτελεστὴν καλλίτερον δὲν ἤθελ' ἢ αἰσχρότης.

ΓΛΟΣΤ. Ἀπέθανε ;

ΕΓΔΑΡ Κάθου ἐκεῖ, πατέρα. Ἀναπαύσου.—
Ἄς εὔρωμεν τὸ γράμμα του· ἴσως μᾶς χρησιμεύσῃ.—
Ἀποθαμμένους εἶν' αὐτό. Τὸ μόνον ποῦ λυποῦμαι,
ὅτι μοῦ ἔλαχεν ἐγὼ νὰ γίνω δῆμιός του.
Ἰδοὺ τὸ γράμμα. Νὰ ἰδῶ.—Συμπάθησέ με, βούλλα,
σύ δέ, ὦ Χρηστοθήθεια, μὴ με καταδικάσῃς.
Καὶ τοῦ ἐχθροῦ του τὴν καρδιὰν σχίζει κανεῖς, νὰ μάθῃ
τὸ μυστικόν του. Τὸ χαρτί δὲν βλάπτει νὰ τὸ σχίσω.

(Ἀναγινώσκει τὴν ἐπιστολήν).

«Μὴ λησμονεῖς τοὺς ὄρκους μας. Δὲν θὰ σοῦ λείψουν
νεύκαιρῆαι νὰ τὸν ξεπαστρέψῃς. Ἄν ἔχῃς τὴν θέλησιν,
»θὰ εὔρῃς καὶ τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον.» Ἄν ἐπιστρέψῃ
»νικητής, δὲν ἐκάμαμεν τίποτε. Τότε θὰ εἶμαι αἰχμάλ-
»λωτός του ἐγὼ, καὶ φυλακὴ μου ἢ κλίνη του. Γλύ-
»πτωσέ με ἀπὸ τὴν μισητὴν παρουσίαν του καὶ διὰ τὸν
»κόπον σου λάβε τὴν θέσιν του. Ἡ ἀγαπῶσά σε φίλη
»(εἶθε νὰ ἔλεγα σύζυγος), Γονερίλη»
Αἰσχρότης χωρὶς ὄρια ! Τὸν ἀγαθὸν τῆς ἀνδρα

νὰ τὸν ἐπιβουλεύεται, κι' ἀντάλλαγμα νὰ εἶναι
ὁ ἀδελφός μου !... ὦ! ἰδῶ ᾧ τὴν ἄμμον θὰ σᾶς χώσω.
ἀνόσια μηνύματα καὶ φόνου καὶ λαγνείας,
ὡς ποῦ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ σᾶς ἰδῇ ἐκείνος
ποῦ τὴν ζωὴν του θέλετε !—Καλὰ ποῦ ἀπ' ἐμένα
θὰ μάθῃ καὶ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀποστολήν σου !

(Ὁ ΕΔΓΑΡ σῦρει τὸ πτώμα τοῦ ΟΣΒΑΛΔΟΥ ἐξω τῆς σκηνῆς).

ΓΛΟΣΤ. Ὁ βασιλεὺς εἶναι τρελλός, κι' ὁ νοῦς ὁ ἰδικός μου
ἀντέχει νὰ αἰσθάνωμαι τὸν ἄμετρόν μου πόνον !
Καλλίτερα νὰ ἔχανα κ' ἐγὼ τὰ λογικά μου,
νὰ χωρισθοῦν οἱ πόνοι μου ἀπὸ τοὺς στοχασμούς μου,
καὶ μέσα ᾧ τὰ φαντάσματα τῆς τρέλλας ᾧ λανημένους
ὁ νοῦς μου τὴν συναίσθησιν τῆς λύπης μου νὰ χάσῃ !

ΕΔΓΑΡ (ἐπιστρέφων).

Δός μου τὸ χέρι.—Τύμπανα μοῦ φαίνεται ἀκούω.
Ἔλα εἰς σκέπην φιλικήν, πατέρα, νὰ σὲ κρύψω.
(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Σκηνὴ ἐν τῷ γαλλικῷ στρατοπέδῳ. Ὁ Λήρ κοιμᾶται
ἐπὶ κλίνης· παρ' αὐτῷ ὁ ἰατρὸς καὶ ἕτεροι ἄρχοντες
καὶ ὑπηρέτοι.

(Εἰσέρχονται ἡ ΚΟΡΔΗΛΙΑ καὶ ὁ ΚΕΝΤ).

ΚΟΡΔ. Καλέ μου Κέντ, θὰ δυνηθῶ ποτὲ νὰ ξεπληρώσω
τὴν τάσῃν καλωσύνην σου; Ὅση ζωὴ κι' ἂν ἔχω
δὲν θὰ μοῦ φθάσῃ—δὲν ἀρκεῖ ὅ,τι καὶ ἂν σοῦ κάμω !
ΚΕΝΤ Εἶναι πλουσία πληρωμὴ τὰ λόγια σου, κυρία.

Μὲ ὅσα εἶπα ἔμαθες τὴν καθαρὴν ἀλήθειαν,
καὶ τίποτε δὲν σ' ἐκρυψα.

ΚΟΡΑ. Φορέματα ν' ἀλλάξεις.

Αυστυχισμένην ἐπαχὴν αὐτὰ σοῦ ἐνθυμίζου.

Νὰ τὰ πετάξεις!

KENT "Αφες με, κυρία μου, ἀκόμη.

"Αν ἀπὸ τώρα γνωρισθῶ, δὲν γίνετ' ὁ σκοπός μου.

Παρακαλῶ, πρὶν σοῦ τὸ πῶ νὰ μὴ μὲ φανερώσῃς.

ΚΟΡΑ. "Ας γίνῃ, ἔπως ἀγαπᾶς.

(Πρὸς τὸν ἰατρόν).

"Ο βασιλεὺς πῶς εἶναι;

ΙΑΤΡΟΣ Κοιμᾶτ' ἀκόμη.

ΚΟΡΑ. "Ω θεοί, τὸ χάλασμα τοῦ νοῦ του

ἐπισκευάσετέ μου το!—Σεῖς διορθώσετέ μου
τὰ ταραγμένα λογικὰ τοῦ γέροντος πατρός μου
πού εἶναι τώρα ὅσων παιδί.

ΙΑΤΡΟΣ "Αν εἶναι δρισμὸς σου,
νὰ τὸν ἔξυ νήσω. Ἀρκετὸς τοῦ εἶναι τόσος ὕπνος.

ΚΟΡΑ. "Ἐχε τὴν τέχνην ὀδηγὸν καὶ κάμε ἔπως θέλεις.

Τοῦ ἥλλαξαν φορέματα;

ΑΞΙΩΜ. "Σ τοῦ ὕπνου του τὸ βῆθος,
κυρία, τοῦ ἐβάλαμεν φορέματα καινούργια.

ΙΑΤΡΟΣ Νὰ εἶσαι εἰς τὸ πλάγι του τὴν ὥραν ποῦ ἔξυπνήσῃ.

Θὰ εἶναι ἡσυχος

ΚΟΡΑ. Καλά.

ΙΑΤΡΟΣ "Ἐλα ἐδῶ,—κοντὰ του.

Τώρα ἄς παίξῃ ἡ μουσική.

ΚΟΡΑ. Πατέρ' ἀγαπητέ μου,

τὸ ἱατρικὸν τοῦ πάθους σου ἔς τὰ χεῖρά μου ἄς ἴδον,
καὶ βάλσαμον ἄς ἔσταξεν ἀπὸ τὸ φίλημά μου
ἔς τὰ βράσκανα, ποῦ σ' ἔφεραν αἱ δύο ἀδελφαί μου!

ΚΝΝΤ Κόρη καλὴ κι' ἀγαπητὴ!

ΚΟΡΑ. Τὰ κάτασπρα μαλλιά σου
νὰ ἐλεήσουν ἔπρεπε, κι' ἂν κόραι σου δὲν ἴσταν.

"Ἦτον αὐτὴν τὴν κεφαλὴν ν' ἀψήσουν νὰ τὴν δέρνην

ὁ ἄνεμος;... κ' εἰς ταῖς βρονταῖς ταῖς φοβεραῖς ν' ἀντέχῃ;

Κ' εἰς τῶν φωτιῶν τὸ σμίξιμον καὶ εἰς τ' ἀστροπελέκια

νὰ στέκῃς ἔξω φύλακας, καυμένη στρατιώτῃ,

μὲ μόνην σκέπην σου αὐτὴν τὴν περικεφαλαίαν;

Καὶ τοῦ ἐχθροῦ μου τὸ σκυλί, κι' ἄς μ' εἶχε δαγκαμένην,

τέτοιαν νυκτιᾶν θὰ τ' ἄφαινα νὰ ζεσταθῇ κοντὰ μου!

Καὶ σ' ἔμελλε, πατέρα μου, ἔσῶ νὰ ξενυκτήσης

ἔπου αἱ χεῖραι ξενυκτοῦν κ' οἱ ἔρημαί ζητιᾶνοι!

"Αλλοίμονον! Πῶς ἔγινε συγχρόνως μὲ τὸν νοῦν σου

νὰ μὴ σοῦ φύγῃ κ' ἡ ζωὴ;... Ἐυπνᾶ! Ὁμίλησέ του.

ΙΑΤΡΟΣ Ἐσὺ καλλίτερα, ἐσύ, κυρία, λάλητέ του.

ΚΟΡΑ. Πῶς εἶναι ὁ αὐθέντης μου; Ὁ βασιλεὺς πῶς εἶναι;

ΑΗΡ "Απὸ τὸν τάφον διατί μὲ θέλετε νὰ ἔβγω!...

Ψυχὴ μέσ' ἔς τὸν παράδεισον σὺ εἶσαι... κ' ἐγὼ εἶμαι

εἰς ἓνα πύρινον τροχὸν δεμένος, καὶ μὲ καίουν

ὡσάν λυωμένον μέταλλον τὰ δάκρυα ποῦ χύνω!

ΚΟΡΑ. Μ' ἀναγνωρίζεις;

ΑΗΡ Εἶσαι σὺ φυγὴ. Ἐγὼ τὸ ξεύρω.

Πότε ἀπέθανες καὶ σὺ;

ΚΟΡΑ. Ἀκόμη συγχυσμένα,

ἀκόμη!

ΙΑΤΡΟΣ Δὲν ἐξύπνησεν ἔλωσ διόλου. Ἔλα,
νὰ ἡσυχάσῃ ἄφες τον.

(Ἀπομακρύνονται τῆς κλίνης.)

ΑΗΡ Τί ἐγίνα ; Ποῦ εἶμαι ;
Ὁ ἥλιος λάμπει !... Μ' ἀπατοῦν... Ἦ ἀπέθνησκ' ἀπὸ
λύπην,
ἂν ἔδλεπ' ἄλλον ὅσ' ἐμέ... Τί νὰ εἰπῶ δὲν ἔξεύρω...
Ὅρκον δὲν παίρνω πῶς αὐτὰ εἶν' ἰδικά μου χέρια.
Στάσου νὰ ἰδῶ ... Αἰσθάνομαι ... Μ' ἐκέντησ' ἡ καρ-
φίτσα !

Ἄς ἤξευρα τί γίνομαι !

ΚΟΡΔ. ὦ ! γύρισε τὰ ἴματα
νὰ μὲ ἰδῆς, πατέρα μου, καὶ κίνησε τὸ χέρι
νὰ μ' εὐλογήσῃς . . .

(Ἐμποδίζει τὸν Αἴρη, θέλοντα νὰ γονατίσῃ).

Ὅχι ! Μή ! Ἐσὺ θὰ γονατίσῃς,

αὐθέντα μου !

ΑΗΡ Παρακαλῶ, μὴ μὲ περιγελάσῃς.
Ἐγὼ εἶμ' ἕνας ἄκακος, δυστυχησμένος γέρος·
τοὺς ὀδυρόμενους ἀκριβῶς τοὺς ἔχω.—Καὶ ἀλήθεια,
φοβοῦμαι ἔτι καθ' αὐτὸ δὲν εἶμαι ἔς τὰ σωστά μου.
Νομίζω σὺ σ' ἐγνώρισα, κι' αὐτὸν πῶς τὸν γνωρίζω,
ἀλλὰ—δὲν εἶμαι βέβαιος· διότι δὲν ἤξεύρω
διόλου ποῦ εὐρίσκομαι· καὶ οὔτε κ' ἐθυμοῦμαι
αὐτὰ μου τὰ φορέματα πῶς τὰ φορῶ· καὶ οὔτε
ἀπόψε ποῦ ἐπέρασα τὴν νύκτα δὲν ἤξεύρω.—
Μὴ μὲ γελάσετε, ἀλλά... μὴ μὲ εἰπῆτε ἄνδρα,

ἂν τώρα δὲν μοῦ φαίνεται αὐτὴ ἐδῶ ἡ νέα
ὄτ' εἶν' ἡ Κορδελίτσα μου !

ΚΟΡΔ. Ναί ! εἶμ' ἐγὼ, πατέρα,
ἐγὼ, ἐγὼ !

ΑΗΡ Εἶν' ἄρα γε ὑγρὰ τὰ δάκρυά σου ;
Νὰ τὰ ἰδῶ. Εἶναι ὑγρὰ !—Παρακαλῶ, μὴ κλαίεις.
Φαρμάκι ἂν εἰσάγῃς νὰ πάρω, ὅσα μοῦ το.
Τὸ ἔξεύρω· δὲν μὲ ἀγαπᾷς. Ἄπ' ὅσον ἐθυμοῦμαι,
αἱ ἀδελφαί σου μ' ἔκαμαν πολὺ νὰ ὑποφέρω.
Ἐσὺ θὰ ἔχεις ἀφορμήν. Ἐκείναις ἔμωσ ὄχι !

ΚΟΡΔ. Καὶ οὗτ' ἐγὼ, καὶ οὗτ' ἐγὼ.

ΑΗΡ Ποῦ εἶμαι; ἔς τὴν Γαλλίαν;

ΚΕΝΤ Ὅσον τὸ κράτος σου, αὐθέντα μου.

ΑΗΡ ὦ ! μὴ μὲ ἀπατάτε!

ΙΑΤΡΟΣ Κυρία, μὴν ἀνησυχεῖς. Τὸ βλέπεις ἡ μεγάλη
ἡ ἔξαψις ἐπέρασε. Πλὴν κίνδυνος θὰ εἶναι
ἔς τὴν περασμένην του ζωῆν νὰ στρέψωμεν τὸν νοῦν του.
Νὰ ἐμῶν μέσα κάμει τον. Καὶ ὡς ἔπου νὰ συνέλθῃ
ἔλωσ διόλου, πρόσεχε, ἀτάραχος νὰ μένη.

ΚΟΡΔ. Ἄν ἀγαπᾷς, αὐθέντα μου, περιπατεῖς ὀλίγον ;

ΑΗΡ Νὰ μὴ μὲ συνερίζεσαι. Λησμονεῖ καὶ συγχώρει.

Συγχώρει. Εἶμαι γέροντας καὶ ξαναμωραμένος.

(Ἐξέρχονται ὁ ΑΗΡ, ἡ ΚΟΡΔΗΛΙΑ, ὁ ΙΑΤΡΟΣ καὶ ἡ συνοδεία).

ΑΞΙΟΜ. Ἀλήθεια ἐσκοτώθημεν ὁ δοῦξ τῆς Κορνοῦάλλης;

ΚΕΝΤ Ἀλήθεια, ὦ αὐθέντα μου.

ΑΞΙΟΜ. Καὶ τὰ στρατεύματά του

ποιοὶν ἔχουν τώρα στρατηγόν ;

ΚΕΝΤ Τὸν νόθον υἱὸν τοῦ Γλόστερ.

ΑΞΙΟΜ. Καὶ ὁ ἐξόριστός του υἱός, ὁ Ἐδγαρ, εἶναι λέγουν
ἔσ' τὴν Γερμανίαν μετὸν Κέντ.

KENT Πλὴν ἄλλοι λέγουν ἄλλα.
Καιρὸς νὰ ἐπλιζώμεθα. Ὅπου κι' ἂν εἶναι φθάνουν
τὰ ἐχθρικά στρατεύματα.

ΑΞΙΟΜ. Ὡς φαίνεται, θὰ γίνῃ
αἰματηρὸς ὁ πόλεμος.—Ὅρα καλή, αὐθέντα.
(Ἀπέρχεται).

KENT Ἡ θ' ἀποτύχω σήμερον ἢ γίνοντ' οἱ σκοποὶ μου!
Τῆς μάχης τ' ἀποτέλεσμα θὰ τὸ ἀποφασίσῃ.
(Ἐξέρχεται).

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τὸ ἀγγλικὸν στρατόπεδον παρὰ τὸ Δουβρον.

(Εἰσέρχονται μετὰ τυμπάνων καὶ σημασιῶν ἀναπεπταμένων ὁ
ΕΔΜΟΝΔΟΣ, ἡ ΡΕΓΑΝΗ, ἀξιωματικοί, στρατιῶται κλπ.

ΕΔΜ. (πρὸς ἀξιωματικόν).
Μάθε, ἂν εἶναι σταθερὸς ὁ δούκας ἔς τοὺς σκοπούς του
ἢ ἔχῃ πάλιν ὄρεξιν τὴν γνώμην του ν' ἀλλάξῃ;
Εἶναι γεμάτος δισταγμούς κι' ἀλλάζει κάθε ὥραν!
Ἐπιθυμῶ ἀπόκρισιν ὀριστικὴν νὰ φέρῃς.

(Ἐξέρχεται ὁ ἀξιωματικός).

ΡΕΓ. Βεβαίως κάτ' ἔπαθε ἔς τὸν δρόμον ὁ Ὁσβάλδης.

ΕΔΜ. Κ' ἐγὼ τὸ ὑποπτεύομαι.
ΡΕΓ. Ἐδμόνδ' ἀγαπητέ μου,
τί δι' ἐσένα μελετῶ νὰ κίμω, τὸ γνωρίζεις.
Πέ μου... ἀλλὰ εὐλικρινῶς, —εἰπέ μου τὴν ἀλήθειαν...
Τὴν ἀδελφὴν μου ἀγαπᾷς;

ΕΔΜ. Τὴν ἀγαπῶ — ἐντίμως.

ΡΕΓ. Ἐκείνη σ' ἔδειξ' ἔρωτα ποτέ;

ΕΔΜ. Τί ὑποψία!

ΡΕΓ. Σχέσιν δὲν ἔλαβες μ' αὐτὴν ἔρωτικὴν;

ΕΔΜ. Ποτέ μου!

ΡΕΓ. Ὡ, τὴν μισῶ! Ἄν μ' ἀγαπᾷς, Ἐδμόνδε, μὴ τὴν βλέπεις!

ΕΔΜ. Μὴ ἔχεις φόβον! Ἐρχονται ὁ ἄνδρας τῆς κ' ἐκείνη.

(Εἰσέρχονται ὁ ΔΟΥΣ τῆς ΑΛΒΑΝΙΑΣ, ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ
καὶ στρατιῶται).

ΓΟΝΕΡ. (καθ' ἐαυτήν).

Νὰ μὴ τὸν πάρῃ ἄνδρα τῆς, κι' ἄς χάσωμεν τὴν μάχην!

ΔΟΥΣ ΑΛΒ. Ἀγαπητὴ μας ἀδελφὴ, μετὰ χαρᾶς σὲ βλέπω.—

Ἐδμόνδε, εἰς τὴν κόρην του ὁ βασιλεὺς ἐπῆγε
μὲ ἄλλους ποὺ ἀπέλπισε τοῦ κράτους μας ἡ βία.

Ὅπου δὲν εἶναι ἡ τιμὴ δὲν εἶμ' ἐγὼ ἄνδρες.

Ἄν τώρα σύρω τὸ σπαθί, τ' ἀποφασίζω μόνον,

διότι κατεπάτησε τὸν τόπον μας ὁ Γάλλος,

ὄχι διότι βοήθει τὸν Λήρ, μαζὶ μ' ἐκείνους

ποὺ εἶχαν ἴσως δίκαιον νὰ ἐπαναστατήσουν.

ΕΔΜ. Λαλεῖς τῷ ὄντι εὐγενῶς!

ΡΕΓ. Πρὸς τί αὐτὰ τὰ λόγια;

ΓΟΝΕΡ. Ἀντισταθῆτε ἔς τὸν ἐχθρὸν συνενωμένοι τώρα!

Καιρός διὰ μαλλώματα δὲν εἶν' αὐτός !

ΔΟΥΕ ΑΛΒ.

Ἐλάτε

ν' ἀποφασίσωμεν λοιπὸν τὸ σχέδιον τῆς μάχης.

ΕΔΜ. Εἰς τὴν σκιηὴν σου ἔρχομαι ἀμέσως.

ΡΕΓ.

Ἀδελφὴ μου,

ἔλα καὶ σύ.

ΓΟΝΕΡ.

Δὲν ἔμπορῶ.

ΡΕΓ.

Σὲ ἔχομεν ἀνάγκην.

Ἔλα καὶ σύ, παρακαλῶ.

ΓΟΝΕΡ. (καθ' ἑαυτήν).

(ὦ, ὦ ! Καταλαμβάνω

τὸ αἰνίγμα). Σ' ἀκολουθῶ.

Ἐνῷ ἐξέρχονται πάντες, εἰσέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ μετημφισμένος.

ΕΔΓΑΡ (πρὸς τὸν δοῦκα).

Ἄν συγχωρῆς, αὐθέντα,

ἓνα πτωχὸν νὰ σοῦ εἰπῇ δυὸ λόγια, ἀκουσέ με.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Ἔρχομαι εὐθύς.

(Πρὸς τὸν ΕΔΓΑΡ).

Τί θὰ μοῦ πῆς ;

(Ἐξέρχονται ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ, ἡ ΡΕΓΑΝΗ καὶ ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ.

ΕΔΓΑΡ

Προτοῦ ἀρχίσῃ ἡ μάχη

τὸ γράμμα τοῦτο ἀνοίξε. Ἄν τύχη καὶ νικήσης, προσκάλεσε με σάλπιγγα αὐτόν, ποῦ σοῦ τὸ δίδει.

Ὅσον κι' ἂν φαίνωμαι ἄθλιος, ἔχω νὰ φέρω ἓνα ⁵³ τοῦ ὅσα μαρτυροῦντ' ἐδῶ θὰ τὰ ὑποστηρίξῃ !

Ἄν νικήθῃς, τετέλεσται τὸ ἔργον σου ἔς τὸν κόσμον, καὶ παύει κάθε βάσανον. Ἡ Τύχη βοηθῆς σου !

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Νὰ τὸ διαβάσω πρόσμενα.

ΕΔΓΑΡ

Μοῦ εἶν' ἐμποδισμένον.

Ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ καιρός, οἱ κήρυκες ἄς κρᾶξουν καὶ τότε πάλιν θὰ με ἴδῃς.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ.

Λοιπὸν, ὦρα καλὴ σου.

Θὰ τὸ ἴδῶ τὸ γράμμα σου.

(Ἀπέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ).

ΕΔΜ. (ἐπανερχόμενος).

Ἐφάνησαν οἱ Γάλλοι.

Παράταξε τὸ στράτευμα. Ἴδου, ἐδῶ θὰ εὔρης πληροφορίας ἀκριβεῖς, πόσῃ εἶν' ἡ δύναμις των.

(Τῷ ἐγγειρίζει ἔγγραφο).

Ἄλλὰ νὰ μὴν ἀργησῇς. Τὸ πρᾶγμα θέλει βίαν.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Θὰ μ' εὔρη ἢ ὦρα ἔτοιμον.

(Ἐξέρχεται).

ΕΔΜ.

Ὁρκίσθηκα ἀγάπην

καὶ εἰς τὰς δύο ἀδελφάς. Ἡ μιὰ μισεῖ τὴν ἄλλην, καθὼς μισεῖ τὴν ὄχνητραν ὁ φιδοδαγκαμένος.

Ποῖαν νὰ πάρω ; καὶ τὰς δύο ; τὴν μίαν ; ἢ καμμίαν ;

Ὅυτε τὴν μίαν νὰ χαρῶ ἢ μπορῶ οὔτε τὴν ἄλλην,

ἐνόσω ζοῦν κ' αἱ δύο των. Τὴν χήραν ἐὰν πάρω,

ἢ ἄλλη ἀπ' τὴν ζήλειάν της ἔξω φρενῶν θὰ γίνῃ.

Ἄλλὰ μ' αὐτὴν δὲν ἔμπορῶ νὰ κάμω τοὺς σκοποὺς μου

ἐνόσω ζῇ ὁ ἄνδρας της· κι' ὡς που νὰ γίνῃ ἡ μάχη

ἐκεῖνος μοῦ χρειάζεται. Ὅταν θὰ τελειώσῃ,

ἐὰν αὐτὴ ἐπιθυμῇ, ἄς εὔρη καὶ τὸν τρόπον

νά τὸν ξεχώμη μόνη της. Ἄλλ' ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ
νά δείξῃ ἔλαος ἔς τὸν Λήρ καὶ εἰς τὴν Κορδιλίαν,
ὡς ἔλθῃ ἢ νίκη, καὶ αὐτοὺς ἔς τὸ χέρι ὡς τοὺς ἔχω,
καὶ δὲν ἀφίνω νά ἴδωθ' ἐγὼ τὸ ἔλαός σου!
(Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Πεδίον μεταξὺ τῶν δύο στρατοπέδων.

(Σύλπιγγες ἔξωθεν. Διαβαίνουν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ ΑΗΡ καὶ
ἡ ΚΟΡΔΗΛΙΑ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δυνάμεων αὐτῶν
μετὰ τυμπάνων κτλ.).

(Εἰσέρχονται ὁ ΓΛΟΣΤΕΡ καὶ ὁ ΕΔΓΑΡ).

ΕΔΓΑΡ Ἐδῶ, πατέρα, ἔς τὴν σκιάν ἐδῶ φιλοξενήσου
τοῦ δένδρου τούτου. Εὐχου δὲ ἔς τὸ δίκαιον τὴν νίκην!

Ἄν ἐπιστρέψω ζωντανός, θά σὲ παρηγορήσω.

ΓΛΟΣΤ. Νά σ' εὐλογήσουν οἱ θεοί!

(Ἐξέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ).

(Σύλπιγγες. Ἀκούεται μακρὸθεν ὑποχώρησις στρατοῦ).

ΕΔΓΑΡ (ἐπανερχόμενος).

Καλέ μου γέρε, φύγε!

Δός μου τὸ χέρι σου! Ὁ Λήρ κατεστραμμένος εἶναι!

Κ' ἐκεῖνος καὶ ἡ κόρη του αἰχμάλωτοι κ' οἱ δύο!

Ἦ! σήκω, δός τὸ χέρι σου!

ΓΛΟΣΤ. Ὅχι. Ἐδῶ θά μείνω.

Μήπως κ' ἐδῶ δὲν ἔμπορεῖ κανένας νά σαπίσῃ;

ΕΔΓ. Ὁ νοῦς σου πάλιν εἰς τὸ κακόν! Ἡ ἀνθρώπου χρέος εἶναι

μ' ὑπομονὴν ἀπὸ τὴν γῆν νά φεύγῃ, ἔποις ἦλθε, —
ἀρκαὶ νά ἦλθ' ἢ ὄρα τοῦ!

ΓΛΟΣΤ.

Καὶ τούτοι εἶν' ἀλήθεια!

(Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Τὸ βρεττανικὸν στρατόπεδον παρὰ τὸ Δοῦβρον.

(Εἰσέρχονται ἐν θανάτῳ μετὰ τυμπάνων
καὶ σημαίων ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ, ὁ ΑΗΡ καὶ ἡ ΚΟΡΔΗΛΙΑ
αἰχμάλωτοι, ἀξιωματικοί, στρατιῶται κτλ.).

ΕΔΜ. πρὸς ἀξιωματικόν).

Τοὺς αἰχμάλωτους πάρετε. Ἐς τὴν φυλακὴν ὡς μένουσιν,
ὡς ποῦ νά γίνῃ φανερόν τὸ θέλημα ἐκεῖνων,
ἀπ' τοὺς ὁποίους κρέμαται ἡ τύχη των.

ΚΟΡΔ.

Οἱ πρότοι

δὲν ἤμεθα, ποῦ ἄδικα ἡ τύχη κατατρέχει.

Ἐσένα μόνον, βασιλεῦ κακότυχε, λυποῦμαι,
εἶδὲ τὰ συννεφιάσματα τῆς τύχης τ' ἀψήφουσα!
Θέλεις ταῖς κόραις σου νά ἴδῃς;

ΑΗΡ

Ἄ, ὄχι! ὄχι! ὄχι!

Ἐλα, πηγαίνωμεν μαζί. Ἐς τὴν φυλακὴν κλεισμένοι,
ἂν δυὸ πουλάκι εἰς τὸ κλουβί, κ' οἱ δυὸ θά κελαδοῦμεν
κ' ἂν τὴν εὐχὴν μου μὲ ζητήσῃς, ἐγὼ θά γονατίξω
νά σοῦ ζητῶ συγχώρησιν. Μὲ προσευχαίς, τραγούδια,
μὲ παραμύθια, τὴν ζωὴν ἐκεῖ θά τὴν περνοῦμεν.
Ταῖς πεταλούδαις ταῖς χρυσαῖς θά βλέπωμεν μὲ γέλια,
καὶ θά μᾶς φέρουν οἱ πτωχοὶ τῶν παλατιῶν εἰδήσεις.

καὶ ἡμεῖς οἱ δύο μὲ τὸς πτωχοὺς θὰ πιάνωμεν τὰ λόγια,
ποιὸς πέφτει ; ποιὸς ὑψώνεται ; ποιὸς χάνει ; ποιὸς
κερδίζει ;

Κ' ἐκείθεν τὸ μυστήριον θὰ βλέπωμεν τοῦ βίου,
ἴσ' ἂν νὰ μᾶς εἶχαν οἱ θεοὶ βαλμένους κατασκοπούς·
κ' ἔμπρὸς μας θὰ παρέρχωνται κοπάδια οἱ μεγάλοι,
ποῦ κἀθ' ἄλλαξοφεγγαριὰ θ' ἀναιδοκαταιδάζη.

ΕΔΜ. (πρὸς ἀξιωματικόν).

Πηγαίνετε τους !

ΑΗΡ.

Οἱ θεοὶ εἰς μίαν θυσίαν τόσῃν
σκορπίζουσ μὲ τὸ χέρι των θυμιάμα, παιδί μου !
Σὲ ξαναέχω, κόρη μου ; Διὰ νὰ μᾶς χωρίσουν
τὸν κεραυνὸν ἐξ οὐρανοῦ ἂν ἤμποροῦν ἄς φέρουν !
ὦ, στεγνώσας τὰ μάτια σου ! — Ἡ λώθα νὰ τοὺς φάγη
καὶ κρέατα καὶ κόκκαλα, νὰ τοὺς ψαφήσῃ ἢ πείνα,
πρὶν τρέξουν ἐξ αἰτίας των τὰ δάκρυά μας !... Ἔλα !

(Ἀπέρχονται ὁ ΑΗΡ καὶ ἡ ΚΟΡΗΛΙΑ φρουρούμενοι).

ΕΔΜ. (πρὸς ἀξιωματικόν).

Ἄκουσ' ἐμένα. Τὸ χαρτί ὁποῦ σοῦ δίδω πάρε
καὶ φύλαξέ το. Πήγαυνε ἔς τὴν φυλακὴν μαζί των.
Ἔνα βαθμὸν σ' ἀνύψωσα. Κάμε αὐτὸ ποῦ γράφω,
κι' ὁ δρόμος εἶναι ἀνοικτὸς τῆς δόξης καὶ τοῦ πλοῦτου.
Μάθ' ὅτι πρέπει ὁ καθεὶς νὰ εἶναι τοῦ καιροῦ του.
Ἐδαισθησία καὶ σπαθί, δὲν συμφωνοῦν διόλου !
Ἄλλὰ δὲν θέλω δισταγμούς· ἴπὲ ὅτι θὰ τὸ κάμης,
ἢ ἂν δὲν θέλῃς, ζήτησε τὴν τύχην μ' ἄλλον τρόπον.

ΑΕΙΩΜ. Τὸ κάμνω,

ΕΔΜ.

Πήγαυνε λοιπόν, κι' ἀφοῦ τὸ κάμης, λέγε
πῶς ἔγινε ἡ τύχη σου. Πλὴν μὴν ἀργοπορήσῃς !
Ἄκουεις ; Κάμε κάθε τί καθὼς σοῦ παραγγέλλω.

ΑΕΙΩΜ. Ἐγὼ δὲν τρώγω ἄχρωα οὔτε φορῶ σαμάρι.

Ἄν εἶναι πράγμα ἴπ' ἀνθρώπου τὸ κάμνει. θὰ τὸ κάμω!

(Ἐξέρχεται).

(Σύμπληρος. Εἰσέρχονται ὁ ΔΟΥΣ τῆς ΑΛΒΑΝΙΑΣ, ἡ ΓΟΝΕΡΛΙΑ,
ἡ ΡΕΓΑΝΗ, ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπηρεταί).

ΔΟΥΣ ΑΛ. Ἐδμόνδε, τὴν ἀνδρείαν σου τὴν ἔδειξες ἔς τὴν μάχην,
κ' ἡ τύχη σ' ἐδοθήσῃ. Ἐκείνους ὁποῦ ἦσαν
ἀντίπαλοί μας σήμερα, τοὺς ἔχεις αἰχμαλώτους.
Παράδωσε τους εἰς ἐμέ, κ' ἐγὼ θ' ἀποφασίσω
ἔ, τι ἀξίξει δι' αὐτοὺς καὶ ἔ, τι μὲ συμφέρει.

ΕΔΜ. Ἐκρίνα φρόνιμον τὸν Λήρ εἰς φρούριον νὰ στείλω
καὶ νὰ τοῦ βάλω φύλακας· διότι ἔχουν μάχη
ὁ τίτλος ὁ βασιλικὸς καὶ τὰ γηράματά του·
αὐτὰ τὸν ὄχλον ἤμποροῦν νὰ τοῦ ἐλύσουν, κ' ἴσως
νὰ στρέψουν ἐναντίον μας τὰ ἔπλα τοῦ στρατοῦ μας.
Μαζί μ' ἐκείνον ἔστειλα, διὰ τὸν ἴδιον λόγον,
τὴν Κορδηλίαν. Αὔριον, ἢ ἄλλοτε ἂν θέλῃς,
ἀποφασίζεις δι' αὐτούς. Τώρα καιρὸς δὲν εἶναι·
Μᾶς περιγύνει ὁ ἰδρὸς ἀκόμη καὶ τὸ αἷμα·
φίλος τὸν φίλον ἔχασε· καὶ εἰς τὴν ἔξαψίν του
κάνεις τὸν ἰσώτερον ἀγῶνα καταρᾶται,
ἐνόσω εἶναι ζωντανὴ ἀκόμη ἡ πληγὴ του.
Τῆς Κορδηλίας καὶ τοῦ Λήρ πρέπει νὰ γίνῃ ἡ κρίσις
εἰς τὸν ἀρμόδιον καιρόν.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ.

"Αν είναι μ' ἄδειάν σου,

σὲ θεωρῶ ὑποτελῆ καὶ ὄχι ἀδελφόν μου.

ΡΕΓ. Τί εἶν' αὐτός, ἀπὸ ἐμὲ καὶ μόνῃν ἐξαρτάται !

Νὰ ἐρωτήσης ἤρμωσε μοῦ φαίνεται κ' ἐμένα
τὴν θέλησίν μου, πρὶν εἰπῆς τὰ λόγια ὁποῦ εἶπες.Ἐτὸ στράτευμά μου ἀρχηγὸν τὸν ἔβαλα νὰ εἶναι,
τὸν ἔχω ἀντιπρόσωπον καὶ τοποτηρητὴν μου·
νὰ σ' ὀνομάσῃ ἀδελφὸν δικαίωμά του εἶναι !ΓΟΝΕΡ. Μὴ τρέχῃς. Τὸν ἀνύψωσαν τὰ προτερήματά του,
καὶ ὄχι οἱ τίτλοι σου.

ΡΕΓ.

Ἐγὼ τὰ δικαιώματά μου

ἔς ἐκεῖνον τὰ μετέφερα, καὶ ἔγινεν ὁ ἴσος
καὶ μὲ τοὺς πλέον ὑψηλοῦς !

ΓΟΝΕΡ.

Αὐτὰ θὰ ἤμποροῦσες

νὰ μᾶς τὰ λέγῃς, τὸ πολὺ, ἐὰν τὸν εἶχες ἄνδρα.

ΡΕΓ. Φυλάξου, τ' ἀναγέλασμα μὴ γίνῃ προφητεία.

ΓΟΝΕΡ. Σιγά, καὶ ἀλλοιθώριζε τὸ μάτι ποῦ σοῦ τό πε.

ΡΕΓ. Καλὰ δὲν εἶμαι, εἰ δὲ μὴ, ν' ἀποκριθῶ θὰ εἶχα,
καθὼς σοῦ πρέπει!—Στρατηγέ, πάρε τοὺς αἰχμαλώτους
καὶ τὴν κληρονομίαν μου καὶ τὰ στρατεύματά μου
κ' ἐμένα,—ἔλα πάρε τα,—τὰ πάντα ἰδικά σου !Ὁ κόσμος ἔλος μάρτυς μου, Ἐδμόνδε, σὲ κηρύττω
αὐθέντην μου καὶ ἄνδρα μου !

ΓΟΝΕΡ.

Νὰ τὸν χαρῆς ἐλπίζεις;

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. (πρὸς τὴν Γονερίλην).

Ἡ ἄδεια δὲν κρέμεται ἀπὸ τὴν θέλησίν σου.

ΕΔΜ. Οὐτ' ἀπὸ σένα κρέμεται.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ.

Ναί, νόθε, ἀπ' ἐμένα !

ΡΕΓ. (πρὸς τὸν Ἐδμόνδε).

Νὰ τυμπανίσουν πρόσταξε καὶ διαλάλησέ το.

ὅτι εἶσαι ἄνδρας μου !

ΔΟΥΕ ΑΑΒ.

Σιγά ! Ἐγὼ κ' ἐγὼ τὸν λόγον!

Ἐδμόνδε, εἶσαι ἔνοχος ἐσχάτης προδοσίας !

Σὲ συλλαμβάνω,—μὲ αὐτὸ τὸ χρυσομένον φίδι !

(Δεικνύων τὴν Γονερίλην).

Παραίτησε τὰ σχέδια τοῦ γάμου σου, Ρεγάνη.

Πρὸς χάριν τῆς συζύγου μου ἐγὼ τὸν ἐμποδίζω.

Τὸν λόγον τῆς τὸν ἔδωκε κρυφὰ εἰς τὸν Ἐδμόνδε.

Δὲν συγχωρῶ, ὁ ἄνδρας τῆς ἐγώ, νὰ τῆς τὸν πάρῃς.

Ἐάν θέλῃς ἄνδρα καὶ καλά, ἐμένα ἐρωτεύσου.

Αὐτὸς ἀρραβωνίσθηκε μὲ τὴν ἀρχόντισσάν μου !

ΓΟΝΕΡ. Τί κωμωδία εἶν' αὕτη ;

ΔΟΥΕ ΑΑΒ.

Φορεῖς σπαθί, Ἐδμόνδε.

Ἐς ἀκουσθεὺν αἱ σάλπιγγες, καὶ ἂν κανένας ἄλλος

δὲν ἔλθῃ μὲ τὰ ἔπλα τοῦ ἐδῶ νὰ σ' ἀποδείξῃ

ψεύτην, προδότην βδελυρόν, χίλιας φοραὶς προδότην,
ἰδοῦ, ἐγὼ σὲ προκαλῶ.

(Τῷ ρίπτει τὸ χειρόκτιόν του).

Κι' οὔτε ψομί θὰ φάγω

ἐὰν μ' αὐτὸ μου τὸ σπαθί ἔς τὸ στῆθός σου ἐπάνω

δὲν σ' ἀποδείξω ἄξιον τῶν ἔσων σοῦ προσάπτω !

ΡΕΓ. Πονῶ, πονῶ ! Εἴμ' ἄρρωστη !

ΓΟΝΕΡ. (καθ' ἑαυτήν).

Ἐάν ἄρρωστη δὲν εἶσαι,

δὲν θὰ πιστεύσω ἔς τὸ ἐξῆς ποτὲ μου εἰς φαρμάκι.

ΕΔΜ. Ἀπόκρισις μου εἶν' αὐτό!

(Ρίπτει κατὰ γῆς τὸ χειρόκτιόν του).

Ἔστω καὶ ἂν εἶν' ἐκεῖνος,

ὅπου προδότην μὲ καλεῖ, ψεύτης ἀχρεῖος εἶναι!

Τὴν σάλπιγγα σημάνατε! Ἀντίκρου μου ἄς ἔλθῃ,

καὶ εἰς ἐκεῖνον, κ' εἰς ἐσέ, κ' εἰς ἔποιον καὶ ἂν εἶναι,

θὰ δείξω μὲ τὰ ἔπλα μου, τὴν πίστιν, τὴν τιμὴν μου!

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Ποῦ εἶν' ὁ κήρυξ;

ΕΔΜ. Κράξτε τὸν κήρυκα! Ἄς ἔλθῃ!

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Εἰς ἄλλο τι μὴ στηριχθῆς παρὰ εἰς τὸ σπαθί σου.

Τοὺς στρατιώτας σου ἐγὼ τοὺς εἶχα συναθροῖσαι

κ' ἐγὼ σοῦ τοὺς ἀπέλυσα!

ΡΕΓ. ὦ! δὲν ἀντέχω πλέον!

(Εἰσέρχεται ὁ ΚΗΡΥΞ).

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. (δεικνύων τὴν Ρεγάνην).

Εἶν' ἄρρωστη. Πηγαίνετε μαζί της ἔς τὴν σκηπνύμμου.

(Ἐξέρχεται ἡ ΡΕΓΑΝΗ στηριζομένη ἐπὶ ἀξιοματικῶν).

(Πρὸς τὸν κήρυκα).

Τὴν σάλπιγγά σου σήμανε, κ' ἀνάγνωσέ το τοῦτο.

(Τῷ ἐγγειρίζει ἔγγραφον).

ΑΕΙΩΜ. Σαλπύσατε!

(Ἦχεῖ ἡ σάλπιγξ).

ΚΗΡΥΞ (ἀναγινώσκει).

«Ἐὰν εὐρίσκειται εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἀνθρωπος μὲ ἀξίωμα καὶ ἀπὸ γένος, νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι ὁ Ἐδμόνδος, ὁ λεγόμενος Κόμης τοῦ Γλόστερ, εἶναι προδότης, ἄς παρουσιασθῇ εἰς τὸν τρίτον ἤχον τῆς σάλπιγγος. Ὁ Ἐδμόνδος εἶναι ἔτοιμος νὰ τὸν ἀντικρούσῃ».

ΕΔΜ. Σάλπισε!

(Πρῶτον σάλπισμα).

ΚΗΡΥΞ Καὶ πάλιν!

(Δεύτερον σάλπισμα).

ΚΗΡΥΞ Καὶ πάλιν!

(Τρίτον σάλπισμα).

(Εἰσέρχεται ὁ ΕΔΓΑΡ φέρων πανοπλίαν. Προηγείται σαλπικατῆς).

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. (πρὸς τὸν κήρυκα).

Ἐρώτησέ τον τί ζητεῖ; ἔς τῆς σάλπιγγος τὸν ἤχον

τί ἔρχεται;

ΚΗΡΥΞ Ποιὸς εἶσαι σύ; Τὸ γένος; Τ' ὄνομά σου!

Καὶ διατί ν' ἀποκριθῆς ἔς τὴν σάλπιγγα; Τί θέλεις;

ΕΔΓΑΡ Τὸ ὄνομά μου τόχασα. Μοῦ τόφαγε τὸ δόντι

τῆς προδοσίας, σύρριζα. Ἄλλ' εἶμαι ἀπὸ γένος,

ἔσον καὶ ὁ ἀντίπαλος ποῦ ἦλθα ν' ἀντικρούσω.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Ποιὸς εἶναι ὁ ἀντίπαλος;

ΕΔΓΑΡ Τὸν Γλόστερ, τὸν Ἐδμόνδον,

ποιὸς τὸν ὑπερασπίζεται;

ΕΔΜ. Ὁ ἴδιος! Τί τὸν θέλεις;

ΕΔΓΑΡ Ἐσοπάθωσε! Ἄν ἀνθρωπὸν ἀθῶον ἀδικήσω

μὲ ἔσα ἔχω νὰ εἰπῶ, τὴν ἀθώότητά σου

μὲ τὸ σπαθί σου δεῖξέ την! — Ἴδου τὸ ἰδικόν μου.

Μ' αὐτὸ ὑπερασπίζομαι τοὺς ἔρχους, τὴν τιμὴν μου,

καὶ τὴν κατηγορίαν μου μ' αὐτὸ ὑποστηρίζω!

Ἄς εἶσαι νέος, δυνατός, ἄς ἔχῃς μεγαλεῖα,

ἄς εἶν' ἡ τύχη σου νωπή κ' ἡ νίκη ἔς τὸ σπαθί σου,

ἄς ἔχῃς στῆθος καὶ καρδιάν, — ἕνας προδότης εἶσαι!

Προδότης ἔς τὸν πατέρα σου καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν σου

κ' εἰς τοὺς θεοὺς! Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἔνδοξον τὸν δοῦκα!
 Ἄπὸ τῆν πλέον ὑψηλὴν τῆς κεφαλῆς σου ἄκραν,
 ἕως τῆν σκόνην ποῦ πατεῖς, αἰσχρὸς προδότης εἶσαι!
 Εἶπέ μου ὄχι. κ' ἔτοιμον τὸ χέρι μου προσμένει
 μ' αὐτὸ ἐδῶ μου τὸ σπαθί νὰ σ' ἀποδείξῃ ψεύτην!

ΕΔΜ. Θὰ ἦτο πλέον τακτικὸν νὰ ἔξέρω τῶνομά σου.
 Ἄλλ' εἶσαι ὑπερήφανος καὶ φαίνεσαι ἀνδρεῖος
 καὶ μαρτυροῦν εὐγένειαν οἱ τρόποι σου κ' ἡ γλῶσσα
 Δὲν καταδέχομαι λοιπὸν ἀναβολὴν νὰ φέρω,
 κ' ἄς ἔχω τὸ δικαίωμα τῆν τάξιν ν' ἀπαιτήσω ⁵⁴.
 Ὡς τὸ πρόσωπόν σου τῆν πετῶ τῆν λέξιν προδοσία,
 καὶ νὰ στραφῇ ἔξτὸ στήθός σου τ' ἀναίσχυντόν σου ψεύδος!
 Τὰ λόγια σου ἐπάνω μου γλιστροῦν καὶ δέν μ' ἐγγιζοῦν.
 Ἄλλ' ὅμως καὶ τὰ λόγια σου, μαζὶ κ' ἐσένα, τώρα
 μ' αὐτὸ ἐδῶ μου τὸ σπαθί εἰς τὸν δρόμον θὰ σὰς στείλω
 ὅπου δὲν ἔχει γυρισμόν! Ἡ σάλπιγξ ἄς λαλήσῃ!

(Σάλπιγγες. Μάχονται. Πίπτει ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ).

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Ἐλέγσέ τον! Ἄφες τον!

ΓΟΝΕΡ. Σ' ἐπρόδωσαν, Ἐδμόνδε.

Δὲν εἶχες χρέος μ' ἀγνωστον ἐχθρὸν νὰ πολεμήσῃς.

Σ' ἐγέλασαν, σ' ἐπρόδωσαν! Δὲν εἶσαι νικημένος!

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Κλείσε τὸ στόμα σου ἐσύ, νὰ μὴ σ' ἀποστομώσω
 μ' αὐτὸ τὸ γράμμυ. — Διάβασε τὰ κακουργήματά σου,
 ἐσύ, ποῦ ὅ,τι κ' ἂν σοῦ πῶ ὀλίγον θὰ σοῦ εἶναι!

(Ἡ ΓΟΝΕΡΙΑΗ πειρᾶται ν' ἀρπάσῃ τῆν ἐπιστολὴν ἐκ τῶν
 χειρῶν τοῦ συζύγου αὐτῆς).

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Δὲν θὰ τὸ σχίσῃς! — Φαίνεται ἔξέρεις τί περιέχει.

ΓΟΝΕΡ. Καὶ ἂν τὸ ἔξέρω, τί μ' αὐτό; Δικὸς μου εἶν' ὁ Νόμος,
 ὄχι δικὸς σου! Παιὸς τοῦ μᾶ νὰ μ' ἐγκαλέσῃ;

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Φρίκη!

ἔξέρεις τὸ γράψιμον αὐτό;

ΓΟΝΕΡ. Μὴ μ' ἐρωτᾷς τί ἔξέρω.

(Ἐξέρχεται).

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Πηγαίνετε κατόπιν τῆς, καὶ εἶν' ἀπελπισμένη.
 Προσέχετε τῆν!

(Ἐξέρχονται ἀξιωματικοὶ τινες).

ΕΔΜ. Ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔκαμα, ποῦ εἶπες,
 κ' ἄλλα πολλὰ ποῦ ὁ καιρὸς θὰ ξεσκεπάσῃ μόνος,
 πολλά, πολλά! Ἐπέρασαν, κ' ἐγὼ περνῶ μαζὶ των.
 Πλὴν σύ, ὅπου μ' ἐνίκησες, εἶπέ μου ποῖος εἶσαι;
 Ἄν εὐγενής, σὲ συγχωρῶ.

ΕΔΓΑΡ Ὁ ἕνας μας τὸν ἄλλον

ἄς συγχωρήσῃ! Ἀπὸ σὲ κατώτερος δὲν εἶμαι.

Ἄν εἶμαι δὲ καλλίτερος, αὐξάνει τ' ἄδικόν σου.

Υἱὸς τοῦ πατρός σου εἶμ' ἐγὼ, καὶ τῶνομά μου Ἐδγαρ.

Δίκαια κρίνουν οἱ θεοὶ! Αὐτοὶ τῆν ἀνομίαν

τῆν κάμνουν ἐργαλεῖόν των τὸν πταιστίην νὰ παιδεύουσιν.

Ὡς τὸ σκότος ὁ πατέρας μου σ' ἐγέννησεν ἀνόμως,

καὶ ἔχασ' ἐξ αἰτίας σου τὸ φῶς!

ΕΔΜ. Ἀλήθεια λέγεις!

Ἐγὼν ὁ κύκλος τοῦ τροχοῦ ὀλόκληρος, — κ' ἰδοῦ με!

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. (πρὸς τὸν Ἐδγαρ).

Μ' ἐφάνη ἡ παρουσία σου ὡσὰν νὰ προφητεῖα

εὐγένειαν βασιλικήν! Νὰ σ' ἀγκαλιάσω ἔλα! —

Νὰ μὲν ραγίσῃ τὴν καρδίαν ἢ λύπη, ἂν ποτέ μου
ἦ τοῦ πατρός σου ὁ ἐχθρός ἦ ὁ ἴδικός σου ἦμουν!

ΕΔΓΑΡ Τὸ ἔξυρω, ὦ αὐθέντα μου.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ.

Ποῦ εἶχες καταφύγει;

Ποῖς σ' ἔκρυψε; Πῶς ἔμαθες τὰ πάθη τοῦ πατρός σου;

ΕΔΓΑΡ Τὰ εἶδα μὲ τὰ ἴματα μου, — συνέπασχα μαζί του!

Ἐλίγα λόγια νὰ σοῦ πῶ, αὐθέντα, τὰ δεῖνά μου
καὶ τὴν καρδίαν μου ὕστερα ὡς τὴν ραγίσῃ ἢ λύπη!

Ἢ φοβερὰ προκήρυξις μ' ἠνάγκασε νὰ φύγω

μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ σωθῶ . . . ! (ὦ! τῆς ζωῆς ἢ γλύκα!

Μᾶς εἶναι προτιμότερον κάθε στιγμὴν καὶ ὄραν

νὰ μᾶς σκοτόνῃ ζωντανούς ὁ πόνος τοῦ θανάτου,

παρὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς διὰ μιᾶς νὰ ἔλθῃ!)

Τρελλὸς ζητιᾶνος ἔγινα, ἐφόρεσα κουρέλια,

κατήντησα καὶ τῶν σκυλιῶν περιγελῶς νὰ γίνω!

Καὶ τότε, τὸν πατέρα μου ἀπήντησα ἔς τοὺς δρόμους

μ' αἱματωμένα τῶν ἰματιῶν τὰ δύο δακτυλίδια

καὶ δίχως τὰ διαμάντια των. Μ' ἐπῆρε ὁδηγόν του,

ἕμφωζήτοῦσα δι' αὐτόν, τοῦ ἔδειχνα τὸν δρόμον,

ἀπ' τὴν ἀπελπισίαν του τὸν ἔσωσα. — ἄλλ' ὅμως

δὲν ἐφάνερωσα ποτέ (τί λάθος!) ποῖος εἰμαι,

ὡς τώρα ποῦ ὠπλίσθηκα νὰ ἔλθω ἔς τὸν ἀγῶνα,

ἂν ὄχι μὲ πεποιθῆσιν, μ' ἐλπίδα νὰ νικήσω.

Ἐζήτησα νὰ μ' εὐχαρίθῃ, κι' ἀπ' τὴν ἀρχὴν ἔς τὸ τέλος

τὰ ὅσα ἐδοκίμασα κ' ὑπέφερα τοῦ εἶπα.

Ἄλλ' ἢ σχισμένην του καρδίαν ἔς τὸν κλονισμὸν τὸν τόσον

ν' ἀνθέξῃ δὲν ἠμπόρεσε. Τὴν δύναμιν δὲν εἶχε

ν' ἀντισταθῇ ἔς τὴν σύγκρουσιν τόσης χαρᾶς καὶ λύπης,

καὶ μ' ἕνα χαμογέλασμα ἐβγήκα ἢ ψυχῇ του.

ΕΔΜ. Τὰ λόγια σου μὲ συγκινούν, κι' ἴσως καρποφορήσουν.

Ἐξακολουθεῖ. Φαίνεσαι κι' ἄλλα νὰ πῆς πῶς ἔχεις.

ΔΟΥΕ. ΑΛΒ. Καὶ ἄλλα πλέον θλιβερὰ ἂν ἔχῃς, μὴ τὰ λέγεις.

Τὰ ὅσα εἶπες μ' ἔκαμαν νὰ λυθῶ ἀπ' τὴν λύπην.

ΕΔΓΑΡ Αὐτὰ τῷ ὄντι φαίνονται ὁ κολοφῶν τῆς λύπης

εἰς ὅποιον πράγματα πικρὰ δὲν ἀγαπᾷ ν' ἀκούῃ.

Ἄλλ' ἔχω κι' ἄλλα νὰ εἰπῶ· διότι κι' ἄλλη πίκρα

ἦλθε ν' ἀξήσῃ τὸ κακὸν καὶ νὰ τὸ κορυφώσῃ.

Ἐνῶ ἔθρηνοῦσα κι' ἔκλαια, ἐμδαίνας μέσα ἔνας,

ποῦ ἄθλιον μ' ἐγνώρισε καὶ καταφρονημένον

κι' ὡς τότε μὲ ἀπέφευγε μὲ φρίκην. Ὅταν εἶδα

ποιὸς εἰμαι, καὶ τί βάσανα ὑπέφερα καὶ λύπαις,

ἔς τὴν ἀγκαλιάν μου χύνεται καὶ ταῖς φωναῖς ἀρχίζει,

ὡσὰν νὰ θέλῃ μὲ φωναῖς τοὺς οὐρανοὺς ν' ἀνοίξῃ,

καὶ πέφτει ἔς τὸν πατέρα μου ἐπάνω, καὶ μοῦ λέγει

τὰ ὅσα ἐδοκίμασεν ὁ Λύρ, κι' αὐτὸς μαζί του,

ὅπου δὲν ἤκουσεν αὐτὴ ἀκόμη τέτοια πάθη!

Καὶ ὅσον μοῦ τὰ ἔλεγε τὸν ἔσφιγγε ἢ λύπη

καὶ τῆς ζωῆς του αἰ χερδαῖς ἐπήγγαιναν νὰ σπάσουν.

Ἄλλὰ ἢ σάλπιγγ' ἑξήρασε, καὶ τότε

ἔφυγα καὶ τὸν ἄφησα ὡσὰν νεκρόν.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ.

Ποῖς ἦτο;

ΕΔΓΑΡ Ἦτον ὁ Κέντ, ὁ δυστυχῆς ἐξόριστος, αὐθέντα!

Ἀγνώριστος τὰ βήματα τοῦ Λήρ ἀκολουθοῦσε

καὶ τὸν ἐδοῦλευε πιστὰ χειρότερο ἀπὸ σκλάβας!

(Εἰσέρχεται δραματὸς ΛΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ, κρατῶν μάγαιραν

αἱματωμένην).

ΑΕΙΩΜ. Βοήθεια ! Βοήθεια !

ΕΔΓΑΡ Τί θέλεις ;

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Τί συνέβη ;

ΕΔΓΑΡ Τί είν' ἡ μάχαιρα αὐτῆ ἢ αἰματοδαμμένη ;

ΑΕΙΩΜ. Ἀχνίξει ! Εἶν' ὀλόξεσται ! Ἀπ' τὴν καρδιά της ἔβγηκε !
Ἀπέθανε !

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Ποιὸς πέθανε, ὦ ἄνθρωπε ! Ὅμιλει !

ΑΕΙΩΜ. Ἀπέθαν' ἡ γυναῖκά σου, ἀφου τὴν ἀδελφήν της
τὴν ἐφαρμάκευσε ! Αὐτὴ μόνη της μοῦ τὸ εἶπε.

ΕΔΜ. Καὶ εἰς τὰς δύο των ἐγὼ ὑποσχεμένος ἤμουν.

Καὶ τῶν τριῶν μας γίνονται διὰ μιᾶς οἱ γάμοι !

ΕΔΓΑΡ Ἰδοὺ ὁ Κέντ !

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Ἡ ζωντανὰ ἢ καὶ ἀποθαμμένα,
τὰ σώματά των καὶ τῶν δυὸ ἐμπρὸς μας φέρετέ τα.
Ἡ τιμωρία τῶν θεῶν αὐτὴ ἐμπνέει φρίκην,
ἀλλ' ὄχι ἔλεος !

(Εἰσέρχεται ὁ ΚΕΝΤ).

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. ὦ Κέντ ! Σὺ εἶσαι ; — Καθὼς πρέπει
αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ καιρὸς νὰ σὲ φιλοφρονήσω.

ΚΕΝΤ Ἐρχομ' ἐδῶ νὰ εὐχηθῶ καὶ νὰ καλονοκτίσω
τὸν Λήρ, τὸν βασιλέα μου, διὰ παντός ! — Ποῦ εἶναι ;

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. ὦ ! τοῦτο πῶς μᾶς ἐφυγεν ἀπὸ τὸν νοῦν ! —
Ἐδμόνδε,

λέγε, ποῦ εἶν' ὁ βασιλεὺς ; ποῦ εἶν' ἡ Κορδηλία ;

(Φέρονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ πώματα τῆς ΡΕΓΑΝΗΣ
καὶ τῆς ΓΟΝΕΡΙΑΗΣ)

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Βλέπεις τὸ θέαμα αὐτό, ὦ Κέντ !

ΚΕΝΤ ὦ ! πῶς συνέβη ;

ΕΔΜ. Καὶ ὅμως ἀγαπήθηκα ἔς τὸν κόσμον ὁ Ἐδμόνδος !
Ἡ μία ἐφαρμάκευσε τὴν ἄλλην δι' ἐμένα,
καὶ μόνη της σκοτώθηκε κατόπιν.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Εἶν' ἀλήθεια !

Τὰ πρόσωπά των κρύψετε.

ΕΔΜ. Ψυχρομυχῶ . . . Ἢ κάμω
κ' ἓνα καλόν, ἔς τῆς φύσεως τὸ πείσμα τῆς κακῆς μου.
Ἐν τὸ φρουρίον πηγαίνετε, ἀμέσως, μὴν ἄργεστε !

Ἐχω δοσμένην προσταγὴν τὸν Λήρ, τὴν Κορδηλίαν
νὰ τοὺς φρονέουσιν ! Τρέξετε ! Εὐθύς ! Προφθάσατέ τους.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Τρέξετ' εὐθύς ! ὦ ! Τρέξετε !

ΕΔΓΑΡ Ποιὸς εἶν' ὁ δεσμοφύλαξ ;

Σημάδι ὅτι ἀναιρεῖς τὴν προσταγὴν σου δὸς μου !

ΕΔΜ. Νὰ τὸ σπαθί μου, πάρε το καὶ δὸς το.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Τρέξε, τρέξε !

(Ἐξέρχεται δραμαῖος ὁ ΕΔΓΑΡ).

ΕΔΜ. Τῆς γυναικὸς σου προσταγὴν καὶ ἰδικὴν μου ἔχουν
νὰ πνίξουν μέσ' ἔς τὴν φυλακὴν ἐκεῖ τὴν Κορδηλίαν,
καὶ νὰ κηρύξουν ἔπειτα πῶς μόνη της ἐπνίγη
εἰς τὴν ἀπελπισίαν της.

ΔΟΥΕ ΑΛΒ. Θεοί, φυλάξετέ την !

Σηκώσατέ τον ἀπ' ἐδῶ.

(Σύρεται ὁ ΕΔΜΟΝΔΟΣ ὑπὸ στρατιωτῶν ἔξω τῆς σκηνῆς).

(Εἰσέρχεται ὁ ΛΗΡ, φέρων εἰς τὰς ἀγκάλας του
νεκρὰν τὴν ΚΟΡΑΗΛΙΑΝ. Ἐπονται ὁ ΕΔΓΑΡ καὶ ἕτεροι).

ΛΗΡ Βογκάτε ! ὦ ! Βογκάτε !

Βογκάτε ! Εἰσθε ὅλοι σας πλασμένοι ἀπὸ πέτρας !

Ἄς εἶχα ἴδῃ τὰ ἴμματα σὰς, ἄς εἶχα τὴν φωνὴν σὰς,
 κ' ἐρράγιζα τοὺς οὐρανοὺς! — ὦ! εἶν' ἀποθαμένῃ!
 Ἐεὐρω ποῖος εἶναι ζωντανός, καὶ ποῖος ἀποθαμένος.
 Νεκρὰ ἄν χῶμα εἶν' αὐτῇ! — Καθρέπτῃν φέρετέ μου.
 Ἐὰν θολώσῃ τὸ ὕαλι ἀπ' τὴν ἀναπνοήν τῆς,
 τότε σημαίνει ὅτι ζῆ! ⁵⁵

- KENT Ἀὐτὸ ἐδῶ μὴν εἶναι
 τοῦ κόσμου ἢ συντέλεια ;
- ΕΔΓΑΡ Ἡ φοβερὰ εἰκὼν τῆς ;
- ΛΟΥΣ ΑΑΒ. Πέσε καλλίτερα ἔς τὴν γῆν, ὦ Λήρ, καὶ ἀνα-
 παύσου! ⁵⁶
- ΛΗΡ Ἰδοῦ, σαλεύει τὸ πτερό! Σαλεύει! Ζῆ ἀκόμη! . . .
 ὦ! Ἄν ἐξοῦσ' ἀληθινά, . . . θὰ ἦτον εὐτυχία
 ποῦ ὄσαις κ' ἂν ὑπέφερα πίκραις ταῖς ξεπληγρώνει!
- KENT (γονατίζων παρ' αὐτῶ).
 Αὐθέντα μου ἀγαπητέ.
- ΛΗΡ Παρακαλῶ νὰ φύγῃς!
- ΕΔΓΑΡ εἶναι ὁ φίλος σου, ὁ Κέντ.
- ΛΗΡ Κατάρτα νὰ σὰς εὕρῃ!
 Προδῶται εἶσθε ὅλοι σὰς! εἶσθ' ὅλοι δολοφόνοι!
 Ἴσως μοῦ ἦτο δυνατόν νὰ τὴν γλυτώσω! Τώρα,
 τὴν ἔχασα διὰ παντός! ὦ Κορδηλία, στάσου,
 μὴ φεύγεις, Κορδηλία μου, ἀκόμη . . . Ἄ! Τί λέγεις . . .
 Ἦτον γλυκεῖα, ἦτον σεμνὴ καὶ ἤσυχη ἡ φωνὴ τῆς,
 καὶ εἶναι τοῦτο στολισμὸς μεγάλος ἔς τὴν γυναῖκα! . . .
 Ἐκεῖνον ὅπου σ' ἐπνίξε τοῦ πῆρα τὴν ζωὴν του!
- ΑΕΙΩΜ. Ἀλήθεια. Τὸν ἐφόγευσε ;
- ΛΗΡ Δὲν εἶν' ἀλήθεια ; Ἦέ το!

Ἦτον καιρὸς ποῦ ἐφθανα τὸ κοπτερόν σπαθί μου
 νὰ κἀμῃ ὄλους νὰ πηδῶν! Πλὴν τώρα εἰμαι γέρος,
 κ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ βράσκα μ' ἀφάνισαν . . .

Πρὸς τὸν Κέντ).

Ποῖος εἶσαι :

Τὰ ἴμματα μου ἐχάλασαν. — Τώρα σοῦ λέγω· τώρα . . .

- KENT Ἄν ἤμπορῇ νὰ κχυχθῇ ἡ Τύχη διὰ δύο
 ἢ ἀγάπησε κ' ἐμίσησεν εἰς ἄκρον, νὰ ὁ ἕνας!
- ΛΗΡ εἶναι τὰ ἴμματα μου θολά. Ὁ Κέντ ἐσὺ δὲν εἶσαι ;
- KENT Ὁ Κέντ, αὐθέντα μου, ὁ Κέντ, ὁ δοῦλος ὁ πιστός σου.
 Κι' ὁ δοῦλος σου ὁ Κάτος ποῦ εἶναι ; ⁵⁷
- ΛΗΡ ὦ! Ἐκεῖνος,
 ἦτο καλός! Αὐτὸ ἔμπορῶ νὰ τὸ εἶπῶ, ἀλήθεια!
 εἶχε τὸ χέρι του βαρὺ καὶ γρήγορα ἔκτυπούσε.
 Ἀπέθανε κ' ἐσάπισε.
- KENT Ἐγώ, αὐθέντα, ἤμουν.
- Ἐγώ . . .
- ΛΗΡ Αὐτὸ θὰ τὸ ἴδῶ ἀμέσως.
- KENT Ἐγὼ εἰμαι,
 ποῦ τ' ἀτυχά σου βήματα παντοῦ ἀκολουθοῦσα,
 ἀφοῦ σὲ κατεπλάκωσε ἡ συμφορὰ κ' ἡ πίκρα.
- ΛΗΡ Καλῶς μὰς ὄρισες λοιπόν.
- KENT Ὅχι καλῶς, διότι
 ἐδῶ εἶν' ὅλα θλιβερά καὶ σκοτεινά καὶ μαύρα.
 Αἱ δύο ἄλλαις κόραις σου ἐπρόλαβαν τὴν Μοῖραν,
 κ' ἀπέθαναν ἐλεεινά.
- ΛΗΡ Αὐτὸ κ' ἐγὼ νομίζω.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. Δὲν ἔξερει τί τοῦ γίνεται. Εἰς μάτην τοῦ μι-
λοῦμεν.

ΕΔΓΑΡ Εἰς μάτην! Ναί!

(Εἰσέρχεται ΑΙΩΜΑΤΙΚΟΣ).

ΑΙΩΜ.

Ἀπέθανε, αὐθέντα, ὁ Ἐδμόνδος.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. Τί τοῦτο ὡς πρὸς τὰ ἐδῶ! — ὦ ἄρχοντές μου
φίλοι,

ἰδοὺ ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἀπόφασίς μου :

Ὅ,τι μοῦ εἶναι δυνατὸν διὰ ν' ἀνακουφίσω

αὐτό μας τὸ ἐρείπιον τὸ μέγα, θὰ τὸ κάμω.

Ἐνόσφ ζῆ, ἔς τὰ χέρια του καὶ πάλιν ἐπιστρέφω

τὴν ἐξουσίαν, — καὶ εἰς σᾶς τὰ δικαιώματά σας

μὲ πρόσθετα προνόμια. Ἄλλ' ὅ,τι καὶ ἂν κάμω,

θὰ εἶναι ὀλιγώτερον ἂν ὅ,τι σᾶς ἀξίζει.

Θ' ἀνταμφιφθοῦν οἱ φίλοι μας καὶ οἱ ἐχθροὶ μας ὅλοι

θὰ λάθουν τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἔργων των . . . Ἰδέτε,

ἰδέτε!

ΑΗΡ Μοῦ τὸν ἐπιξίαν καὶ τὸν πτωχὸν τρελλὸν μου...⁵⁸

Ὅχι· δὲν εἶναι ζωντανή! — ὦ! Πῶς ζωὴν νὰ ἔχη

τὸ ἄλογον, ὁ ποντικός, καὶ ὅμως νὰ μὴν ἔχη

ἀναπνοὴν ἐσύ; Ἐσὺ ὀπίσω δὲν θὰ ἔλθης

ποτέ, ποτέ, ποτέ, ποτέ, ποτέ . . . Ἐεκοῦμπωσέ με, ⁵⁹

παρακαλῶ . . . Ἐὐχαριστῶ . . . Αὐτὸ ἐδῶ τὸ βλέπεις;

Ἰδέ! Τὰ χεῖλη της ἰδέ . . . Κύτταξ' ἐδῶ . . . Ἰδέ την . . .

(Ἀποθνήσκει).

ΕΔΓΑΡ Λιγοθυμᾶ! Αὐθέντα μου! Αὐθέντα!

KENT ὦ καρδιά μου,

σχίσου, καρδιά μου, ράγισε!

ΕΔΓΑΡ

ὦ! Ἄνοιξε τὰ μάτια,

αὐθέντα!

KENT

Μὴ τὸν τυραννεῖς! Ἄς ἴσχυράσῃ πλέον!

Πρέπει κανεὶς νὰ τὸν μισῇ διὰ νὰ προσπαθήσῃ

νὰ τὸν τεντώσῃ ἔς τὸν σκληρὸν τὸν φάλκιγγα τοῦ βίου

ἀκόμη περισσότερο!

ΕΔΓΑΡ

Ἀπέθανε τῷ ὄντι!

KENT Τὸ θαῦμα εἶναι ὡς ἐδῶ, καὶ εἰς τόσα, πῶς ν' ἀνθέξῃ!

Παρέζησεν. Ὁ Θάνατος τὸν εἶχε λησμονήσει.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. Σηκώσατε τὰ πτώματα. — Καίρὸς τῶν θρήνων
τώρα!

Ἐς τὸ μεταξὺ ἐσεῖς οἱ δύο, ὦ τῆς ψυχῆς μου φίλοι,

τὸ κράτος κυβερνήσατε τὸ αἵματοβαμμένον.

KENT Νὰ ταξειδεύσω χρεωστῶ ἀγύριστον ταξειδί.

Μὲ κράξει ὁ αὐθέντης μου. Νὰ ὑπακούσω πρέπει.

ΔΟΥΕ ΑΑΒ. Τὸ βᾶρος ἄς σηκώσωμεν τῆς λύπης καὶ ἄς εἰποῦμεν

τὰ ὅσα αἰσθανόμεθα, ἂν ὅχι ὅσα πρέπει.

Οἱ γέροντές μας . . . τὰ πολλὰ τὰ ἔπαθαν ἐκεῖνοι.

Δὲν θὰ περάσωμεν ποτὲ ἡμεῖς οἱ νέοι τόσα

καὶ οὔτε τόσον μακρινὴ θὰ εἶναι ἡ ζωὴ μας ⁶⁰.

(Ἐξέρχονται πάντες, παιανίζουσης τῆς μουσικῆς
νεκρώσιμον ἦχον).

Τ Ε Λ Ο Σ